Poštnina plačana v gotovini.
Leto X, št. 124
Ljubljana, četrtek 30 maja 1929
Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 26 Din, za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflova ulica 5. Telefon štev. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocenova ul. 2. Telefon štev. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifu.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 29. maja.

Jutri se bodo vršile v Veliki Britaniji splošne volitve v spodnjo zbornico. Nad 27 milijonov volilnih upravičencev je poklicanih, da izbere 615 novih poslancev. Žensko volilstvo nadkriljuje za več ko 2 milijona glasov število moških volilcev. To je plod zadnje volilne reforme, ki jo je izvedla sedanja konservativna vlada in ki je na mah priznala pravo glasu vsem preko 21 let starim ženskam. Ta reforma je pomnožila volilsko armado za celih 6 milijonov. O teh in o mladih moških volilcih, ki bodo tokrat vprvič oddajali glasovnice, je skrajno nezanesljivo ugibati, kam se bodo odločili. In vendar je od njih v precejšnji meri odvisen volilni izid.

Na temelju dosedanjih odnošajev med strankami se da komaj kaj sklepati. Pri volitvah l. 1924. je izvojevala konservativna stranka orjaško zmago, kakršnih ni beležiti niti v zgodovini starodavnega angleškega parlamentarizma. Izmed 615 izvoljenih poslancev jih je pripadlo konservativcem celih 415, delavski stranki 151, liberalcem le 44 in raznim manjšim skupinam 5. Konservativci so torej razpolagali z dvetretjinsko večino. Svoj ogromni uspeh so imeli zahvaliti razočaranju množic nad vlado delavske stranke, od katere so si priprosti volilci mnogo več obetali, nego je mogla ta dati, saj je bila prvič na vladnem krmilu in ni niti imela lastne večine, marveč je bila odvisna od milosti liberalcev. Nad vse vešče so izrabili konservativci v volilni borbi tudi famozno Zinovjevljevo pismo, s katerim so vrgli med množice paničen strah pred komunistično revolucijo in razsulom britskega imperija, ki da ga Labour Party ne le ni kos preprečiti, marveč da ga celo sam pospešuje.

V petih letih, ki so pretekla od tistih zmagoslavnih dni, pa se je marsikaj izpremenilo. Tudi konservativna stranka ni bila povsem dorastla ogromnim nalogam in perečim problemom britske politike in gospodarstva. Če tudi ji je treba pripoznati, da je nekatere svoje volilne obljube vestno izpolnila — dala je splošno volilno pravico, izvedla široko zasnovano zidavo stanovanj (nad 800.000 hiš) in vpeljala zavarovanje vdov in sirot — da je znova uvedla zlato valuto in podprla nekatere industrijske panoge, vendar ni mogla odpraviti brezposelnosti, ki je eden najstrašnejših problemov angleškega povojnega življenja in ni bila v stanu obnoviti propadajočih industrij ter povrniti angleški trgovini važna tržišča, ki jih ji je iztrgala nemška in zlasti ameriška tekma.

V zunanji politiki je bila Baldwinova vlada srečnejša, toda baš te zasluge ji Labour Party in liberalci nikakor nočejo priznati, marveč jo naravnost dolže, da je spravila Veliko Britanijo pod francosko komando, da si je odtujila Zedinjene države in da resno ograža svetovni mir. Ti očitki so krivični. Obnova prijateljskega sporazuma in sodelovanja s Francijo, ki je temelj Chamberlainove politike, se je izkazala doslej kot najtrdnejše jamstvo miru v Evropi. Omogočila je Locarno, vstop Nemčije v Društvo narodov, Kelloggov protivojni pakt in je postavila močno oviro prevratnim stremljenjem proti mirovnim pogodbam. Tudi trditev, da si je Anglija odtujila Ameriko, ne drži doslovno. To je najbolje dokazala zadnja razorožitvena predkonferenca v Ženevi, kjer so se Zedinjene države znatno približale angleškemu in francoskemu stališču ter prižgale novo nado, da končno le pride do pomorskega sporazuma in do konkretnih uspehov v razorožitvenem problemu.

Jutri se bo izkazalo, koliko razlikuje množica volilcev med dejstvi in med volilnimi obljubami, s katerimi opozicija prav nič ne štedi. Tako liberalci kot Labour Party delajo velikansko reklamo s svojimi načrti za rešitev brezposelnega vprašanja, agrarnega problema, obnovo industrije in trgovine in izrabljajo z vsemi silami vprašanje medzavezniških dolgov, nemških reparacij ter drugih težkih mednarodnih problemov, katerih rešitev ni odvisna samo od tega, kdo je na krmilu v Veliki Britaniji. Konservativci krepko odgovarjajo in ne izgubljajo upa zmage. Ta — če pride do nje — pa vsekakor ne bo niti izdaleka podobna zmagi pred petimi leti. Navdušenje volilstva se je ohladilo, kar je po tolikih letih pač razumljivo. Razne nadomestne volitve so to dovolj jasno pokazale. Zato bodo konservativci lahko povsem zadovoljni, če rešijo vsaj absolutno večino. Dvetretjinska večina iz l. 1924. pa je že danes izgubljeni paradiž, prelesten spomin.

Rumunski konkordat z Vatikanom

Bukarešta, 29. maja g. Poslanska zbornica je danes s 194 proti enemu glasu sprejela zakonski načrt za sklep konkordata z Vatikanom.

Tretji dan razprave proti Puniši Račiću

Nadaljevanje zasliševanja prič – Izpovedi očividcev tragedije v bivši Narodni skupščini – Novi predlogi zagovornikov – Razprava se bo nadaljevala tudi danes

Beograd, 29. maja p. Tretji dan razprave proti Puniši Račiću in tovarišem, obtoženim zaradi zločina v Narodni skupščini, ni prinesel novih momentov. Dopoldne in popoldne se je nadaljevalo zasliševanje prič, ki ne izpovedujejo bistveno ničesar novega in le podrobno opisujejo, kako se je odigral dogodek sam in kako je potekala usodna seja bivše Narodne skupščine.

Takoj po otvoritvi razprave so zagovorniki stavili

več predlogov glede zaslišanja novih prič.

Odvetnik Bora Popović je zahteval, naj se zaslišijo razni beograjski trgovci, s katerimi je Puniša Račić še tik pred 20. junijem sklepal kupčije za daljšo dobo naprej. Izpovedi teh prič bodo dokazale, da Puniša Račić ni imel namena izvršiti tega zločina, ker bi sicer ne mislil na kupčije. Razen tega so še drugi zagovorniki zahtevali, naj se pozovejo na razpravo bivši poslanci HSS Valjavec, dr. Sekulić, Jelačić, Maštrović in še nekateri drugi. Njihove izpovedi, podane v preiskavi, so v nasprotju z izpovedbami drugih prič. Tudi naj se zasliši novinar Svetislav Savković, bivši urednik »Balkana«, ki se je še 19. junija razgovarjal v radikalskem klubu s Punišo Račićem. Puniša Račić mu je takrat izjavil, da obsoja one, ki delajo nemir v Narodni skupščini, ter je govoril o potrebi pomirjenja duhov. Sodišče bo o teh predlogih sklepalo naknadno.

Takoj nato se je nadaljevalo zasliševanje prič. Prvi je bil zaslišan

bivši sluga Narodne skupščine Bora Nedeljković.

Podrobno popisuje dogodek v Narodni skupščini, ki ga je natančno opazoval. Bil je baš v službi in je stal na desni strani predsedniške mize, ki je dokaj višja od govorniškega odra in je tako lahko pregledal vso dvorano. Podrobno opisuje, kako je Puniša Račić planil iz svoje klopi, stopil na govorniški oder, mirno pomeril in v kratkih presledkih oddal strel za strelom. On je imel vtis, da je hotel poslanec Grandja s svojim telesom zakriti Stjepana Radića. Slišal je, kako je zaklical Pavle Radić Puniši Račiću: »Za Boga, Puniša, kaj delaš? Puniša pa mu je dejal: »Baš tebe iščem!« in oddal je nanj smrtonosni strel. Kot naslednja priča je bil zaslišan

bivši predsednik Narodne skupščine dr. Ninko Perić,

ki je obširno opisal potek skupščinskih sej 19. in 20. junija ter incidente, ki so se odigravali na teh sejah. Ko je 20. junija prekinil sejo zaradi hrupa in prepira, je zapustil dvorano in odšel v ministrsko sobo. Ko je bil že tam, je slišal strele, dogodka samega v Narodni skupščini pa ni videl. Čim je zvedel, kaj se je zgodilo, je takoj odredil aretacijo Puniše Račića. Na vprašanje odvetnikov je pojasnjeval, da so bile seje bivše Narodne skupščine često prekinjene, ker je v odmorih običajno prišlo do pomirjenja in kompromisa z opozicijo.

Puškar Velimir Kočonda

iz Beograda je kot priča izpovedal, da je Puniša Račić par dni pred dogodkom v Narodni skupščini prišel v njegovo trgovino in zahteval patrone za revolver. V trgovini je bil njegov pomočnik Mladen Matić, ki Punišo Račića dobro pozna. Ker niso imeli v zalogi zahtevanih nabojev, je Puniša odšel.

Skupščinski stenograf dr. Vlada Mašić

je obširno in podrobno opisoval, kako se je odigral dogodek, pri katerem je bil ves čas osebno navzoč. Kot službujoči stenograf je sedel za stenografsko mizo, kake 3 metre nasproti Puniši Račiću, ter je tako mogel točno videti vsako njegovo kretnjo. Slišal je, da je Puniša zaklical Pavlu Radiću »Baš tebe tražim!« in nato oddal nani strel. Priča pripoveduje, da je Puniša Račić streljal mirno in premišljeno. Videl je s svojega mesta, kako je meril na Grandjo in Stjepana Radića. Ko je strelial na Pavla Radića je šla krogla tik nad pričino glavo. Zato je pobegnil s svojega mesta in stopil v ministrsko sobo, odkoder se je pozneje zopet vrnil v dvorano.

Odvetniki so stavili priči razna vprašanja na katera je točno in jasno odgovarjal, vztrajajoč na svojih izpovedbah.

Bivši minister Dragutin Pećić o dogodku samem ni videl ničesar, ker je prišel v dvorano šele takrat, ko je bilo že vse končano.

Bivši poslanec Sreten Sretenović se je mudil v usodnem trenutku v novinarskem klubu in ne ve, kako se je zločin odigral.

Skupščinski stenograf Gojko Božović.

je bil 20. junija dežurni stenograf ter obširno opisuje atmosfero, ki je vladala v skupščini. Podrobno pripoveduje, kako je zaradi napadov Tome Popovića in Joce Selića prišlo do hudega prerekanja. Takrat je Toma Popović zaklical: »Če vaši voditelji ne bodo prenehali z žalitvami, bo tekla kri«. Med prerekanjem je bila seja prekinjena. Po nadaljevanju seje je predsednik Toma Popovića kaznoval s pismenim opominom, nakar je dobil besedo Puniša Račić. Na Račićeve grožnje, je poslanec Jelačić zaklical: Mi ne moremo gledati, kako vi pliačkate. Dr. Pernar pa je zaklical: Vi ste opliačkali bege. Puniša Račić je na te besede pobledel šel na govorniški oder in potegnil revolver. Minister Vujič je planil proti njemu, toda Račić se mu je iztrgal z besedami: Pusti me, ali pa te ubijem. Ko je Račić začel streljati, je priča pobegnil v stenografsko sobo in se vrnil šele pozneje v Narodno skupščino, ko so že začeli odnašati ranience.

Pozneje je na ulici srečal Tomo Popovića in mu v razgovoru dejal: »Kai ste, za Boga, storili?« Popović mu je odvrnil: »To so zaslužili.«

Božović nadalje naglaša, da je bil Puniša Račić eden izmed najbolj koretnih poslancev, dočim sta Popović in Jovanović večkrat napadala opozicijo. Na vprašanje odvetnikov izjavlja priča, da ni videl, da bi bil Pernar segel v žep ali imel v roki orožje. Pri konfrontaciji s Tomo Popovićem vstraja Božović pri svojih izpovedbah.

Beograjski hotelir Gjorgje Popara

ki je bil skupaj s Punišo Račićem po atentatu v Narodni skupščini, dokler se ni javil oblastem, opisuje Punišo Račića kot rednega in dostojnega kavarniškega gosta in pripoveduje, da se je Puniša Račić baš za 20. junija popoldne pripravljal za izlet v Rakovico.

Razprava je bila opoldne prekinjena in se je nadaljevala popoldne ob 16.10.

Popoldanska razprava

Na popoldanski razpravi je bil najprej zaslišan zasebnik Miša Gjukanović, ki je bil s Punišo Račićem v poslovnih zvezah. Za 20. junija popoldne sta dogovorila s Punišo izlet v Rakovico. Zato misli, da Puniša ni imel namena, izvršiti uboj v Narodni skupščini.

Direktor hotela »Srbski kralj« **Adolf Frans** ni izpovedal ničesar, ker Puniše Račića sploh ne pozna.

Puškarski pomočnik **Mladen Matić** je potrdil izpoved svojega mojstra, da je Puniša Račić prišel v trgovino kupovat patrone za revolver, da jih pa ni dobil. V besedo mu je vpadel Puniša Račić, češ da je res kupoval v tej trgovini patrone, toda to je bilo že l. 1927. in tudi takrat je kupoval patrone za lovsko puško, ne pa za revolver.

Šef skupščinskih stenografov **Momčilo Radovanović** obširno opisuje potek seje, o dogodku samem pa ne izpove nič bistvenega.

Novinar Branko Stražičić, ki je bil na seji navzoč kot poročevalec svojega lista, je bil očividec vsega dogodka. Vztraja pri svojih izpovedbah v preiskavi in podrobno opisuje potek dogodkov. Pravi, da je bil Puniša Račić silno razburjen in da je meril tudi na Stjepana Radića.

Kavarnar Danilo Guteša, bivši služitelj Narodne skupščine **Nikola Mili**, bivši poslanec **Andrija Bedjanić**, upokojeni žandarmerijski kapetan **Ivan Trost**, odvetnik **Rajko Gjermanović**, ter bivša poslanca **Dimitrije Vujić** in **Cvetko Stanić** niso prišli.

Šef administrativnega oddelka Narodne skupščine **Svetomil Mihajlović** izpoveduje, da mu je Puniša Račić nekoč pripovedoval, da imajo mnogi poslanci revolverje, priča sam pa ni videl nikdar nobenega. O Tomi Popoviću in Jovanoviću smatra, da nista kriva. Skupščinski stenograf **Nikola Radović** opisuje dogodek ter pravi, da je videl, da je dr. Pernar segel v žep.

Skupščinski stenograf **Voja Lukić** v usodnem trenutku ni bil v Narodni skupščini. Prav tako tudi zaslišani skupščinski žandarji niso izpovedali nič bistvenega, ker so prišli v dvorano šele po izvršenem zločinu.

Ob 5. je predsednik odredil četrturni odmor, nakar se je razprava zopet nadaljevala.

Po odmoru je bil zaslišan bivši poslanec

profesor Dušan Ivančević

Izpovedal je, da je 20. junija sedel v centru skupščinske dvorane ter se je baš razgovarjal s poslancem dr. Krpanom o politični situaciji. Govornikom ni posvečal pozornosti in ne ve, kako se je vršila debata. Šele, ko je nastalo oglušujoče prerekanje, je postal pozoren in videl, kako je Puniša Račić stopil iz svoje klopi na govorniški oder ter potegnil revolver. V tem momentu je skočil proti Račiću minister Obradović in ga prijel za desno roko. Račić pa se mu je iztrgal, pomeril na dr. Pernarja in oddal prvi stel. Videl je, kako se je dr. Pernar zrušil pod klop. Bil je zelo razburjen in ni vedel, kaj bi storil. Videl je, da sta padla tudi dr. Basariček in Pavle Radić. V prvem hipu je skočil proti vratom, vendar pa se je takoj zopet vrnil nazaj v sredino dvorane. Pristopil je k težko ranjenemu Pernarju in ga vprašal, kje je ranjen. Dr. Pernar mu je pokazal krvaveča prsa.

Ko je stal priča sredi dvorane, je stopil k njemu obtoženi Dragutin Jovanovic ter mu rekel: »Tako se pere čast. On (Puniša) je Črnogorec.«

Odvetniki so stavili nato priči razna vprašanja, na katera je Dušan Ivančević odgovarjal ter podrobno opisoval potek dogodka. Tudi Puniša Račić je stavil na pričo razna vprašanja, opozarjajoč ga, naj kot duhovnik in profesor govori pač čisto resnico.

Na nadaljnja vprašanja je priča odgovoril, da je bil atentat izvršen v prepiru, prepričan pa je, da bi ne bilo prišlo do tega žalostnega dogodka, če bi v Narodni skupščini ne vladale tako napete razmere.

Polbrat Puniše Račića, Dragan Bojović,

bivši poslanec, je tudi opisoval potek dogodkov v skupščini. Ko je Puniša Račić začel streljati, je Bojović skočil s svojega mesta in mu zaklical: »Nesrečni Puniša, kaj delaš? Za Boga, ne streljaj!« Ni mogel opaziti, na koga je Puniša strelial, niti koga je zadel. Videl je samo, da se je zrušil Basariček in kako je nato Puniša pobegnil skozi ministrsko sobo. Ko je slišal Jovanovića, kako je opravičeval Punišo, ga je zavrnil z besedami: »Sramota, da tako govoriš. Snemi klobuk, saj vidiš, da stojiš pred mrličem!«

Na vprašanje odgovarja priča, da je prepričan, da bi ne prišlo do umora, če bi se bil dr. Pernar Puniši opravičil.

Bivši poslanec Kosta Timotijević

20. junija ni bil navzoč na skupščinski seji in zato ne ve, ali je bil Puniša napaden. Na vprašanje Puniše Račića, ali je dr. Pernar žalil tudi njega (Timotijevića), odgovarja, da se tega ne spominja. Na vprašanje odvetnikov pravi, da je bilo splošno znano, da so nosili nekateri poslanci revolverje. Seveda pa jih niso imeli zato, da bi koga napadli, marveč da bi se branili pred eventualnimi napadi. Spominja se, da je Puniša prišel pred dogodkom v Narodni skupščini v demokratski klub in zbiral podpise za svoj znani predlog glede zdravniške preiskave Stjepana Radića. Puniša je zbiral podpise tudi še na drugi predlog, ki je šel za tem, da bi se smeli poslanci dvobojevati.

Bivši prosvetni minister Milan Grol

je izpovedal, da je usodnega 20. junija sedel v tretji klopi na levi strani in sestavljal neki spis. Naenkrat je nastal strahovit prepir in videl je, kako se je Puniša povzpel na govorniški oder in začel streljati. Po drugem strelu ni mogel več videti Puniše, ker so stopili vmes drugi poslanci in mu zakrili razgled. On se je sklonil pod klop, ker je mislil, da bodo začeli tudi drugi streljati.

Puniša Račić je zahteval, naj se Grolova izjava zabeleži v zapisnik, ker je dokaz, da so drugi navalili nanj.

Načelnik ministrstva javnih del inž. **Peter Gačić** pri[illegible]je, da je prišel dne 20č junija Toma [illegible]ović med 10. in 11. uro k njemu v mini[illegible]vo javnih del zaradi gradbenih načrtov [illegible]ke cerkve. Istočasno, ko je Toma Popović odšel, je prihitela v njegovo sobo uradnica Danica Novakovićeva, ki je povedala, da so se v Narodni skupščini pobili. S tem je dokazano, da Toma Popović pri dogodku samem ni bil navzoč.

Kot zadnja je bila danes zaslišana uradnica **Danica Novakovićeva**, ki je potrdila izpovedi načelnika Gačića.

Razprava je bila ob 7. zvečer prekinjena in se bo nadaljevala jutri ob 8.

Zahvala čsl. zunanjega ministra dr. Beneša

Prisrčna poslovilna brzojavka dr. Beneša pred povratkom v domovino

Beograd, 29. maja, p. Češkoslovaški minister zunanjih del dr. Edvard Beneš je poslal iz Maribora namestniku ministra zunanjih del dr. Kosti Kumanudiju naslednjo poslovilno brzojavko:

»Preden zapustim Vašo lepo in veliko domovino, mi je ležeče na tem, da vam sporočim, kako sem zadovoljen z rezultati, ki so bili doseženi na naši konferenci in ki bodo tako blagodejno vplivali na mir. Hkrati se vam zahvalim na nenavadno prijateljskem in prisrčnem sprejemu in vso uslužnost za časa mojega bivanja v vaši državi. Globoko so me ganili dokazi simpatij, ki jih odnašam s svojega potovanja po tesnega sodelovanja naših treh držav. To razumevanje narodnih mas za naše skupno delo spada med najlepše vtise, ki jih odnašam s vojega potovanja po Jugoslaviji. Obenem vas prosim, da izvolite tolmačiti Nj. Vel. kralju moje globoko spoštovanje in mojo udano hvaležnost za veliko naklonjenost, ki mi jo je tudi topot izvolil izkazati. Ostajam z najprijateljskimi pozdravi Vaš vdani Edvard Beneš.«

ZAHVALNA BRZOJAVKA RUMUNSKIH NOVINARJEV.

Ljubljana, 29. maja. r. Rumunska delegacija na konferenci Tiskovne Male antante je poslala iz Velike Kikinde sledečo brzojavko predsedniku jugoslovenskega komiteja Male antante tiska g. Fabjančiču:

Pri odhodu iz vaše lepe domovine vam izražamo svojo tovariško hvaležnost za številne dokaze, simpatije in prijateljstva, za ginljivi sprejem, ki smo ga bili deležni tekom svojega bivanja v Beogradu ter za vtisov polno potovanje po vaši državi. Srečni zaradi koristnega dela, ki smo ga skupno izvedli na beograjski konferenci, odnašamo s seboj nepopisne vtise in prepričanje, da je Tiskovna Mala antanta resnična živa sila, kar nam je vedno dokazala jugoslovenska delegacija, ki ji vi načeljujete. Za predstavnike rumunskega tiska — Titeanu.

Inozemci na Jadranu

Sušak, 29. maja. n. Danes je dospela na Sušak skupina skavtov iz Monakovega ter skupina dijakov iz Nürnberga. Obe skupini sta odpotovali v Dalmacijo. Prav tako je došla preko Reke skupina 50 turistov z Dunaja, ki je takoj odpotovala na Rab, kjer bo ostala dalje časa. V Kotoru je te dni sprejelo turistično društvo »Jadranski fjord« člane angleškega planinskega društva iz Londona, ki nameravajo napraviti izlete na razne naše gore ob morski obali. Angleški planinci tabore v šotorih na Cetinju.

Kotor, 29. maja. n. Z luksuzno jahto »Saynara« sta prispela semkaj dva ameriška milijonarja Sarz Anderson in Fred Stone, ki nameravata iz Kotora napraviti izlete v bližnjo okolico in Črno goro.

Šibenik, 29. maja. n. Snoči je priplula v šibeniško luko ameriška luksuzna jahta »Naurmahal«, ki ima 43 mož posadke, in s katero se je pripeljalo 9 ameriških bogatašev. Tekom dneva so si gostje ogledali znamenitosti Šibenika ter tudi slape Krke, zvečer pa so nadaljevali svojo pot proti severu.

Zaključena razprava proti Alojzu Štoku

Zagreb, 29. maja. n. V današnji sodni razpravi proti Alojziju Štoku, ki je obtožen umora branjevca Alojzija Škorjanca, so bile zaslišane še nekatere priče, katerih izpovedi pa niso prinesle nikakih važnih momentov. Za tem je govoril državni pravdnik dr. Marokino, ki je obtožnico razširil in zahteval čim strožjo kazen za obtoženca, za njim pa je govoril zagovornik dr. Roter, ki je zahteval oprostilno razsodbo, ker smatra alibi kot dokazan. Razprava je bila ob 1. popoldne zaključena, sodba pa bo razglašena v petek.

Študijsko potovanje beograjskih medicincev

Beograd, 29. maja p. Koncem šolskega leta odpotuje večje število dijakov medicine višjih semestrov na študijsko potovanje v London in Pariz.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 29. maja. p. Nocoj se je vršila v Topčideru seja ministrskega sveta, ki mu je predsedoval general Peter Živković. O seji ni bilo izdano nikako poročilo.

Iz šolske službe

Beograd, 29. maja. č. Prejšnji inspekto[illegible] ministrstva trgovine Avrel Forenbacher je imenovan za ravnatelja trgovske akademije v Zagrebu.

Seja VZS

Beograd, 29. maja. p. Današnja seja vrhovnega zakonodajnega sveta je trajala od pol 4. do 6. Na seji se je vršila podrobna razprava o načrtu zakona o invalidih. Seja se bo nadaljevala jutri v četrtek 30. t. m. ob pol 4. pop. z istim dnevnim redom.

Berlinski podžupan v Beogradu

Beograd, 29. maja. p. Nemško poslaništvo v Beogradu objavlja, da je prispel v Beograd pomočnik berlinskega župana gospod Weiss, ki je v informacijske in naučne svrhe prepotoval Albanijo, Grčijo, Bolgarsko, Rumunijo in Jugoslavijo. V Beogradu si je g. Weiss ogledal uradne ustanove, policijo in razne občinske zavode in podjetja. Bil je tudi pri predsedniku vlade. Nemški poslanik v Beogradu dr. Köster je danes priredil v čast g. Weissa obed, ki so mu med drugimi prisostvovali tudi minister pravde dr. Srsk[illegible] in pomočnik ministra notranjih del Žika Lazić.

Angel varuh

Split, 29. maja. č. Tu se je pripetila redka nezgoda s srečnim izidom. Štiriletni deček Tomislav Tosić je splezal v stanovanju v III. nadstropju na okno, ko ni bilo nikogar v bližini ter padel na ulico. Kljub padcu iz take višine se mu ni zgodilo ničesar in se je samo malo opraskal, ko je zadeval ob zid.

Madžarski uspehi v zunanji politiki so samo navidezni

Bethlen rožlja s sabljo, mesto da bi vodil miroljubno politiko – Povratek k stari madžarski tradiciji zagotavlja revizijo trianonskih meja

Budimpešta, 28. maja s. V poslanski zbornici so včerajšnje pripombe socijalno-demokratskega poslanca Milašiča o postopanju z manjšinami na Madžarskem dale povod za zunanje politično debato med socijalnimi demokrati in ministrskim predsednikom. Socijalno demokratski poslanec Farkas je izjavil, da so zunanje-politični uspehi grofa Bethlena samo navidezni. Vlada ni v stanu ustvariti si zveze v svrho revizije trianonske mirovne pogodbe. Mesto da bi vodila miroljubno zunanjo politiko, rožlja s sabljo. Ministrski predsednik trdi celo, da hoče z orožjem vzpostaviti prejšnje meje. Ta pripomba aludira na govor grofa Bethlena pri razkritju spomenika junakov.

Ministrski predsednik grof Bethlen je polemiziral proti tem trditvam socijalno-demokratskega posianca ter je izjavil na pripombo poslanca Farkasa, da bo Madžarska s Poljsko in italijansko prijateljsko pogodbo doživela nekaj sličnega kot s pogodbo o trozvezi, da Madžarska z nikomur ni sklenila zveze. Prijateljska pogodba z Italijo in razsodišča pogodba s Poljsko se ne moreta primerjati z zvezno pogodbo. Pogodba z Italijo omogoča obema strankama svoje koristi ter ne daje niti najmanjšega povoda za obdolžitev, da Italija gospodarsko eksploatira Madžarsko. Tudi je neosnovana trditev, da je ministrski predsednik v svojem nedeljskem govoru pri razkritju spomenika junakom rožljal s sabljo. One forme nacijonalizma, ki jo zastopajo socijalni demokrati, ne more razumeti.

Ako hoče dežela v resnici revizijo, mora spoznati, da so glavni pogoj za to narodne manjšine, katerih kulturne in ostale želje se morajo upoštevati. Ministrski predsednik je pozval celokupno madžarsko družbo, cerkev, vse kulturne činitelje in vzdrževalce šol, naj vzamejo resno kompleks teh vprašanj, ker to ni samo notranja, temveč zelo važna zunanje-politična zadeva. Ne samo v Ženevi, temveč povsodi pripisujejo temu vprašanju s stališča bodočnosti Madžarske veliko važnost. Iz govorov v poslanski zbornici dobi inozemstvo lahko gotovost, da so v deželi v veliki večini tisti, ki se hočejo vrniti k stari madžarski tradiciji, ki je vzdržala Madžarsko skozi tisočletja in ki more zagotoviti srečnejšo bodočnost.

Macdonald obeta poraz konservativcev

Ljudstvo je izgubilo vero v sposobnost konservativcev — Beda angleškega delavstva je tolika, da zanjo ni pravega izraza — Neuspeh konservativcev v zunanji politiki

London, 29. maja a. Včeraj je govoril v radio svoj veliki volilni govor voditelj angleške delavske stranke Macdonald. Govor je trajal skoro eno uro in je bilo opažati, da je glas Macdonalda močno ohripel, ker je govoril dosedaj že nad 150 volilnih govorov. Uvodoma je omenil Macdonald velik pomen številne udeležbe ženskih volilk, ki bodo imele na potek volitev odločilen pomen. Nato je prešel na kritiko angleških notranjepolitičnih razmer in nemilo obsodil politiko konservativcev kot skrajno škodljivo in neodgovarjajočo sedanjim časom. Ljudstvo je izgubilo vero v delavoljnost in sposobnost angleških konservativcev, ki poskušajo še vedno nadaljevati predpotopno socijalno politiko. Zato bodo utrpeli konservativci upravičen poraz in prešli v manjšino.

Angleško ljudstvo leči pod strašnim bremenom brezposelnosti, za katero pa niso imeli konservativci prav nobenega smisla. Liberalci tudi obetalo, da bodo s svojimi fantastičnimi načrti rešili vprašanje brezposelnosti, delovne mase pa se prav dobro zavedajo, da jih liberalci na njihovo bedo poskušajo s svojimi neizvedljivimi načrti samo prevariti in izmamiti iz njih volilne glasovnice. Brezposelnost pa je mogoče rešiti samo s širokopotezno reorganizacijo in poživljenjem angleške trgovine in industrije, ne pa z začasnimi zasilnimi odredbami. Dalje je potreba reorganizirati celokupni angleški promet in temeljito modernizirati prometna sredstva in vpeljati, kar najobširnejšo elektrifikacijo cele zemlje. Ni treba pomagati samo brezposelnim delavcem, nego tudi onim, v delu ostarelim in onemoglim delavcem, ki so često v tako bednem položaju, da ni za njih siromaštvo skoro mogoče najti pravega izraza.

Konservativna stranka pa ni doživela popolnega poloma samo v notranji politiki ter v reševanju socijalnih vprašanj, nego tudi pri zastopanju angleških interesov v mednarodni zunanji politiki. Anglija je imela pod sedanjim režimom ponovno priliko poskrbeti za definitivno osiguranje trajnega miru. Vse te ugodne prilike pa je konservativni režim stalno zamudil in prepustil toku dogodkov, ki so se skoro v vseh slučajih obrnili proti bitnim angleškim interesom. Nova angleška vlada mora biti prvi pijonir svetovnega miru in obvarovati angleški narod pred novo nesrečo svetovnih voin.

Ugibanja o izidu angleških volitev

***London*, 29. maja. s.** Na londonski volilni borzi so kvote liberalcev in delavske stranke zadnje dni poskočile. Kvota liberalcev, ki je bila še v ponedeljek med 92 in 96, je včeraj opoldne dosegla 99, kvota delavske stranke, ki je bila v ponedeljek med 243 in 247, je skočila na 250. Kvota konservativne stranke je padla od 290 na 270. Lloyd George je včeraj objavil volilno prognozo, v kateri trdi, da bodo konservativci izgubili 200 mandatov, od katerih bodo dobili večino liberalci.

Jutrišnji volilni dan na Angleškem ni praznik. Zvečer se bo v Londonu in v mestnih volilnih okrožjih pričelo s štetjem glasov. Menijo, da bo še tisti dan ugotovljena ena tretjina skupnih rezultatov. Vsi ostali rezultati bodo znani šele tekom petka. V svrho objave volilnih rezultatov je »Daily Mail« najela celo fronto na Trafalgar Square. Veliki hoteli bodo priredili slavnostne plese, na katerih bodo goste obveščali o volilnih rezultatih. Isto bo v kinematografih, gledališčih in drugih javnih lokalih.

Kongres zelene internacijonale v Pragi

H. — **Praga, 29. maja.**

Letošnji kongres Mednarodnega agrarnega biroja je dobil poseben značaj z nastopom predsednika čsl. agrarne stranke, Antona Švehle. Predsednik največje čsl. stranke naglaša, da je v pobratimstvu in sodelovanju organiziranih zemljedelcev raznih narodov najučinkovitejša obramba ter jamstvo za dosego moči in izpolnitev zahtev zemljedelcev. Ako se delavski živelj organizira mednarodno, da bi se polastil vlade, je treba, da se z istim namenom mednarodno organizirajo tudi zemljedelci.

Vaš poročevalec je dobil od gen. tajnika Mednarodnega agrarnega biroja, K. Mečiřa, podrobno informacijo o dosedanjem delu biroja in se nadeja, da bo ta institucija in nje principi zanimala tudi slovensko javnost. Kongres Mednarodnega agrarnega biroja se je vršil v Pragi v dnevih od 23. do 25. maja ter je deloval popolnoma v smislu in intencijah Švehle. Zborovanje je otvoril bivši minister in predsednik agrarnega urada poslanec dr. K. Viškovsky. Ugotovil je predvsem, da so se doslej k biroju priglasile naslednje države: Češkoslovaška (Čehi in nemški Landbund), Estonska, Finska, Francija (z dvema organizacijama), Nizozemska, Jugoslavija (s tremi organizacijami), Litva, Latiška, Poljska, Avstrija, Rumunija in Švica (z dvema organizacijama). Pri otvoritvi zborovanja je dr. Viškovsky izjavil, da zavoljo raznih okolnosti na kongresu niso zastopane Poljska, Jugoslavija in Bolgarija ki to pot niso poslale niti svojih delegatov. Ob pritrjevanju vsega kongresa je izrazil dr. Viškovsky obžalovanje vseh zborovalcev nad dejstvom, da imenovane države niso zastopane na zborovanju. Govornik pa je uverjen, da zemljedelce teh odsotnih držav preveva čut solidarnosti ter da so iskreni pristaši Mednarodnega agrarnega biroja in njega smotrov.

Obžalovanja vredna je okoliščina, da razen Češkoslovaške ni bil zastopan na kongresu nikak drugi slovanski narod, dasi so ravno slovanski narodi po pretežni večini agrarni. Na zborovanjih so podali obširna poročila v položaju zemljedelcev zastopniki vseh zgoraj naštetih držav, ki so se udeležile kongresa. Na predlog francoskega delegata je bil izvoljen za predsednika Mednarodnega agrarnega biroja Anton Švehla, dosedanji tajnik Karel Mečiř pa je bil imenovan za stalnega tajnika in za člana osrednjega izvršilnega odbora z zelo razširjenim delokrogom.

Kakor je Mednarodni agrarni biro ideja Švehlova, tako je vsa doslej provedena organizacija biroja zasluga tajnika Mečiřa. Pred vojno je bil Mečiř novinar agrarne stranke. Po prevratu je bil član revolucijonarnega Narodnega sveta in ga je stranka kot takega poslala na mirovno konferenco v Pariz. Kasneje je deloval kot poslanik in opolnomočeni minister čsl. republike v Bruslju in v Atenah. Čez nekaj let je izstopil iz službe zunanje politike in se posvetil popolnoma delu za organizacijo Mednarodnega agrarnega biroja. Kar je v tej smeri doslej ustvarjenega, je zasluga Mečiřeva, zasluga njegove sposobnosti, delavnosti in inozemskih stikov, pridobljenih v časih njegovega službovanja v zunanji politiki.

Jezikovna borba v češkem deželnem zboru

***Praga*, 29. maja. g.** Na današnji seji deželnega zbora je prišlo zopet do viharnih scen, ki jih je povzročilo jezikovno vprašanje. Poročilo, ki bi ga moral podati nemški deželni odbornik Kaiser, je predsednik odstopil uradniku, ki je nato podal poročilo v češkem jeziku. Ta korak predsednika je pri Nemcih povzročil veliko vznemirjenje. Nemški zastopniki so napadli predsedniško tribuno ter onemogočili nadaljevanje seje. Šele s pogajanji za kulisami se je vzpostavil mir.

Kupujte „Zvezdanko“! pri Tiskovni zadrugi

Seton Watson v Sloveniji

Sloviti angleški publicist Seton Watson, ki si je že pred vojno postavil za svojo življenjsko nalogo, delati na izboljšanje usode onih narodov v avstro-ogrski monarhiji, ki so jih zatirali Nemci in Madžari, je ostal tudi po vojni iskren zagovornik in podpornik teh narodov. S svojo vplivno besedo je vedno znova zastopal in zastopa interese Jugoslavije, Rumunije in Češkoslovaške. Zlasti za nas Jugoslovene dela v angleški javnosti neumorno. Naše razmere proučuje z iskreno ljubeznijo in s polnim umevanjem, saj jih tudi izredno dobro pozna. Že pred vojno je prepotoval skoro vse jugoslovenske pokrajine, po vojni pa je bil tudi že ponovno v Jugoslaviji, zadnjič pred dvema letoma. Včeraj je prišel zopet in se ustavil najprej v Ljubljani, od koder bo naredil par izletov po ostali Sloveniji, nato pa bo prepotoval še druge naše pokrajine, predvsem Dalmacijo. Ostal bo v Jugoslaviji par tednov in potem krenil v Rumunijo.

Odličnega publicista in našega velikega prijatelja v svoji sredi iskreno pozdravljamo.

Seja mariborskega občinskega sveta

Maribor, 29. maja.

Na današnji seji mariborskega občinskega sveta so bili najprej izpopolnjeni razni odseki. Namesto dosedanjega člana disciplinarnega odseka g. Eržena je bil izvoljen g. Jelen, v stavbni odsek pa namesto obč. svet. Eržena, g. Petejan, a v gledališki odsek obč. svetnik Gerčar.

Občina bo zaprosila za koncesijo za avtobusne vožnje tudi na progah Dravograd-Slovenjgradec, Dravograd-Prevalje in Maribor-Zg. Dupljek-Sv. Marjeta.

Za personalni odsek je poročal obč. svet. Osvatič in so bile rešene razne prošnje za sprejem v občinsko zvezo.

Občinski svet je sklenil, da se napravi v novem delu parka pri spomeniku majske deklaracije novo otroško igrišče. Tvrdki Scherbaum je bilo dovoljeno, da zgradi na oglu Aleksandrove in Kopališke ulice provizoren prodajalni paviljon. Nato je podžupan dr. Lipold v imenu finančnega odseka sporočil, da je finančno ministrstvo sicer odobrilo proračun mestne občine, kakor je bil sklenjen na proračunski seji 17. marca, vendar pa s pristavkom, da se morajo vzeti za podlago preračunievanja finančnega efekta doklad državne davščine iz leta 1928 Na način pa se pokaže napram proračunanim dokladam po efektu iz leta 1929 primanjkljaj v znesku 1,032.637 Din. Ta primanjkljaj se bo sedaj kril s prebitki, ki jih izkazujejo računski zaključki za prejšnja leta v znesku 1,066.403 Din.

Dalša debata se je razvila o zgraditvi javnega ljudskega kopališča na Felberjevem otoku. Dela so preračunana, kakor znano, na okroglo 3,400.000 Din. Na zadnji seji je bila dovoljena zgraditev le dela celotnega načrta, za kar so bili proračunani stroški na 1,100.000 Din. Delo je bilo oddano tvrdki Jelenec & Šlajmer. Na današnji seji je bilo sklenjeno, da se dela tudi preko tega zneska nadaljujejo že letos in da se najame v ta namen nadaljno posojilo 1,000.000 Din. Ostalo potrebno posojilo se bo najelo prihodnje leto, tako da bo večii del kopališča na Felberjevem otoku zgrajen že letos.

Zgraditev večjega čistilnega kopališča, kakor je bila prvotno določena po sporazumu med mestno občino in okrožnim uradom za zavarovanje delavcev, je nemogoča, pač pa bo okrožni urad sam zgradil v Mariboru poslopje za svoje lastne potrebe s fizikalnim kopališčem, ki mu bo priključeno moško čistilno kopališče, dostopno vsemu občinstvu. Občina bo začasno še vzdrževala staro kopališče v Kopališki ulici, dokler ne bo imela na razpolago dovolj sredstev, da bo lahko gradila sama novo moderno kopališče.

Odobreno je bilo tudi razširjenje prostorov gradbenega urada v Frančiškanski ul. ci.

Ob pol 8. zvečer je župan sejo zaključil.

Nov zakon pred Vrhovnim zakonodajnim svetom

— **Beograd, 29. maja.** Včeraj popoldne se je vršila seja Vrhovnega zakonodajnega sveta, ki je nadaljeval razpravo o invalidskem zakonu. Seja se je nadaljevala danes. Vrhovni zakonodajni svet bo takoj po proučitvi invalidskega zakona vzel v razpravo načrt zakona o srbski pravoslavni cerkvi, kakor ga je sestavilo ministrstvo pravde. Zatem bo Vrhovni zakonodajni svet razpravljal o načrtu novega civilnosodnega postopka, ki ga je sestavilo ministrstvo pravde s sodelovanjem strokovnjaških komisij. Načrt obsega nad 700 členov. Minister pravde dr. Milan Srskić je tekom današnjega dopoldneva pregledal načrt tega zakona in ga odobril. Prihodnje dni bo izročen ministrskemu predsedniku s prošnjo, da ga predloži Vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Otrok zgorel

***Subotica*, 29. maja. č.** Danes se je pripetil tu strašen dogodek. Petletni Franc Molnar, ki je bil sam doma, je prišel do vžigalic, šel v neko temno sobico, kjer so bila naložena drva in jih pričel prižigati. Vnela se mu je obleka, nato pa so začela goreti še drva. Ko so prišli starši domov, so našli otroka povsem zgorelega.

Deset žrtev steklega psa

Požega, 29. maja. č. V Požegi so ljudje opazili sumljivega psa, ki je obgrizel več pasantov. Policija je pričela psa zasledovati in ga je kmalu res ubila. Pri preiskavi se je ugotovilo, da je bil pes stekel in da je obgrizel 10 oseb, ki so jih takoj odposlali v Pasteurjev zavod v Zagrebu.

Hmeljski trg

Žatec, 29. maja h. Tendenca mirna, v Žatcu promet približno 40 meterskih stotov. Cene 750 do 950 Kč.

Zanimivosti iz sovjetske Rusije

Mednarodni urad dela objavlja poročilo o osmem boljševiškem strokovnem kongresu delavstva in nameščenstva, ki se je vršil pred meseci v Moskvi. Podatki so zanimivi, ker jasno dokazujejo, da je delavsko gibanje v demokratičnih zapadnih državah solidnejše in uspešnejše, v njem je več živahnosti in svobode, več resničnih uspehov za delavstvo. Govorniki na boljševiškem kongresu so morali priznati marsikako neljubo resnico kljub dejstvu, da ima boljševiško strokovno gibanje polno oporo v državni avtoriteti.

Splošno poročilo je podal Tomski. Na kongresu je bilo zastopanih 11 milijonov članov, deloma iz strokovnih organizacij industrijskega delavstva, deloma iz zvez duševnih delavcev in nameščencev. Značilno je, da je bilo 56% vseh delegatov iz vrst nameščencev strokovnih organizacij. Poročevalec deli članstvo strokovnega gibanja v več plasti: prvo plast tvorijo organi in osebe uprav in vodstva industrij in osebe iz vrst znanstvenih krogov. Tej plasti slede širše vrste nameščencev, nato kvalificirano delavstvo z boljšim materijalnim položajem. Jedro strokovnega gibanja pa tvorijo industrijski delavci.

Tako je komunizem uveljavil načelo enakosti. Industrijski delavec tudi po komunistični modrosti spada k nižji plasti v sistemu strokovnega gibanja. Glede specijalno kvalificiranega članstva pravi poročilo, da ga je treba prav posebno nadzirati, »ker so mnogi od njih napram sovjetskemu režimu neprijazno razpoloženi«. Na drugi strani pa je treba specijaliste vseh strok ščititi pred raznimi napadi. Posebno skrb povzroča voditeljem komunizma iz dežele došlo delavstvo. »Asimilacija z ostalim proletarijatom se kljub največji pozornosti in prizadevanjem do sedaj ni posrečila. Žive faze, njih ne objame proletarski duh in tako tvorijo stalno nevarnost za socializem.«

Govornik je dalje trdil, da je poučen, »da se je s članskimi legitimacijami strokovnih organizacij tako trgovalo kakor svoječasno z akcijami na borzah«. Torej globoke duševno-notranje zavednosti v boljševiških organizacijah ni. Boljševizem niti v najbližjih svojih organizacijah ni znal preprečiti korupcije.

Zanimiva je bila ugotovitev, da so poneverbe še vedno zelo mnogoštevilne, vendar manjše v denarnem poslovanju strokovnih organizacij, kakor v poslovanju državne uprave in zadrug.

Svoje stališče napram verstvu je kongres takole preciziral: Mi vodimo proti veri duševno vojno. Stalno povdarjamo protirevolucijonarni in protipolitični značaj vseh ver. Delavstvo vzgajamo znanstveno v marksističnem duhu. Vendar pa ne gremo tako daleč, da bi iz strokovnega gibanja izločevali osebe, ki hočejo ostati verne. Zelo značilen je bil medklic: »Koliko bi jih pa potem še ostalo v strokovnih organizacijah, ako bi vse verne izključili?«

Kongres se je pečal tudi z državno administracijo. Poročilo je podal Ordjonikidze, predsednik kontrole komunistične stranke; sovjetske dobrote v državni administraciji je takole popisal: državna uprava je nepopolna, počasna, prožeta birokratizma in nesorazmerno draga. Neekonomija vlada zlasti v podržavljeni industriji. Ni se posrečilo znižati režije. Zato je draginja večja kakor drugod. Zlasti je drag transport poljskih pridelkov od producenta do konzumenta. L. 1913 je bila prodajna cena za 92% višja od nakupne, danes znaša ta napetost 136%. Upravno delo ovirajo brezštevilne revizije in inspekcije.

Pri izobrazbi delavstva je kongres govoril o sledečih vprašanjih: ustanavljanje delavskih klubov, omejevanje analfabetizma, strokovni tečaji, sport in vojaško vežbanje. V splošnem pa je kongres ugotovil, da izobraževalno delo med delavstvom ne napreduje, zato je bila sklenjena posebna predstavka na komisarijat prosvete. Tudi komunistična vzgoja ne napreduje. Uspehe sproti paralizirajo novo došli delavci iz neindustrijskih krajev. Obveljalo je mnenje, da more telesna kultura biti le sestavni del strokovnih organizacij, ker se v samostojnih sportnih organizacijah porazgublja boljševiški duh. Telesna kultura ne sme biti razvedrilo, ampak le sredstvo za dosego ciljev komunizma. Mladina se tem naziranjem upira in hoče samostojnost v samostojnih sportnih društvih. Strokovne organizacije morajo svoje članstvo seznaniti predvsem z modernimi vojnimi sredstvi, zlasti s plinom.

O internacijonalni taktiki je govoril Lozovsky, predsednik komunistične strokovne internacijonale. Težnja gre za tem, povsod podpirati ustanavljanje komunističnih strokovnih organizacij; zlasti pa je stremeti za tem, da komunisti povsod dobe vodstvo stavk v roko. Celotno premoženje strokovne centrale je znašalo 57 milijonov rubljev. Mnogo denarja gre v inozemstvo na najrazličnejše organizacije in »prijatelje unije sovjetov«.

Poročilo o kongresu govori tudi o stavkah, kar znači, da se mora delavstvo v Rusiji tudi pod komunističnim režimom ostro boriti za svoj gmotni položaj. Govoreč o mezdni politiki je generalni sekretar Dogadov rekel: v podeželskih okrajih so plače zelo nizke. Bodoča politika mezd mora stremeti za zvišanjem, zlasti v težki industriji. To pa je odvisno od splošnega stanja industrije in narodnega gospodarstva. — Brezposelnost med strokovno - organiziranim članstvom narašča.

Ker izvirajo ti podatki iz boljševiških uradnih virov, imajo značaj pristnosti. Zato so tem bolj zanimivi.

Napetost med Rusijo in Kitajsko

***Šanghaj*, 29. maja. a.** Zaradi aretacije ruskega konzula v Harbinu, kjer je vdrlo nad 100 kitajskih policijskih stražnikov v konzulat in razen konzula aretiralo tudi celokupno nameščenstvo konzulata in nekaj kitajskih komunistov, ki so bili v konzulatu na nekem tajnem zborovanju, je nastopilo med Kitajsko in Rusijo zelo napeto razmerje. Moskovska vlada je takoj vložila odločen protest proti kršenju mednarodnega prava in zahtevala takojšnjo izpustitev aretiranega konzula Melnikova. Kitajska vlada na rusko noto še ni odgovorila ter je brzojavno naročila ravnatelju harbinske policije, da naj ji pošlje čimpreje natančno poročilo o poteku in vzroku te senzacijonalne aretacije. V diplomatskih krogih zelo živahno komentirajo ta nepričakovani nastop Kitajske in zatrjujejo, da bo imel še zelo dalekosežne posledice, ker se je posrečilo kitajski policiji zapleniti med drugim tudi potrdila krščanskega generala Fenga, ki je sprejemal velike vsote od Rusije za razširjenje komunistične akcije ter organiziranje komunistične vstaje proti sedanjemu nacionalističnemu režimu, ki se je izkazal tako nehvaležnega za izkazane mu velike usluge s strani Rusije.

Posvetovanja reparacijskih strokovnjakov

Paris, 29. maja a. O nadaljnih posvetovanjih strokovnjakov se doznava, da so tajniki delegacij držav-upnic danes nadaljevali svoje razgovore. Govori se, da hočejo uveljaviti Youngov načrt s 1. septembrom 1929 ter skušajo s postopno razdelitvijo amitet skrbeti za možnost komercijalizacije. Youngov načrt se bo stopil v veljavo 1. aprila 1929, kakor je bilo prvotno nameravano, temveč pet mesecev kasneje. Na ta način bi se dosegla povprečna anuiteta, ki bo nekoliko višja kot 2050 milijonov.

Odbor trojice usvojil stališče Male antante glede manjšin

Ženeva, 29. maja č. Iz krogov Društva narodov se doznava senzacijonalna vest, da je odbor trojice sprejel stališče Male antante, Poljske in Grške v vprašanju narodnih manjšin.

Optantska pogajanja na Dunaju

Dunaj, 29. maja g. Pričetek rumunsko-madžarskih optantskih pogajanj, ki je bil določen za danes popoldne, se je odgodil na jutri ali pojutrišnjem. Vodja rumunske delegacije minister Davilla prispe šele jutri na Dunaj. Del rumunske ter madžarske delegacije je že tukaj. Imenovanje Daville za vodjo rumunske delegacije je presenetilo, ker je ta s 1. junijem imenovan za poslanika v Washingtonu. Vzrok za to imenovanje je najbrže to, da je Davilla v enakem poljsko-rumunskem optantskem sporu zastopal rumunske interese.

Grozna nesreča pri avtomobilski dirki

— **Zittau, 29. maja.** O težki nesreči, ki se je v nedeljo pripetila pri mednarodni gorski tekmi motociklov in avtomobilov in pri kateri sta bili dve osebi ubiti, 14 pa ranjenih, se daznavalo naslednje podrobnosti. Češkoslovaški rekordni vozač Mahla-Morchenstern je z dirkalnim vozom tipa Bugatti na nekem ovinku zavozil z vso silo med gledalce. Trenutek nato se je nudil grozen prizor. Dve osebi sta obležali na mestu mrtvi, osem jih je bilo težko, šest pa lažje ranjenih. Cela gruča ljudi se je v hipu valjala po tleh, kričala in stopala. Med ostalimi gledalci je nastala seveda silna panika. Dirkač je bil razmeroma le lahko poškodovan in prav tako tudi njegov voz. Nesreča bi bila še mnogo večja, ako bi avtomobila nekoliko ne zadržal brzojavni drog ob cesti, od katerega je zopet odletel nazaj na progo.

Strašna nevihta na Dunaju

Dunaj, 29. maja g. Danes popoldne je divjala nad Dunajem strašna nevihta, ki je napravila na hišah veliko škodo. V Brigittenau se je zaradi močnega naliva odkršila z neke hiše opeka ter je padla na cesto. Neki arhitekt je bil pri tem težko ranjen in so ga morali prepeljati v bolnico. V Floridsdorfu je strela ubila vrtnarskega vajenca. V Erdbergu sta bili zaradi naliva zelo poškodovani dve hiši. Prihiteti je morala na pomoč požarna bramba, ki je deložirala stranke iz obeh hiš.

Bivša cesarica Zita se nastani v Franciji

Paris, 29. maja a. Francoska vlada je izročila pravnemu zastopniku bivše avstrijske cesarice Zite pismeno dovoljenje za nastanitev z družino v Franciji. V dovoljenju pa stoji klavzula, da bo dovoljenje takoj preklicano, čim bi se bivša cesarica pričela baviti s politiko.

Požar v Moreniju še traja

Bukarešta, 29. maja g. K včerajšnji eksploziji pri Moreni poročajo še sledeče: Povzročena škoda se dosedaj ceni na več kot 10 milijonov lejev. Erupcije plinov v črpalnici 116 trajajo dalje ter ogrožajo sosedne črpalnice. Ponoči so bili v vsej okolici vidni veliki plameni. Na kraj nesreče je prišlo mnogo radovednežev.

Velik gozdni požar na Nizozemskem

Amsterdam, 29. maja. a. V okolici Gelderna je izbruhnil velik gozdni požar, ki je že upepelil nad 4000 akrov gozda. Ker ni prebivalstvo kos vedno bolj se razširjajočemu požaru, je odredilo holandsko vojno ministrstvo 1000 vojakom, da naj pohite na pomoč ogroženemu Geldernu.

Novi kandidat za afgansko krono

Bombay, 29. maja. Bivši afganistanski vojni minister Nadirkan, ki je dosedaj deloval za Amanullaha, se je včeraj oklical za afganskega emirja.

Naši kraji in ljudje

Akademski pevski zbor iz Ljubljane priredi koncerte pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. dne 2. junija ob 4. uri popoldne v Celju, 3. junija ob 8. uri v Mariboru in 10. junija ob 8. uri v Ljubljani. — Vodja APZ je g. France Marolt, zbor šteje 54 pevcev akademikov. Na programu so skladbe naših skladateljev: Kogoja, Lajovca, Ravnika, Adamiča, Pavčiča in drugih. Solo točke pojeta konservatorista gdč. Mezetova in g. M. Rus.

Serija lepih daril za srednješolce

Ni dijaka, ki bi danes ne sanjal o radioaparatu, ki ga veže z vsem svetom in seznanja z najzanimivejšimi in najkoristnejšimi predavanji, obenem pa mu nudi najplemenitejše razvedrilo v petju in glasbi. Da smo tudi mi poskrbeli za te aparate, je samoobsebi umevno, saj le predobro poznamo želje naših srednješolcev.

Prav tako je pa hrepenenje naše mladine znano tudi tvrdki **»Radio-tehnika« — Tone Poljšak** na Aleksandrovi cesti v Ljubljani, ki je za naše srednješolce poklonila imeniten tricevni radio-aparat s cevmi. Firma ceni zlasti visoko naš elektrotehniški naraščaj in zato je namenila ta aparat onemu dobremu dijaku elektrotehniškega oddelka na srednjetehniški šoli, ki ga bo določil žreb ob koncu razveseljivega tekmovanja naše mladine. Firma se je razvila v kratkem času iz skromnih početkov v veleuvaževano tvrdko svoje stroke, kar se ima v prvi vrsti zahvaliti tudi svojemu prepričanju, kako važna so dobra reklamna sredstva za napredek vsake trgovine. Seveda je pa tvrdka priborila sedanje mesto s svojo solidnostjo in največjo galantnostjo napram svojim odjemalcem v vseh ozirih.

Vsaka moderna trgovska firma se namreč dandanes dobro zaveda, da ne more z nobenim, še tako dragim reklamnim sredstvom doseči tako velikega uspeha, kakor ravno z darili za srednješolce. Za te darove se ne zanima samo srednješolska mladina, temveč tudi njih starši in svojci, tako da se bodo imena darovalcev razširila v vse naše hiše in se vtisnila v spomin vsej naši javnosti.

Tudi firma **Ivan Bonač**, trgovina z galanterijo, gramofoni ter šolskimi in pisarniškimi potrebščinami v Šelenburgovi ulici v Ljubljani, nam je poslala prav lično kompletno garnituro za pisalno mizo, ki bo dijaku že ob sprejemu v največje veselje, vse življenje pa trajen spomin na šolska leta. Obenem pa v ponos, da je bil leta 1929. nagrajen pri »Jutrovi« akciji. Razen tega je tvrdka darovala našemu dijaštvu tudi dva krasna albuma in fino aktovko. Splošno znano in renomirano tvrdko bi bilo nepotrebno priporočati še posebej, ker je že itak splošno znana in uživa povsod najlepši sloves.

Tvrdka **»Tehnik« I. Banjai** v Pražakovi ulici v Ljubljani v Ljubljanskem dvoru obstoji sicer šele nekaj mesecev, pa je vendar poslala za akcijo 1000 Din in s tem omogočila, da nagradimo enega pridnega dijaka več. Tvrdka prodaja prvovrstne radio-aparate, kolesa, gramofone, šivalne stroje in druge v to stroko spadajoče predmete. Da je tvrdka solidna in da razume zahteve današnjega časa, dokazuje že samo to, da je takoj v pričetku stopila v krog naših darovalcev.

Med prvimi tvrdkami se je pa odzvala firma **H. Suttner (Maire)**, veletrgovina in razpošiljalnica ur v Prešernovi ulici, ki jo ne poznamo samo v Sloveniji, temveč je znana tudi po vsej Evropi, zlasti pa je priljubljena pri naših izseljencih na Westfalskem, v Franciji in v Ameriki, kjer si je pridobila najboljši glas s svojimi preciznimi urami ter kulantno postrežbo in solidnostjo sploh. V Švici ima lastne velike tovarne. Za dijake je darovala nadvse elegantno štirivoglato srebrno precizijsko smoking-uro, ki se da postaviti tudi na mizo ali nočno omarico. Vse življenje bo ta ura opominjala lastnika na točnost.

Kakor tvrdka Suttner je med našimi izseljenci v Ameriki in v drugih tujih deželah znana in priljubljena tudi slavna izdelovalnica harmonik **F. Lubas**, ki se je pred kratkim etablirala v Ljubljani na Dunajski cesti. Poslala je izvrstno harmoniko z luksuznim kovčegom, ki bo gotovo napravila največje veselje dobremu fantu, ki jo dobi za nagrado za svoje trudapolno delo tekom šolskega leta.

Kako se inteligentni trgovci tudi na deželi zanimajo za našo akcijo, nam dokazujejo darila **tvrdke Franc Lajovic**, tovarne pletenin in trikotaže, ki nam je poslala za naše lepe in pridne dijakinje mnogo tako lepih in krasnih stvari, da jih bo vesela tudi najbolj razvajena naša mladenka. Znano je namreč, da tovarna izdeluje tudi najfinejše stvari in uspešno tekmuje celo z velikimi inozemskimi podjetji.

Končno opozarjamo že danes občinstvo, da napravi naša prvorazredna modna trgovina **P. Magdič** v Ljubljani na vogalu Aleksandrove ulice v petek veliko izložbo, kjer bo razstavila darove, ki jih pokloni našim študentkam in dijakom.

Z manjšimi darili se je odzvalo tudi več trgovcev, ki nočejo biti imenovani. Vsa darila pa dokazujejo, kako veliko zanimanje vlada po vsej deželi za našo akcijo za napredek šolske mladine.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franc Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franc Josefovo« vodo, ker se lahko použije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Jubilejna razstava meščanskih šol

(od 30. maja do 9. junija).

Posebnost letošnjega velesejma v Ljubljani bo gotovo razstava meščanskih šol, ki so se razvile v teku desetletja iz neznatnih nastankov v važen kulturen faktor Slovenije. Mislimo, da ne bo obiskovalca velesejma, ki si ne bi ogledal naših pridobitev na tem področju. Vzemimo n. pr. le pouk zemljepisja! Koliko dela se izvrši v štirih letnikih, ko se obravnava poleg matematičnih pojmov posebno še Evropa, nato ostali kontinenti in končno Jugoslavija. Fizikalna, politična, gospodarska obdelava ogromne snovi, zemljepisne enote, načrti, skice, zemljevidi, proizvodne tabele, razni modeli, iznajdljivost in spretnost poedinih dijakov, vse bo poskušala pokazati razstava.

Jezikovnemu pouku je na meščanskih šolah odmerjenih precejšnje število ur. Poleg slovenščine se poučujeta še srbohrvaščina in nemščina. Metodika jezikovnega pouka je zelo razvita, tako za slovnico kakor za čitanje in spisje. O tem bo mogoče marsikaj pokazati na razstavi, posebno v pouku materinščine. Poleg pismenih izdelkov, med katerimi je dosti obrtnih in trgovskih poslovnih sestavkov, se razstavi knjižnica onih pripovednih in poučnih spisov (naših izvirnih ali prevedenih), ki so posebno primerni za meščanskošolsko mladež. Jezikovni oddelek se opremi s slikami naših kulturnih delavcev, pesnikov in pisateljev, glasnikov našega razvoja tekom zadnjih sto let.

Naša ženska šolska mladina bodočnost našega naroda poslužuj se Dečve našega domačega narodnega oblačila nageljna roženkranta rožmarina. 6925

Divjaški napad na tri brate

Novo mesto, 29. maja.

V nedeljo okoli 9. zvečer so se vračali židane volje proti domu bratje Blažič: 19-letni Janez, 22-letni Jože in 27-letni Franc, vsi doma iz Stare vasi pri Škocjanu. Med potjo se jim je pridružil 20-letni Josip Blatnik, doma istotam.

Ko so peli po državni cesti mimo vasi Zalog, jih je iznenada obsvetila električna svetilka. V prihodnjem trenutku je dobil Janez močan udarec po glavi in več udarcev tudi po levi roki, da se je takoj zgrudil. Ležeč onemogel na tleh je bil priča, kako sta bila pobita brata Jože in Franc, ki sta dobila istotako udarce po glavi. Jožeta so še potem, ko je ležal na tleh, tolkli in obdelovali z nožem po životu, kjer ima 5 velikih ran na glavi pa dve. Napadalci so takoj po napadu pobegnili. Najmlajši brat Janez Blažič je opazil, da je imel eden izmed napadalcev sekiro v rokah. Ker je luč električne svetilke svetila v napadence, so ostali napadalci v temi in jih ni bilo mogoče spoznati. Brate Blažič sta pozno zvečer našla na cesti dva neznana moška, ki sta vse tri odvedla v bližnjo vas Zbure v gostilno Pavla Peršeta. Tu so jim izprali rane in obvezali, nakar jih je gostilničar še isto noč odpeljal v kandijsko bolnico usmiljenih bratov. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo. Pričakovati je, da bodo napadalci v kratkem izsledeni.

Štirje požari v novomeškem okraju

Novo mesto, 29. maja.

Posestnikova žena Marija **Mrgole** iz Tomažje vasi je te dni popoldne izročila svoji hčerki Jožefi svoje tri otroke v starosti do 7 let v varstvo. Odpravila se je na polje, dočim je njen mož Janez še dopoldne odšel z doma v vinograd. Ko se je hčerka Jožefa igrala z otroci, je trenutno izgubila iz vidika svojega 5-letnega bratca Alojza, ki je vzel v veži pri peči se nahajajoče vžigalice ter stekel z njimi na skedenj, kjer jih je pričel vžigati. Fantek je začudeno motril svetle pramene, ko pa je začela goreti slama in seno, ki ga je bilo poln skedenj je prestrašen zbežal v hišo. Njegov beg s skednja je slučajno opazila Frančiška Melakova, ki je nemudoma alarmirala vaščane. Ko so prišli tem na pomoč gasilci iz Ormelj, je bil ogenj kmalu udušen. Skedenj je k sreči deloma pogorel, tako da ima lastnik Janez Mrgole le 5000 Din škode.

Tomažja vas šteje 42 hiš, ki so večinoma vse krite s slamo. Če ne bi Melakova ognja še pravočasno opazila, bi ta najbrže vpepelil vso vas.

Ogenj je nastal tudi še v tovarni pohištva Franceta **Pečka** v Fužinah. Vpepelil je 3 kubične metre v delavnici se nahajajočega lesa; vsa okna, vrata in orodje ter različen gradbeni materijal. Ogenj sta prva opazila uslužbenca Tone Slak in Franc Kastelic, ki sta spala v soseščini in okoli polnoči začula v delavnici sumljivo prasketanje. Hitro sta se oblekla in odhitela v delavnico, kjer sta na svoje začudenje opazila, da gori les. Takoj sta zbudila lastnika in priklicala vaščane, ki so neumorno gasili, dokler se jim ni posrečilo ognja omejiti.

Kakor domnevajo, je ogenj nastal najbrže zaradi razgretja tečajev pri okrožni žagi, ki je bila ves dan v pogonu. Pri žagi so se vneli leseni sestavni deli in povzročili požar. Lastnik trpi občutno škodo na lesnem materijalu, pohištvu ter orodju. Zavarovan je bil za 80.000 Din.

V Gorjancih je izbruhnila huda nevihta z bliskom in grmenjem. V vasi Konc pri Podgradu je imel posestnik Janez **Gazvoda** žično napeljavo od skednja do kozolca, kjer je bil priklenjen pes čuvaj. Strela je treščila v žico, ubila psa ter zažgala skedenj in kozolec, ki sta oba pogorela. Vaščani so ogenj omejili, da se ni razširil še na ostala poslopja. Gazvoda trpi 20.000 Din škode. Zavarovan je pri Union družbi v Zagrebu.

V Toplicah je treščilo v kozolec posestnika Mine **Goršeta**. Kozolec je do tal pogorel. Lastnik ima 12.500 Din škode.

Zanimivosti ljubljanskega trga

Ker smo neposredno pred zadnjim, je bil včerajšnji tržni dan srednje živahen. S sočivjem in razno zelenjavo zalagajo trg poleg domačih producentov tudi bolgarski vrtnarji, ki dovažajo iz Hrvatske in Slavonije velike množine glavnate salate in stročjega graha, kakor tudi Spličani, ki skušajo na trgu prodajati zgodnje pridelke Dalmacije, zlasti stročji grah. Mnogo graha prihaja še vedno iz Istre in Goriške.

Zadnje dni so bili na prodaj lepi pomladanski jurčki v večjih množinah. Prvotno so jih zaradi večje množine in manjšega povpraševanja ponujale že po 6—9 Din. Ljubljanske gospodinje so jurčke še dokaj marljivo kupovale.

Na trgu so sedaj najrazličnejše vrste salate. Domače branjevke prodajajo že domačo glavnato salato po 0.75 Din komad. Hrvatsko salato ponujajo na trgu že po 7 Din kg. Stročji grah je bil na prodaj po 6 do 8 Din. Črešnje prihajajo na trg v vedno večjih množinah. Cene so za razmere naših gospodinj še vedno visoke in sicer 18 do 20 Din kg.

Trg je bil končno dobro založen s perutnino in jajci. Prav mnogo je bilo na prodaj piščancev. Cene 25—40 Din komad po velikosti in kakovosti. Cene jajcam so stalne in ponujajo jajca po 1.25 do 1.50 komad. Cene krompirju so neizpremenjene. Še vedno je mnogo starega krompirja na trgu. Nov krompir, ki prihaja iz Goriške in drugih južnih krajev, se prodaja po 10 Din kg.

Rezultati jeseniške tombole

Tombola Sokolskega društva na Jesenicah, ki se je vršila v nedeljo, je lepo uspela in je bila prava senzacija dneva. Kljub pretečemu dežju je bil naval občinstva zelo velik. Nabito polni vlaki so dovažali iz vseh smeri na Jesenice iskalce sreče. Glavni dobitek kravo s teletom je zadel ruski emigrant, znani pevec Aleksander de Mace, dnevničar finančne kontrole na Jesenicah. Pitanega prašiča je zadela gdč. Viki Simčičeva učiteljica tukajšnje gospodinjske šole, šivalni stroj gospod Alojzij Erzar, moško kolo g. Franc Jamar, oba tovarniška delavca na Savi, kompletno garnituro kuhinjske posode pa čevljarski vajenec Mirko Turk. Tombola bi v finančnem pogledu dosegla lahko še boljše uspehe, pa je, žal, zmanjkalo tombolskih tablic. V bodoče se občinstvu priporoča, da si tablice za tombolo nabavi poprej, da se ne bo zastonj vozilo iz oddaljenejših krajev na tombolo, kakor se je zgodilo sedaj. Odbor Sokola se tem potom najlepše zahvaljuje vsem darovalcem lepih dobitkov in tudi onim, ki so na ta ali oni način pripomogli, da je tombola tako lepo uspela.

GOSPODINJE POZOR! Zahtevajte povsod KOLINSKO CIKORIJO kot dodatek za kavo. To je izvrsten dodatek, ki daje kavi dober okus in prijeten duh. Takoj po prvem poskusu se Vam bo priljubila.

Zahtevajte v vseh špecerijskih trgovinah

Prihod „Hlahola vinohradskega“ v Ljubljano

Maribor, 29. maja.

Danes popoldne je prispel v Maribor pevski zbor »Hlahola vinohradskega«. Gostje so dospeli iz Zagreba, kjer so kljub pozni sezoni in razvajeni publiki želi velik uspeh. Na kolodvoru jih je prisrčno sprejelo številno občinstvo in predstavniki raznih društev. V imenu občine mariborske jih je pozdravil podžupan dr. Lipold, v imenu JČL in vseh mariborskih pevskih društev pa dr. Pivko. Za prisrčni sprejem in pozdrav se je zahvalil podpredsednik »Hlahola« inšpektor drž. železnic gosp. Nahtigal, nakar je zbor mariborske Glasbene Matice pod svojim praporom zapel »Hej trubaće«, dočim so Čehi od-odgovorili s Smetanovo »Poklonitvijo« pod vodstvom svojega kapelnika Šejne, koncertnega mojstra praške filharmonije. Za velikega župana se je udeležil sprejema vladni tajnik Vladimir Suša, Češki klub je zastopal Fr. Bureš, Glasbeno Matico predsednik ravnatelj dr. Tominšek in g. Arnuš, JČL inž. Leben, dr. Senjor in dr. Reisman, ki so se odpeljali gostom naproti do Pragerskega. V vlaku so jim razdelili naslove prenočišč in hotelov, tako da so se lahko praški pevci brez vsakih neprijetnosti odpeljali z mestnimi avtobusi s kolodvora v mesto. Organizacija sprejema je bila tako brezhibna, da se ji tudi Čehi niso mogli dovolj načuditi. Razen tega pa so se izkazali tudi hotelirji z izredno nizkimi cenami in vzorno postrežbo. Po obedu se je vršil sestanek v mestnem parku, ob 8. zvečer pa se je pričel z velikim zanimanjem pričakovani koncert. K brezhibnosti sprejema in pogostitve so znatno prispevali tudi skavti, ki so bili prireditelji na razpolago. Češki pevci odpotujejo iz Maribora jutri po obedu.

Danes! Danes!

Ogromno filmsko delo, posneto po slovitem romanu L. N. Tolstega:

Kozaki

V glavni vlogi John Gilbert, strasten v ljubavi, hraber v boju in grozovit v osveti!!

Izven programa:

Kopališče Jadranske Straže v Martinščici pri Sušaku

Kamor pošilja »Jutro« deco na morje na letovišče.

Danes ob 3., ½5., 6., ½8. in 9. uri.

Telefon 2124. Elitni kino »Matica«.

Abstinenti ob . . . rakiji

Po precej dolgi samotni vožnji v široki enolični strugi se ti sredi Save in sredi solnčnega popoldne — kdo bi venomer gledal na karto in na uro! — odpre slikovit pogled na dve dolgi vasi: Levo je Lukovac, na desnem v polkrog zavitem visokem bregu pa Graduš. Od daleč izgleda vse to, kakor da je gospod Kristan semkaj za okrasje globoke savske vijuge postavil na vsako stran dve idilično lepi koloniji Stanin doma. Nu, bližje opazovanje hrvatskih posavskih vasi mahoma zdrobi vso iluzijo: revščina se kaže vsepovsod. Lesene bajte na visokih podstavkih stoje druga blizu druge v precej zravnani črti blizu brega, odkoder njihova okenca kakor dvoje slepih očesc mežikajo doli v strugo.

Praznik je — zopet posedajo seljaki na klopeh pred bajtami, belo oblečene črnolase devojke pa prepevaje šetajo po nasipu. Od nekod prinaša vetrič takte korajžnega marša. Plehmuzika... mta, mta, mtadra .

— Samo vi ajte onamo, gdje je barjak! Vatrogasni baaal! . . . vzklikajo seljaki in agitirajo za gasilsko veselico.

To bi veljalo pogledati!

Sredi Lukovca je gostilna, ponosno plapola z visokega oreha hrvatska trobojka. In muzika vabi . . . Že se zbirajo možje in fantje, tudi dekleta prihajajo in preko Save se zibljejo mali ribiški čolniči, prenapolnjeni vaščanov iz Gradiša, ki s ežurijo sosedom v vas na veselico. Vstopnine kar ni, pa je tudi program dokaj enostaven. Sedeš v hlad, kjerkoli te je volja, piješ kaj ali nič, ciknjeno vino ali kisnjeno rakijo. Nekateri prineso jedačo s seboj, gasilci iz sosednje vasi so si provijant kar pripeljali . . . Plehmuzika pa: mta, mta, mtadra . . . in se pleše polka in kolo. O, zvečer bo šele luštno. Za tujca pa ni, da bi se izpostavljal radovednemu ogledovanju. Zato: naprej!

Po Savi prisopiha navzgor remorker »Gyura« s tremi šlepi, naloženimi z ogromnimi hlodi hrastovine in topolovine. Tudi vrbja debla so vmes, takih še nisem videl. Remorker sam je dokaj čist, opremljen celo z radiom. Sopiha, sopiha navzgor proti struji in orje reko, da nato jezna pljuska proti bregovoma. Srečanje s takimle povodnim tovornim vlakom, ki vleče najmanj za 150 vagonov lesovja, ti ustvari nov respekt pred Savo in njeno globino.

Slovenec, ki ne pije vina . . .

Naslednja vas tik ob Savi, ki jo s počasno vožnjo dosežeš v dobri uri, je Gušče. Po čistosti in urejenosti prava izjema med vasmi od Siska doli. Ima nekaj lepih zidanih hiš, posebno vidna je šola (kakor drugod le malokje) in sredi vasi se visoko nad vaška slemena dviga leseni stolp gasilskega doma. Gosi je zares dovolj pri bregu, pa tudi štorklje so tu izredno udomačene. Gnezdijo na dimnikih skoro vsake tretje slamnate strehe, en par si je spletel svoje počivališče celo na šoli. Samice čepe v gnezdih, samci pa se spreletavajo nad Savo in vasjo, iščoč hrane v mlakužah in med ločjem malih savskih odtokov.

Eno samo »birtijo« imajo v Guščem in v gostilni je sitnaril okrog brhke birtašice en sam gost, pa še ta je bil Slovenec in seveda nakajen za tri furmane.

— Ajn tišler aus Gaberje, lange cajt in fremd, culect in Trifail . . . Krucefiks . . . zdaj pa dela in deluje v tcti Jugoslaviji, ne mara Serbov in ne pije vina, marveč — rakijo . . . Ima jo pol litra pred seboj, jo pretaka v kozarec in razliva po mizi, ponuja birtašici, birtašica pa z rakijo nazaj v steklenico.

— Kaj pa, mleka bi se dobilo razen vina in kruha?

Ne mleka pa v gostilnah ne točijo, a dovolj ga je v vasi. Tudi jajc in sira. S prenočišči je pa bolj žaltava . . . oh, potrpite, o prenočiščih bom morda pozneje rekel katero.

Večer je bil krasen, vsa mirna in svetla se je luna ogledovala v široki savski gladini. Dva stara borovca, ki sta se od bogvekod znašla v tej vasi, sanjata morda o svojih bratih in sestrah pod planinami. Košata sta in ploščata kakor dve laški piniji. V tišino klokočejo s svojimi dolgimi kljuni štorkljači, ki so se v zgledni zakonski zvestobi postavili na eno nogo vsak pri svojem gnezdu. Parkrat se je onkraj Save oglasil slavec, pa zopet utihnil. Počasi so od juga lezli na nebo gosti črni oblaki, zavel je hladen veter in prinesel dež. V eni sami večerni uri se je vreme popolnoma sprevrglo. Deževalo je curkoma v noč. V gosti temi so se le daleč onkraj Save svetlikali krvavordeči utripi ciganskih ognjev.

Jutro je nastopilo hladno in vlažno. Zdaj pa zdaj je začelo rositi z nizke mračne megle in Sava se je skaljena kakor soldaška kofedra pregibala v nepomirljivem valovanju. Pot pusta in žalostna. Žalostno tudi selo, ki ga srečaš na poti: Puška mu pravijo. Visoke lesene kolibe na tramovih, menda nič drugače kakor stavbe pradavnih Barjanov. Kadar nastopi povodenj, mora biti prebivanje tod sila prijetno. Seljaki stoje na bregu in ogledujejo vodo. Ali je narastla. Po vsakem nočnem deževju je to razen pobiranja sakov in trnkov njihova prva skrb. In v vodenice vozijo na čolnih samo koruzo. To je njihov borni vsakdanji kruh. Kaj čuda . . . ah, hotel sem nekaj reči o Radiću in bivši politiki . . .

Menim, da so tujci le redki gostje v teh krajih. Še splavarji se tod malokje ustavijo. Edino štorklje, — te ostajajo vedno zveste svojim rodnim gnezdom. Čim bolj razdrapano selo, tem več gnezd na polomljenih strehah. Pa vprašam seljaka na bregu:

— Mora, da imate mnogo otrok, ko je toliko štorkelj v vasi?

— Pa je, znate . . . nego: kakor kdo sam štorkljam pomaga . . .

Druga strašansko dolga in žalostna vas, ki se ji kmalu približamo, je Krapje.

V polkrogu se suče Sava in kake tri kilometre daleč bajta pri bajti. Razen cerkve je ena sama že od daleč vidna enonadstropna hiša lepo zidana. Njen lastnik pa seveda ni kak Šime Hrvatović ali Pero Srbović, marveč Franjo Hauer, kakor kaže debel napis na pročelju. Vse drugo so bedne kolibe (da rečem grobo: pokvečene koze), ki jim ni in ni kraja. Pol ure se voziš mimo njih.

Pogostejši postajajo hrastovi gozdovi. Drvarji so pridno na delu. Ho-ruk, ho-ruk — vlačijo hlode na šlepe, ki jih bo natovorjene odvlekel vlačilec. Žaga in sekira poje na jasi svojo pesem, železniške pragove obtesujejo.

Za Krapjem pride na vrsto vas Bumbovac. Po treh urah na Savi, dočim je peshoje menda 8 km. Vas dolga in dolgočasna kakor vse drugo. Ljudje pa sila prijazni in postrežljivi. A kdo bi se tod ustavljal! Imajo zopet eno samo gostilno, kjer te sicer dobro poslužijo (vino itak ni prida in piva nimajo), a prostora je komaj za domačo familijo. Ženske so hudo sramežljive, v cajnah perejo solato pri umazani Savi in še ne vedo, kaj bo prigrizka za večerjo.

Jadrajmo, jadrajmo dalje. Nastopil je v mraku močan veter, a že se tam doli za ovinki kaže ravno ogrodje velikega železniškega mostu. Z nastopom temnega večera smo v Jasenovcu. Ne vprašujte me, kakšno je to gnezdo, — truden in premražen ponoči nihče ne ogleduje njegovih znamenitosti.

Telo se lepša, koža postane enakomerno bakreno zagorela, lišaj izgine, izpuščaji trajno prenehajo, ako se pri solnčenju mažete z originalnim

Niggerol oljem ali kremo

(Patent Št. 5922) za solnčenje in masažo, ki se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

DROGERIJA GREGORIČ - Ljubljana

Prešernova ul. 5.

Svetovno vojno v živih slikah vidite, ako posetite bojno igro

„KALVARIJA“

dne 3. maja, 1. in 2. junija ob 20. uri na Kodeljevem. Predprodaja vstopnic »Orient«, Dunajska cesta 14.

Domače vesti

* **Jutrovčki na morju.** Ker dobivamo od raznih strani prismena in telefonična vprašanja za informacije glede pogojev za udeležbo dece v juliju in avgustu v kopališču. Jadranske straže v Martinšici pri Sušaku, opozarjamo na današnji razpis teh pogojev na drugem mestu lista. Interesenti naj se blagovolijo točno ravnati po tej objavi. Obenem apeliramo še enkrat na občine, narodne in humanitarne organizacije in druge korporacije, naj prevzamejo oskrbo za enenega ali več otrok v svojem okrožju ter omogočijo blagodejno enomesečno bivanje ob morju. Potrebni znesek, ki se bo stotero obrestoval, bodo s primerno požrtvovalnostjo in človekoljubnostjo gotovo in ne težko nabrali v svojem okrožju.

* **Odlikovanje.** Zdravnik pri jugoslovenskem poslaništvu v Parizu Zagrebčan dr. Vojko Schofler je odlikovan z viteškim redom legije časti.

* **Izpremembe v vojaški službi** Po službeni potrebi so določeni na službovanje: kapetan 1. razreda sodne stroke Josip Marinič za vojnega izslednika v povelistvu Dravske divizijske oblasti; sodni kapetan Lav Malnar v sodnem oddelku Dravske divizijske oblasti; sodni kapetan 2. razreda Andrej Klančič komandi mesta v Sarajevu za pravne posle; sodni kapetan 1. razreda Otokar Zlindra v bosenskem divizijskem vojnem sodišču; sodni kapetan 1. razreda Albin Omahen na službo pri vojno-državnem tožilcu bosenskega divizijskega vojnega sodišča; sodni poročnik Dragotin Barj komandi mornarice za pravne posle; topniški podporočnik Franc Mladič kot vodnik 5. divizijonu timoške artiljerijske brigade; inženjerski poročnik Vladimir Skarlovnik kot pobočnik pri 5. pionirskem bataljonu in poročnik korvete Anton Zupan hidrografskemu uradu vojne mornarice. Redni profesor vojne akademije Friderik Juvančič je pomaknjen v 3. skupino I. kategorije državnih uradnikov. Izpit za rezervnega administrativnega podporočnika inženjersko-tehničnestroke je opravil kaplar-dijak Milan Stegu.

* **Imenovanje v državni službi.** Za nadzornika sreske uprave finančne kontrole v Prevaljah je imenovan Josip Volavšek, doslej podnadzornik istotam.

* **Promoviral bo jutri v Zagrebu g. Janez Šarec** iz Preserij pri Radomljah za doktorja celokupne medicine. Iskreno čestitamo!

* **Sprejem gojencev v administrativno šolo v Beogradu.** Razpis za sprejem gojencev v administrativno šolo v Beogradu s programom preizkušnje i. dr. je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani.

* **Izletniški vlaki. Generalna direkcija** državnih železnic je odobrila vpeljavo izletniških (kopalnih) vlakov po znižani ceni pod sledečimi pogoji: Izletniški (kopalni) vlaki vozijo ob ugodnem vremenu v dobi od 2. junija do 15. septembra t. l. Za izletniške (kopalne) vlake se izdajajo posebne povratne vozne karte s 50% popustom. Te vozne karte so veljavne izključno je za izletniške (kopalne) vlake. Potnik z izletniško vozno karto, ki bi potoval z drugim vlakom, plača v vlaku doplačilo, kakor potnik brez vozne karte. Prekinjenje vožnje ni dovoljeno. Kot izletniške (kopalne) vlake je smatrati sledeče vlake: 1.) Na progi Ljubljana gl. kol. - Jesenice izletniški vlak št. 920, odhod Ljubljana gl. kol. 5.15, prihod na Jesenice 7.16 ter v nasprotni smeri vlak št. 919, odhod z Jesenic 20.36 prihod Ljubljana gl. kol. 22.26 — le ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 15. junija t. l. 2.) Na progi Ljubljana gl. kol. - Jesenice-Bistrica-Boh. jezero v dobi od 16. junija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih izletniški vlak št. 920, odhod Ljubljana gl. kol. 5.15, prihod Bistrica Boh. jezero 8.25 ter v nasprotni smeri vlak št. 919, odhod Bistrica Boh. jezero 19.18, prihod Ljubljana gl. kol. 22.26. 3.) Na progi Ljubljana gl. kol - Rateče-Planica izletniški vlak št. 928-8628 dne 27. junija in meseca julija in avgusta ob sobotah, odhod Ljubljana gl. kol. 15.53, prihod Rateče-Planica 19.28 ter v nasprotni smeri vlak št 8619-919 odhod Rateče-Planica 19.31 prihod Ljubljana gl. kol. 22.26, ob nedeljah in praznikih od 28. junija do vkl. 1. septembra. 4.) Na progi Ljubljana gl. kol - Škofja Loka kopalni vlak št. 924, odhod Ljubljana gl. kol. 12.57, prihod Škofja Loka 13.38, ter v nasprotni smeri vlak št. 925, odhod Škofja Loka 18.00, prihod Ljubljana gl. kol. 18.43, dnevno v dobi od 15. junija do vklj. 8. septembra. 5.) Na progi Ljubljana gl. kol. Kamnik izletniški vlak št. 8418, odhod Ljubljana gl. kol 5.40, prihod Kamnik 7.03 ter v nasprotni smeri vlak št. 8419, odhod Kamnik 19.50, prihod Ljubljana gl. kol. 21.03 ob nedeljah in praznikih v dobi od 2. junija do 15. septembra t. l. Vozni redi izletniških (kopalnih) vlakov so razvidni na postajah na posebnih lepakih »Izletniški (kopalni) vlaki z veljavnostjo od 2. junija 1929.

* **Odposlanci prosvetnega ministra pri maturi.** Prosvetni minister v Beogradu je imenoval odposlance, ki bodo v tem svojstvu prisostvovali zrelostnim izpitom na srednjih šolah v Sloveniji. Tečajnemu izpitu v Kočevju prisostvuje dr. Rikard Župančič, profesor ljubljanske univerze, na I. drž. gimnaziji v Ljubljani dr. Dragotin Lončar, prosvetni inšpektor, na II. državni gimnaziji Aca Stojković, univ. prof. v Ljubljani, na III. drž. gimnaziji Fran Ilešič, univ. profesor v Zagrebu. na gimnaziji v Mariboru dr. Fran Kidrič, pro. univ. v Ljubljani. na drž. realki v Mariboru inž. Jaroslav Förster, univ. prof., na gimnaziji v Novem mestu dr. Rajko Nahtigal, univ. prof. v Ljubljani, na gimnaziji v Ptuju dr. Jovan Hadži, univ. prof. v Ljubljani, na gimnaziji v Kranju dr. Stanko Bevk, prosvetni inšpektor v pok., na gimnaziji v Murski Soboti dr. Miodrag Ibrovac univ. prof. v Ljubljani. na gimnaziji v Ptuju dr. Josip Vester, inspektor v p. na gimnaziji v Št. Vidu dr. Nikola Radojčić, univ. prof. v Beogradu, na ženski privatni gimnaziji v Ljubljani dr. Milan Vidmar, univ. prof. v Ljubljani, na frančiškanski gimnaziji v Širokem bregu Vuk Karaman, direktor v pok., na mariborskem učiteljišču Anton Matković, inšpektor iz Karlovca, na uršulinski privatni gimnaziji dr. Karel Ozvald, univ. prof. v Ljubljani.

* **Na letošnjem mednarodnem vzorčnem velesejmu** v Ljubljani od 30. t. m. do 9. junija razstavlja več kot 600 razstavljalcev najrazličnejše blago. Specijalne razstave so: razstava pohištva, avtomobilska razstava, francoska, belgijska, italijanska, braziljska razstava, razstava kmetijskih strojev, higijenska razstava. Vsakdo lahko združi svoj dopust z obiskom velesejma. Legitimacija daje pravico do popusta na železnicah in parobrodih in se dobi za 30 Din v vseh večjih denarnih zavodih, uradih »Putnika«, pri gospodarskih zbornicah in društvih ali naravnost od velesejma. Posetnikom so stanovanja preskrbljena v hotelih in privatno.

* **Poslovne ure na letošnjem velesejmu.** IX. mednarodni vzorčni velesejem bo odprt za promet nepretrgoma od 8. do 19. vsak dan od 31. maja do 9. junija. Na dan otvoritve 30. t. m. bo sejmišče splošno pristopno od 12. dalje.

* **Ustanovna skupščina »Društva občinskih uslužbencev ljubljanske oblasti«** se vrši v nedeljo 2. junija ob 10. dopoldne v posvetovalnici ljubljanskega mestnega magistrata Nameščence vseh mestnih trških in drugih večjih občin ljubljanske oblasti vabimo, da se v čim večjem številu udeleže sklicane skupščine.

* **Tekma modelov.** Ob zaključku tečaja za gradnjo in konstrukcijo modelov, ki ga je vodil ljubljanski Aero-klub »Naša krila« priredijo gojenci javno tekmo z modeli, ki se vrši danes, v četrtek, 30. maja ob pol 17. na Stadionu. Vstop prost. Vabimo vso klubu naklonjeno javnost, posebno pa srednješolsko in meščanskošolsko mladino, da se te prireditve udeleži.

* **Podružnica SPD za Rogaško Slatino** in okolico javlja vsem izletnikom Donačke gore, da se nahaja ključ od nove planinske koče pri posestniku A. Koresu. vulgo Polajžarju, pod vrhom. Plačati je predpisane pristojbine. Istotam je na razpolago tudi vpisna knjiga.

Danes! Danes!

„Svatbena noč“

Lily Damita, Paul Richter, Harry Liedtke

Vrhunec lepote in elegance v filmu!

Nepopisno lepa vsebina!!!!

Danes ob: 3., pol 5., 7., pol 8. in 9.

Kino »IDEAL«.

* **Ameriška zapuščina.** Pred kratkim je umrl v mestu Pueblo, država Colorado Martin Eder v starosti 60 do 70 let, o katerem se samo ve, da je bil rojen na Češkem. Zapustil je premoženje, ki znaša več milijonov dinarjev ter se iščejo sedaj dediči, ker nima nikakih svojih sorodnikov v Ameriki. Če bi kdo mogel dati kaka pojasnila o dedičih, naj blagovoli to sporočiti na naslov: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

* **Za izseljence v Ameriko.** Ministrstvo za socijalno politiko je te dni vsem velikim županom razposlalo okrožnico, ki vsebuje navodila o izseljevanju v Zedinjene države Severne Amerike. Na področje ameriškega konzulata v Zagrebu, ki obsega razen Hrvatske in Slavonije tudi Slovenijo, Dalmacijo in večji del Bosne, pripada samo 140 potnih listov. Velikim županom je naročeno, da se prošnje za potni list sprejemajo samo do 10. junija in sicer pri vsakem velikem županstvu največ 20. Prvenstveno pravico na potne liste imajo žene in otroci do 21 leta starosti, kojih mož, oziroma oče se nahaja v Ameriki.

* **Velika tatvina na železnici.** Posestnik Dušan Mijatov iz Ilače v Banatu je z železnico potoval v Ljubljano. Vozil se je v tretjem razredu osebnega vlaka. Na vožnji med Siskom in Zagrebom mu je neznan žepar izmaknil iz suknje listnico, v kateri je imel 50.000 Din. Mijatov je v Zagrebu izstopil in tatvino prijavil policiji, ki zasleduje tatu.

* **Utrujenost in izčrpanost** omejuje delavnost in veselje do življenja. 2—3 žlice Ovomaltine v mleku zjutraj in opoldne osvežujejo oslabeli organizem. 32

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Originalni »Zacherlin«,** najboljše, najcenejše sredstvo za mičenje vsakovrstnega mrčesa; dobiva se v vseh specerijah, drogerijah in lekarnah. 913

* **Klobuke iz klobučevine (Filz),** damske in moške, kemično čisti in lika tovarna Jos. Reich.

Dr. Med. Univ. Hribar Franče

špecijalist za zobne in ustne bolezni v Kiškem.

ordinira od 1. junija vsak delavnik od 8 — 12 in od 2 — 5.

* **Zakopan zaklad v Vrbljenju.** Kakor nam iz Vrbljenja pod Krimom poročajo, je tamkajšnji posestnik Franc Bezlaj pri odkopavanju zemlje za novo klet naletel na lončeno posodo, v kateri je našel 43 srebrnikov in sicer beneških tolarjev z letnico 1660, šmarnih tolarjev ter srebrnikov iz dobe cesarja Leopolda. Lončena posoda s srebrniki je bila zakopana približno poldrugi meter pod površino.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.**

Iz Ljubljane

u— **Cenjeno občinstvo opozarjamo, da bo** oglasni oddelek »Jutra v Prešernovi ul. danes zaradi procesije odprt samo od 7. do pol 9. ure dopoldne.

u— **Danes ob 17.19. dospe v Ljubljano pevsko društvo Vinogradski Hlahol. Pozivamo še enkrat vsa pevska društva in občinstvo, da se udeleži sprejema na kolodvoru!**

u— **Československa Obec v Lubiani.** — Uvitáni peveckého sboru »Hlahol Vinohradsky« sučastnime se ve čtvrtek. dne 30. t. m. o 17.20 hodine na hlavnim nádraží. Koncert v sobotu, dne 1. června o osmé v hotelu Union. V nedeli, dne 2. června t. r. o desáté hodine bezplatny koncert pro školni mládež v hotelu Union.

u— **Iz gledališča.** Opera izvaja danes operetto »Pri treh mladenkah«. Cene ljudske operne. Jutri gostuje v operi izvrstna koloraturna pevka ga. Tinka Vesel-Polla v Verdijevi operi Traviata. Predstava bo za red B. — Drama uprizori danes izredno fino in ljubko komedijo »Pegica mojega srca« zvečer ob 20. Glavne vloge igrajo poleg gospe Šaričeve ga. Medvedova in Mira Danilova ter gg. Levar, Cesar, Železnik in drugi. Predstava bo po znižanih ljudskih cenah.

u— **Koncert vojaške godbe pod osebnim** vodstvom g. višjega kapelnika dr. Čerina bo danes ob pol 12. do četrt na 13. na velesejmu.

u— **Godba Dravske divizije bo sodelovala** na promenadnem koncertu v Zvezdi v nedeljo, 2. junija od 11. do 12. pod vodstvom g. dr. Čerina. Med koncertom, ki ga priredi krajevni odbor Rdečega križa, se bodo pobirali prostovoljni prispevki za namene Rdečega križa. Razprodajali se bodo znaki po 2 in 5 Din. Cenjeno občinstvo vljudno naprošamo, da se koncerta v Zvezdi v obilnem številu udeleži in da pokaže z odkupovanjem znakov Rdečemu križu svojo naklonjenost. Kdor bo daroval v nedeljo Rdečemu križu, bo daroval za našo deco.

u— **Deca na morju v filmu.** Od danes naprej se bo pri vsaki predstavi v elitnem kinu Matica predvajal tudi film o življenju in vrvenju dece v morskem kopališču »Jadranske straže« v Martinšici pri Sušaku. Film je na sebi zelo prikupen, ker nazorno vidimo srečno rajanje in uživanje dece v morju in ob njem, njih vragolije in udejstvovanje in jih spremljamo na njih izletu. Zanimiv in poučen pa je posebno ta film za one, ki se radi svojih otrok zanimajo za to kopališče in bi hoteli pridružiti svojo deco naši akciji »Jutrovčki na morju«.

u— **Popisovalni urad mestnega magistrata** bo dne 31. maja in 1. junija zaradi popravila urada za stranke zaprt. Izvzete so le najnujnejše zadeve.

u— **Stanovanjski urad Ljubljanskega velesejma,** ki uraduje od 29. maja do 9. junija na glavnem kolodvoru v baraki poleg restavracijskega vrta, ima telefonsko številko 2720.

u— **Pevski zbor Glasb. Matice ljubljanske** jutri ob 8. skupna vaja mešanega zbora. Nastopimo brez izjeme vsi. — Odbor.

u— **Turistovski klub Skala** obvešča svoje člane, da se vrši občni zbor dne 14. junija ob 8. zvečer v damski sobi kavarne »Emone«.

u— **Mladinska akademija Sokola II.** bo v sredo 6. junija ob 20. uri v telovadnici realke. Vabimo vse prijatelje sokolske mladine, osobito pa starše, da isto v čim večjem številu poseti in se prepriča o celoletnem delu svole dece. Vstop prost. Zdravo! — Odbor.

u— **Društvo Skrb za mladino v Ljubljani** priredi v nedeljo 2. junija veliko tombolo. Kakor smo izvedeli, bo glavni dobitek krasno izdelana kompletna spalnica iz javorjevega lesa, nadaljni dobitki bodo šivalni stroj, kolo, 2 radio-aparata, blago za obleko ter razne petorice in četvorice. Da društvo čimprej zgradi Dečji dom, kupujte tablice v prid zgradbi Dečjega doma v Aleksandrovem.

u— **Smrad ljubljanskih javnih stranišč** postaja neznosnejši, čim bolj prehajamo v vročino. Svoj čas, pred vojno, je v teh straniščih stalno tekla voda, ki je izpirala nesnago. Danes se zdi, da Ljubljani primanjkuje vode za ta stranišča, dočim jo gre na tisoče hektolitrov za druge namene. Zaradi tega se obračamo na mestni magistrat, da poskrbi na ta ali oni način, da se odpravi ta strašni smrad.

u— **Pobegel dečko.** Žena sluge v Kunčevi tovarni na Poljanskem nasipu je prijavila, da je dne 28. t. m. neznanokam pobegnil njen 8 letni sinček Leopold Aleks. Deček je izginil opoldne idoč domov iz šole na Ledini. Za dečkom manjka doslej vsaka sled.

u— **Nezgoda zaradi preživahnega prometa.** Ko je nesel ključavničarski vajenec Milan V. z Glinc v torek popoldne po Dunajski cesti v smeri proti glavni pošti večji kos železa, se je moral venomer ogibati ljudem in vozovom. Prišedši v bližino pošte, je moral paziti tudi na avtomobile, kar je imelo za posledico, da je zadel z železom v glavo hčerko vratarja v justični palači Majdi Zajčevo. Deklici se je na čelu pocedila kri. Ker je bila videti rana precej velika, je deklico odpeljala neka gospa na licej, kjer jo je obvezal službujoči zdravnik.

u— **Kam so izginile svinčene cevi?** V času od 10. do 26. t. m. je bilo odnešenih iz zaklenjene pralnice posestnika Franca Kiauta 35 komadov do 0 kg težkih svinčenih cevi v premeru 15 mm. Kdo je ukradel omenjene cevi, vredne nad 6000 Din, je ostalo neznano. Storilec je našel pot v pralnico skozi okno, na katerem je preje razbil šipe.

u— **Tatvina v gostilni.** Valentin Kušar iz Most je opazil zvečer v neki gostilni, da mu je zmanjkala iz žepa 600 Din vredna srebrna ženska ura. Istočasno je pogrešil tudi zlato verižico. Tatvino je oškodovanec takoj prijavil stražniku, vendar je ostal tat doslej še neizsleden.

u— **Jeklene valčne zastore ter vsa ključavničarska dela** izvršuje ter se priporoča za cenjena naročila ključavničarstvo August Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. Glej današnji inserat.

u— **Zaloga sukna.** Opozarjamo vse občinstvo, zlasti pa posetnike velesejma na eno najpomembnejših zalog vsakovrstnega blaga za obleke tvrdke F. Novak, Ljubljana, Kongresni trg 15. ki bo prav v času velesejma oddajala sukna po reklamno nizkih cenah. Čitajte današnji oglas te tvrdke. 836

u— **»Kalvarija«, bolna igra.** Zveza slovenskih vojakov Ljubljana-Moste objavlja cenjenemu občinstvu da ga po končani predstavi pričakujejo vozovi električne cestne železnice kakor tudi avtobusi za zvezo s kolodvorom in na ostale strani pred garnizijsko bolnico. Ponovno prosimo, da si vsakdo po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji, da ne bo navala na blagajne in da se predstava ne zavleče. — Odbor. 749

u— **Magistrov avtopromet** otvori 1. junija redni promet Ljubljana-Medno. 750

Iz Maribora

a— **Zadnja operetna predstava v gledališču bo najbrže danes zvečer.** Uprizori se jako simpatično sprejeta kraljica operet »Grofica Marica« kot ljudska predstava po znižanih cenah.

a— **Obstoj Ljudske univerze resno ogrožen.** V ponedeljek zvečer se je vršil v čitalnici štud. knjižnice občni zbor mariborske Ljud. univerze, ki se je bavil predvsem z vprašanjem nadaljnega obstoja te agilne kulturne institucije, ki zaradi odpovedi dosedanjih prostorov ne more najti primernega novega lokala. Ljudska univerza je imela v preteklem letu 57 prireditev kulturnenega značaja, večinoma predavanj ter glasbenih večerov. Predavali so poleg domačih znanstvenikov tudi znameniti inozemski učenjaki in je bilo skoro vsako predavanje pravi kulturni dogodek za mesto. Kljub velikemu kulturnemu pomenu za mesto pa Ljudska univerza že dve leti ni dobila nobene podpore in se vzdržuje sama. Pri volitvah je bil izvoljen dosedanji odbor s predsednikom inž. Jankom Kukovcem in je bil določen posoben odbor, ki naj končnoveljavno reši vprašanje nadaljnega obstoja zavoda ali pa odredi njegovo likvidacijo. Upajmo pa, da do likvidacije ne pride, ker bi bila to kulturna sramota za ves Maribor.

a— **Glasbena Matica v Celju** priredi svoje redne letne interne in javne nastope gojencev jutri 31. t. m. soboto 1. in ponedeljek 3. junija ob pol 7. zvečer, v nedelo 2. junija pa ob pol 11. dopoldne. Vstop prost je proti sporedu, ki se dobi v pisarni Glasbene Matice in na dan nastopov pri gledališki blagajni.

a— **Zadnje predavanje v Ljudski univerzi v tej seziji** bo v petek, 31. t. m. ob 8. zvečer. Predaval bo znani hrvatski zgodovinar, univ. prof. dr. Rudolf Horvat, o dalmatinskih otokih. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

»Schulz Universal« tehtnica privabi trgovcu, obrtniku in mesariu novih strank, zato je rentabilna. Zahtevajte brezobvezno ponudbo ali poset zastopnika. — Jugo Schulz, d. z o. z., Ljubljana.

P. n. g **restavraterjem in gostilničarjem** priporoča

papirnate servijete

M. Tičar, Ljubljana.

Preizkušeno zdravilišče

za srčne, ledvične, mehurne in bolezni prebavnih organov, protin, sladkorno bolezen, kronične ženske bolezni in dr.

Slatina-Radenci

8 mineralnih vrelcev za pitno in kopelno zdravitev, najmočnejše naravne ogljično - kisle kopelji, železne mineralne kopelji.

Sezona se je pričela 15. maja.

Prospekt dobite na zahtevo od ravnateljstva.

Oglejte si

gramofone

in

elektroplošče

po najnovejših izumih samo pri

Elektrofonski družbi z o. z.

na velesejmu paviljon M za glasbila

Kino Ljubljanski dvor

Danes

Lopov nad lopovi

(Bagdadski princ)

DOUGLAS FAIRBAINKS

Ob 3., 5., 7. in 9. ur

a— **Sokolsko društvo v Studencih pri Mariboru** obvešča članstvo vseh v MSZ včlanjenih društev, da je dovoljena polovična vožnja za udeležence na proslavo desetletnice in sicer za čas od 1.—4. junija. Začetkom vožnje kupljeni listek velja tudi za povratek, potrdilo za vožnjo se dobi pri tajniku Sok. društva v Studencih.

a— **Prosvetni dan ZKD v Ormožu in Ljutomeru.** Mariborska zveza kulturnih društev je za nedeljo 26. t. m. sklicala delegate svojih včlanjenih društev ter druge ugledne prosvetne in gospodarske delavce iz sodnih okrajev Ormož in Ljutomer na prosvetni dan, ki se je vršil od 8. do pol 11. v Ormožu ob udeležbi 25 delegatov; od pol 12. do 15. pa v Ljutomeru ob udeležbi 30 delegatov. Načelna poročila o splošnih naših prosvetnih in gospodarskih nalogah sta podala na obeh zborih predsednik ZKD g. Skala in njen odbornik g. Spindler. Delegati društev so iznesli na obeh sestankih mnogo zanimivih podrobnosti. Za vsak okraj je bil izvoljen posebni pododbor ZKD, ki ima nalogo, da prouči podrobno kulturne in gospodarske razmere ter stanje zadevnih organizacij v svojem okraju ter stavi zvezi predloge za nadaljno delo. Enaki okrajni prosvetni dnevi ZKD se bodo tekom prihodnjih tednov vršili po vseh okrajih mariborske oblasti.

a— **Slava 32. art. polka.** Dne 5. junija ob 10.30 dop. bo imel 32. art. polk v vojašnici vojvode Putnika v spomin na dan, ko so baterije tega polka prišle o priliki koroške ofenzive l. 1919. prvič na Gosposvetsko polje, svojo slavo. Popoldne bo vojaška zabava.

a— **Izpremembe posesti.** Josip Jurše je prodal hišo št. 47 b na Koroški cesti Ani Walland za 80.000 Din, mesar Ivan Kos pa je kupil od Matije Misleja hišo št. 11 v Cvetlični ulici za 250.000 Din.

a— **Društvo stanovanjskih najemnikov v Mariboru** bo imelo 1. junija dalje svoje poslovne ure vsak delavnik od 6.—7. zvečer. Pojasnila in nasvete dobivajo samo oni člani, ki so poravnali članarino za tekoče leto.

a— **K razpustu Podpornega društva železničarjev v Mariboru.** Zaradi popravkov, ki so jih poslali bivši funkcijonarji razpuščenega Podpornega društva železničarjev v Mariboru »Jutru« in so bili objavljeni v sobotni številki, se obeta nova zanimiva afera. Policijski nadsvetnik Kerševan je namreč povabil k sebi vse v poštev prihajajoče društvene funkcijonarje ter jim sporočil, da odbor razpuščenega društva ni mel več pravice sestati se k seji, tem manj, ker sestanek ni bil prijavljen in policijsko dovoljen, zaradi česar bo izročil vso zadevo sodišču.

a— **Nesreča na železnici.** Včeraj popoldne se je na koroškem kolodvoru ponesrečil 28 letni železniški delavec Mihael Ekart iz Št. Janža na Dravskem polju. Med premikanjem mu je kolo tovornega vagona zmečkalo desno nogo pod kolenom. Nevarno ranjenega so z rešilnim avtomobilom prepeljali v bolnico.

a— **Samomorilec, ki so ga našli v torek** otroci v pobreškem gozdiču ob Dravi visečega na veji nekega drevesa, o čemer smo poročali že včeraj, je 78 letni Franco Pijavec iz Šentjakobskega dola. Pri njem so našli samo poselsko knjižico, ki je bila šele pred kratkim izdana. Zločin je izključen in gre za samomor. Kaj je gnalo nesrečnega starčka v obup, še ni ugotovljeno.

Iz Celja

c— **Iz Logarske doline. Piskernikovo zavetišče in Tillerjeva koča v Logaški dolini** bosta od 1. junija dalje založena z vsem, kar potrebujejo turisti in letoviščarji. Sobe v Tillerjevi koči se odajajo letoviščarjem tudi za daljšo dobo. Zadevne prijave sprejema odbornik Savinjske podružnice SPD odvetnik dr. Milko Hrašovec v Celju. V neposredni bližini koče pod slapom bo sezidala letos podružnica nov bazen za kopalce.

c— **Kopanje v Savinji se je že pred dnevi začelo.** Ker moško in žensko kopališče šele popravljajo, se kopajo ljudje na levem bregu. Savinja ima že 16 stopinj R.

c— **»Adamit« v kavarni.** 19 letni brezposelni trgovski vajenec Rudolf P. se ga je v nedeljo 26. t. m. popoldne v neki okoliški gostilni temeljito nalezel. Ob tri četrt na 7. zvečer je prikolovratil v mesto in jo mahnil v kavarno »Merkur«. Na vsem lepem je izginil v stranišče, se tam slekel in se vrnil v sami srajci v kavarno. Ker pa take produkcije niso dovoljene, je moral Rudi čez noč v policijsko kamrico.

Hmeljarji!

Mrčes se že pojavlja na hmelju. Ugonobite ga najsigurneje z kvasijo raztopino. Točno navodilo za priprave te raztopine, kvasija les in mazilno milo dobite stalno v drogeriji »Sanitas«, Celje. 6594

c— **Beraška otroka.** Policija je v ponedeljek popoldne prijela v mestu 11 letno Marijo K. in 9 letnega Otona V. z Dolgega polja, ker sta že ponovno prosjačila po mestu. Otroka se izgovarjata, da sta morala beračiti, ker nista dobivala doma dovolj hrane, kar pa ni res. S priberačenim denarjem sta si kupovala slaščice. Želeti bi bilo, da bi ljudje ne podpirali takih otrok z darovi, ker jih s tem samo navajajo k lenobi in potepuštvu.

„KUVERTA“ d. z o. z.
konf. tvornica papirja
Vožarski pot 1 — Karlovška cesta 2
Stalna zaloga kuvert vseh velikosti, plačilnih vrečic, aktovk, kuvert z okenci itd.
Cene nizke! — Blago solidno!

Iz Litije

l— *Izlet naših planinarjev na Sljeme.* V soboto 1. junija se bodo odpeljali z opoldanskim vlakom naši člani SPD na Sljeme pri Zagrebu. Na obisk bratskih hrvatskih turistov opozarjamo tudi člane ostalih slovenskih podružnic z vabilom, naj se priključijo litijskim izletnikom.

Iz Trbovelj

t— *Legitimacije za velesejem* se dobe pri g. Rudolfu Gonelliju, rud. uslužbencu, pri tajništvu podružnice Kmetijske družbe, oziroma pri tajniku učitelju g. Jesihu ter pri tajniku Obrtne zadruge g. Šuntajsu.

t— *Trboveljska podružnica SPD* je priredila za binkošti izlet v Kamniške planine, ki pa zaradi neugodnega vremena ni tako lepo uspel, kakor se je pričakovalo. Samo sedem pogumnih članov se ni ustrašilo nebeške mokrote ter se prerilo z vodnikom-načelnikom na zasneženi vrh Skute (2532 m), v ponedeljek pa preko Kalškega grebena in Krvavca v dolino. Pripomniti je treba, da so bili korenjaški Trboveljčani v letošnji hribovski sezoni prvi, ki so napravili to za mesec maj precej težavno turo. Več naših članov je bilo na Stolu in Golici. Meseca junija namerava prirediti podružnica prav domačo planinsko veselico na Mrzlici. Upamo, da nam takrat vreme ne bo prekrižalo veselih načrtov.

Z Jesenic

s— *Imendan zaslužnega moža.* Danes slavi svoj imendan geometer Kranjske industrijske družbe g. Ferdinand Kren. Baš te dni pa je proslavljal 56letnico, odkar je nepretrgoma zaposlen pri imenovanem podjetju, pred kratkim pa je obhajal 86letnico svojega rojstva. Ferdinand Kren je bil rojen dne 18. II. 1843 kot sin trgovca in posestnika v Kočevju. G. Kren je brezdvomno najstarejši še aktivni geometer v Sloveniji. Leta 1923 je praznoval 50letnico svojega službovanja pri KID. V istem letu sta slavila z gospo soprogo tudi zlato poroko. K imendanu mu izrekamo čestitke z željo, da ostane še na mnoga leta čil in zdrav.

Iz Novega mesta

n— *Hajdukinjo Lampičevo iz Bršljina,* o kateri je »Jutro« te dni poročalo, je prijela policija v Karlovcu zaradi vlačugarstva in jo po odgonu privedla v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča. Lampičevo bodo oddali najprej v bolnico, nakar pride pred sodišče.

n— *Zasledovanje roparja Šuštarja.* Tukajšnje orožništvo je dognalo, da je ropar, ki je pred kratkim napadel zakonca Kočevarja na Krki in skušal delati njegovi ženi silo Franc Šuštar, rojen v Retjah, občina Trbovlje, in pristojen v Dob pri Litiji. Tega nepridiniča zasledujejo vse orožniške postaje, a se je orožnikom doslej še vedno spretno izmuznil.

n— *Amerikanec našel smrt v Krki.* Iz Krke pri Vavti vasi so potegnili moško truplo. Utopljencu je tekla kri iz ust — znamenje, da ni bil dolgo v vodi. Neznanec je imel pri sebi zlato uro z verižico in v listnici bankovec za 1000 Din. Kakor so dognale poizvedbe, je utopljenec 28letni Franc *Anžlin,* doma iz Mačkovca, občina Dvor, ki se je nedavno vrnil domov iz Kanade. Ker obstoji sum, da je bil izvršen zločin, bodo truplo obducirali, da se dožene, kakšne smrti je moral mladi mož umreti.

Sport

Tekme za prvenstvo države

Tekmovanja za podsavezna prvenstva so za nami. Čeprav se tudi ta tekmovanja jemljejo zelo resno in absorbirajo znaten del aktivnosti in energij poedinih klubov, in čeprav se običajno vršijo v stilu ostrih borb za čim najboljši placement, jim gre kljub vsemu le značaj prediger in predtekmovanj za državno prvenstvo. Dale pa so nam borbe za podsavezna prvenstva prvake poedinih podsavezov in par drugoplasiranih klubov, ki so se s tem legitimirali za udeležbo v nadaljnjih tekmovanjih, za participiranje v borbah za najčastnejši naslov, ki ga more nuditi naš amaterski sport: za naslov državnega prvaka v 1929-30.

V smislu sklepa zadnje glavne skupščine Jugoslovenskega nogometnega saveza se udeležijo tekmovanj za državno prvenstvo prvaki poedinih podsavezov ter drugoplasirana kluba iz Beograda in Zagreba. Torej se bodo borili za državno prvenstvo naslednji klubi:

Hašk in Gradjanski iz Zagreba; BSK in Jugoslavija iz Beograda; Primorje iz Ljubljane; Hajduk iz Osijeka; Sand iz Subotice; Hajduk iz Splita; Slavija iz Sarajeva ter Pobeda iz Skoplja. Vsega deset klubov, najboljših v svojih podsavezih.

Tekme se bodo odigrale na dva načina. V prvih dveh kolih bo sodelovalo vseh deset klubov. Pare je odredila že lanska glavna skupščina JNS. Ta del tekem se odigra po dvojnem eliminatornem cup-sistemu. Moštva, ki bodo zmagala v teh dveh igrah, pa naj si bo tudi samo z boljšo goldiferenco, se bodo mogla udeležiti nadaljnjih borb za državno prvenstvo, toda po drugem načinu, t. j. po dvojnem sistemu na točke, tako da bo vsako moštvo igralo z vsemi drugimi moštvi po dve tekmi: eno spomladi, takoj po prvih dveh kolih eliminatornega tekmovanja, drugo pa v jeseni na nasprotnem igrišču. Moštva, ki bodo v eliminatornih tekmovanjih izgubila, izpadejo iz nadaljnjih tekmovanj.

Potemtakem bo igralo 2. in 9. junija deset moštev po cup-sistemu; po 9. junija bo nadaljevalo tekmovanje samo pet moštev, ki bodo izšla zmagovito iz teh tekmovanj.

Razpored protivnikov za nedeljo 2. junija je naslednji:

Beograd: BSK : Pobeda.
Subotica: Jugoslavija : Sand.
Zagreb: Hašk : Hajduk (Osijek).
Ljubljana: Gradjanski : Primorje.
Split: Slavija : Hajduk.

V Ljubljani se bo torej odigrala prihodnjo nedeljo najvažnejša tekma letošnje sezone, ki bo poleg tega gotovo tudi najzanimivejša.

Sodniki za nedeljske prvenstvene tekme

Zagreb, 29. maja. n. Upravni odbor Zbora nogometnih sodnikov določil za nedeljske tekme za državno prvenstvo naslednje sodnike: Primorje : Gradjanski v Ljubljani g. Rosenfeld, BSK : Pobeda v Beogradu g. Joksić, namestnik g. Ružić, Sand : Jugoslavija v Subotici g. Ač Jelačić, namestnik g. St. Jelačić, Hašk : Hajduk (Osijek) v Zagrebu g. Deržaj, namestnik g. Vodišek, Hajduk (Split) : Slavija v Splitu gospod Egri.

Sportni drobiž

Kakor smo že javili, se vrši danes v Celovcu nogometna tekma med slovensko in koroško reprezentanco. Reprezentanca Slovenije se je morala nekoliko izpremeniti. Nastopili bodo sedaj naslednji igrači: Pelko-Barlović, Unterreiter-Pleš, Kirbiš, Verovšek-Venko, Bertoncelj ali Berglez, Svetic, Nejžar, Trobevšek ali Bertoncelj. Napovedana predtekma med juniorji Celovca in Ljubljane odpade.

Druga garnitura Primorja sodeluje danes na proslavi zagrebških Poštarjev. Igrala bo z Gradjanskim. Poleg Primorja, Gradjanskega in jubilanta nastopi še Segesta iz Osijeka.

V aferi Primorje : Hajduk je JNS dal tudi zagrebškemu nogometnemu savezu nalog, naj zasliši nekatere priče iz Zagreba, ki so prisostvovale tekmi v Splitu.

Na zadnji seji JNS se je razpravljalo tudi o proslavi saveza. Savez ima že izgotovljen svoj program za to proslavo, na kateri bi morali nastopiti reprezentanci Češkoslovaške in Bolgarije. Bolgarski savez pa je odpovedal svoje sodelovanje. Naš savez je poskušal, da bi pridobil avstrijsko reprezentanco, kar mu pa ni uspelo. Sedaj se je obrnil na južnonemški savez, da bi s svojo reprezentanco sodeloval na tej proslavi, ki se bo, kakor znano, vršila 28. in 29. junija.

Na Dunaju se danes vrši nogometna tekma za avstrijski pokal med Rapidom in Vienno, ki bo važna tudi zaradi tega, ker bo vplivala na določitev kluba, ki bo sodeloval v tekmovanju za srednjeevropski pokal. Današnji tekmi bo prisostvoval tudi avstrijski zvezni predsednik prof. Miklas.

Eric Liddell, ki je pri olimpijskih igrah v Parizu leta 1924. zmagal v teku na 400 m v rekordnem času 47.6, je še isto leto odšel kot misijonar v Vzhodno Azijo. Angleški listi poročajo sedaj, da se bo škotski pastor vrnil v svojo domovino ter startal pri letošnjih prvenstvih v Stamford-Bridgeu.

Razsodišče za binkoštno stafeto za »Jutrovo« darilo, je diskvalificiralo drugo moštvo SK Ilirija, ker je nastopilo z dvema neprijavljenima tekačema.

Propagandni lahkoatletski miting SK Ilirije

Edina današnja večja sportna prireditev je lahkoatletski miting SK Ilirije. Prireditev je bila prvotno zamišljena kot internacionalna, pa je morala Ilirija internacionalno prireditev preložiti na poznejši čas; zanimivost mitinga pa pri tem ne bo trpela, ker klub temu startajo poleg številnih domačih tudi atleti iz Zagreba. Ilirija postavi poleg svoje stare garde v boj množico novih atletov, ki si jih je vzgojila v zadnjem času in s katerimi upa doseči še mnogo uspehov. Konkurenca je v vseh disciplinah velika in upati je, da bodo iz tega sledili tudi dobri rezultati.

Miting prične točno ob 15. uri; vstopnina je propagandno nizka.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 29. maja 1929. Višina barometra 308.8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m in sek.	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Opazovanja								
Ljubljana	8.	762.9	18	60	mirno	3	Dež	11.0
Maribor		762.2	19	70	mirno	5		
Zagreb		762.7	20	70	SW 2	1		
Beograd		762.0	22	70	mirno	4		
Sarajevo		762.4	17	60	mirno			
Dubrovnik	7.							
Skoplje		760.1	20	50	W 6	7		
Split			24	50	mirno			

Solnce vzhaja ob 4.19, zahaja ob 19.36, luna vzhaja ob 0.15, zahaja ob 8.42.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 26.4 C, najnižja 13 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Spremenljivo vreme, možnost silnih neviht, kasneje hladnejše vreme z mnogim oblačenjem.

Službene objave LNP

(Iz seje poslovnega odbora 28. 5.)

Današnji prvenstveni tekmi Slavija : Reka (rezerva ob 15.30 in I. moštvo ob 17.) se vršita na prostoru ASK Primorja (ne na prostoru Ilirije.) Služba: odbornik LNP g. Malovrh, blagajna in biljeterji SK Slavija, vsak klub po 3 reditelje, str. sodnika za obe tekmi Černivec in Pišlar.

V nedeljo 2. VI. se bo vršila ob 17. na prostoru ASK Primorja drž. prvenstvena tekma Primorje : Gradjanski, kot predtekma ob 15.15 prvenstvena tekma Svoboda : Reka. Služba: blagajna g. Kovač in ASK Primorje, biljeterje postavi podsavez; reditelj stvo o. Cimperman ter 7 reditelj ev ASK Primorja in 3 reditelji SK Svobode. Stranska sodnika za predtekmo gg. Vičič in Pišlar. Za delegiranje stranskih sodnikov k glavni tekmi se naproša Sekcija ZNS. — Nastop službe ob 14.45.

Rezervna prvenstvena tekma Svoboda : Reka se vrši ob 10. na prostoru SK Ilirije. Služba: odbornik LNP g. Novak, vsak klub po 3 reditelje, str. sodnika postavita kluba sama.

Juniorskemu moštvu ŽSK Hermesa izreka posl. odbor 14 dnevno zabrano do 13. VI. po pravilniku za odigranje juniorskih prvenstvenih tekem zaradi nastopa z igr. Glavačem, ki je igral proti SK Iliriji že rezervno tekmo, v tekmi dne 26. t. m. proti juniorjem SK Ilirije. Prv. tekma Hermes jun. : Slovan jun. dne 2. 6. zaradi tega odpade in se verificira s 3:0 v korist SK Slovana.

Verificirajo se s pravico nastopanja dne 7. 6. 1929 za SK Svoboda, Ljubljana: Krivačič Mirko, Makovec Rudolf; za SK Jadran: Čemažar Stanko, Goli Milan, Jerančič Franc, Koman Ivan, Oven Viktor, Šaus Franc, Zadel Ivan in Zajc Ivan.

Posl. odbor je odklonil verifikacijo igr. Kalaša Ladislava in Šušteršiča Franca, ker prijavnicama nista priloženi odpustnici prejšnjih klubov SK Krakova oz. SK Natakarja.

Klubi Ilirija, Primorje, Slovan in Hermes se naprošajo, da vrnejo tajniku II. tekom 5 dni kontrolne karte, ki so jih prejeli za turnir v korist JNSa.

Klubi Elan, Disk in Javornik se obveščajo, da se prično prvenstvene tekme podeželskih klubov dne 9. 6. Tozadevno prejmejo navedeni klubi sub 29. t. m. poseben dopis podsaveza. Tajnik II.

Današnje nogometne tekme v Ljubljani. Na prostoru ASK Primorja se odigra danes predzadnje kolo prvenstvenih tekem I.B razreda. Nasprotnika sta si Slavija in Reka. Rezervi nastopita ob 15.30, I. moštvi ob 17. uri. Za SK Reko, ki je še vedno resen tekmec za I. mesto v tem razredu, je izid današnje tekme zelo važen. Vendar nikakor ni gotovo, da si pribori iz srečanja s Slavijo obe točki, ker ima opraviti z žilavim in požrtvovalnim nasprotnikom.

Službene objave ZHS. K prvenstveni tekmi SK Mura (Murska Sobota) : SK Ptuj se delegira sodnik g. Peterka. Predsednik.

Sodniški zbor JLAS. Pozivljam g. savezne sodnike, da se danes sestanejo polnoštevilno in točno ob 14.30 na prostoru SK Ilirije. Predsednik.

Iz Jugoslovenskega lahkoatletskega saveza. (Službeno.) Dovoljuje se prireditev: »Velikega stafetnega teka skozi Beograd« za pokal »Politike«, ki ga priredi SK Jugoslavija na dan 26. junija t. l. ob 11. uri dopoldne. — Tek se vrši po pravilih JLAS. — Proga je dolga 5374 m in je razdeljena v 7 etap in to:

I. etapa: 2409 m; start v sredi velikega Kalimegdana, preko Knez Mihajlove ul., zavije levo Kralja Petra, desno po Uzun Mirkovićevi i Vasini ul. okoli Kolarca, preko Poenkarejeve ul., po Desanski, Aleksandrovi do Beogradske ul. — II. etapa: 1365 m; začetek na vogalu Aleksandrove in Beogradske ul., vodi po Beogradski ul. do trga Slavije, desno po kralja Milana ul. do novega dvora. — III. etapa: 800 m; od novega dvora, po kralja Milana ul., preko Terazij, po knez Mihajlovi ul. do kavarne Ruski car. — IV. etapa: 400 m; od kavarne Ruski car, po Knez Mihajlovi ul. do Uskočke ul. — V. etapa: 200 m; od vogala Uskočke ul., Knez Mihajlove ul. do vogala Kralja Petra ul. — VI. in VII. etapa: vsaka po 100 m; od vogala Kralja Petra ul. do srede velikega Kalimegdana na cilj. —

Pravico sodelovanja imajo vsi klubi, ki imajo aktivne lahkoatletske sekcije; vsi ostali sportni klubi in ustanove, univerze, srednje in ostale strokovne šole, sokolska društva in vojska. —

Vsak klub oziroma vsi oni, ki imajo pravico sodelovanja, postavijo lahko več moštev, toda vsako moštvo morajo v svoji prijavi navesti posebno. — Kot zmagovalec tega stafetnega teka se smatra ono moštvo, katerega zadnji tekač, t. j. v sedmi etapi pride prvi na cilj. — Klub oziroma organizacija, kojega moštvo zmaga, si pribori prehodno darilo — pokal »Politike« — in to za eno leto in ga mora najmanj 15 dni pred naslednjim tekmovanjem izročiti onemu klubu, ki bo po JLAS označen kot prireditelj. — Pri prejemu pokala mora klub podati pismeno zamstvo, da odgovarja za pokal, oziroma da ga stavi na razpolago JLNAS v slučaju zahteve. Potrdilo preda JLAS. — Pokal preide v trajno last po trikratni zaporedni, oziroma po petkratni zmagi v presledkih. — Prijave je poslati na naslov: Borislav Petrović, uradnik Zanatske banke Kraljevine SHS. Skopljanska 7. in to najdalje do 13. junija t. l. Prijavnino je priložiti v znesku Din 30.— za vsako moštvo.

SK Natakar: Na trening tekmo z ASK Primorje juniorji se pozivajo naslednji igrači danes ob 14. na igrišče Primorja: Laurič, Ozebek, Podgornik, Novak, Pregelj, Kukec, Otič, Burger, Strnad, Wolfart, Jerančič, Šarc, Slapničar, Jelnikar, Perhaj, Pip. Točnost. — Načelnik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 14.30 trening juniorjev s SK Natakar. Postava v tajništvu. — Načelnik.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Naslednje gospode prosim, da pridejo danes ob 14.30 sigurno na igrišče: Logar, Smole, Oblak, Kos, Pevalek, Gnidovec, Mahkovec, kap. Vizjak, Kramaršič. Naprošam jih, da vrše sodniške funkcije na mitingu, ki se bo pričel točno ob 15. Načelnik.

Motoklub Ljubljana naznanja vsem članom, da priredi v teku meseca maja oziroma junija naslednje izlete: 1. Dne 30. maja na Krko. Stično in Višnjo goro oziroma po dogovoru na startu. Odhod ob 14. iz Kongresnega trga. — 2. Dne 2. junija na Golico. Z motorji do Sv. Križa, potem pešizlet na Golico. Start ob 5. zjutraj od kavarne Evropa na Dunajski cesti. — 3. Dne 9. junija izlet s piknikom v pragozdove na Dolenjskem. Provijant naj vzame vsak s seboj. Odhod iz Kongresnega trga ob 6. zjutraj. — 4. Dne 16. junija izlet v Kamniško Bistrico. Start ob 6. zjutraj od kavarne Evropa na Dunajski cesti. — Člani se opozarjajo, da se izleti ne vrše, ako ni najmanj 10 vozačev na startu. — Odbor.

Ajmo na ‚Ringlšpil‘
elektrika ga bo vrtila vse dni na velesejmu

Gospodarstvo

Otvoritev ljubljanskega velesejma

Danes se bodo devetič odprla vrata ljubljanskega velesejma, ki si je po prvotnih borbah za obstanek tekom let zavojeval v slovenskem kakor tudi v jugoslovenskem gospodarstvu tako močno poziciio, da lahko mirno zremo tudi v njegovo zasigurano bodočnost. Letošnja prireditev, ki bo obsežnejša kakor vse dosedanje, bo to prepričanje le še podkrepila. Pod vodstvom agilnega predsednika g. Bonača in organizatorično neumornega ravnatelja dr. Dularja so naši velesejmi dosegli že tako visoko stopnio, da smo po pravici ponosni nani. Izvojevali pa so si tudi zaupanje inozemstva, kar nam najbolj dokazuje dejstvo, da udeležba inozemskih tvrdk še nikoli ni bila tako velika kakor letos.

Letošnjo prireditev bo danes dopoldne ob pol 12. uri otvoril veliki župan dr. Vodopivec ob navzočnosti predstavnikov oblastev, vojaštva in gospodarskih korporacij. Po došlem obvestilu bo pri otvoritvi zastopal zunanje ministrstvo načelnik konzularnega oddelka dr. Predič. Otvoritvi pa bo poleg drugih zunanjih gostov prisostvoval tudi predsednik Udruženja trgovcev v Hrvatski in Slavoniji g. Šandor A. Aleksander.

Naš velesejem se bo letos pokazal v prenovljeni obliki. Vsi pavilioni so postavljeni na cementne temelje ostale zgradbe pa so renovirane in prezidane. Tudi fasade in ograje so prenovljene odnosno novo postavljene, pri čemer se je upoštevalo, da morajo vsi objekti dobiti trajno obliko. Razstavišče je zasedeno do zadnjega kotička ter oddan tudi ves odprti prostor razstavišča, tako da bo letošnja prireditev lahko nudila več kakor vse dosedanje. Občinstvu je dovoljen vstop od 12. ure naprej.

Sklepi konference zbornic v Novem Sadu

V ponedeljek je bila v Novem Sadu zaključena 6. redna konferenca naših gospodarskih zbornic. Po dalji diskusiji, ki se je razvila o izvajanjih posameznih referentov, je bila soglasno sprejeta resolucija, ki v glavnem vsebuje naslednje zahteve:

Glede na naraščajoče število prebivalstva in na povečanje njegovih potreb nastaja dolžnost, da se v večji meri izrabijo produktivne energije in da se pospeši in zaščiti domača produkcija, zlasti ona, ki predeljuje domače sirovine in ki more zaposliti one delovne moči, ki ne morejo biti racijonalno zaposlene v kmetijstvu. Konferenca naglaša, da bo kmetijstvo še za daljšo dobo ostalo temelj našega gospodarskega življenja in da je okrepitev našega kmetijstva pogoj in garancija za pravilen razvoj našega narodnega gospodarstva. Vsi ukrepi, ki gredo za tem, da se neposredno dvigne naše kmetijstvo, vplivajo posredno na poboljšanje pogojev za uspešno delovanje in napredek vseh ostalih panog gospodarstva. Ta povezanost pogojev za razvoj posameznih gospodarskih panog je vzrok, da tudi naše kmetijstvo čuti potrebo, da se one panoge gospodarstva, ki predeljujejo njene sirovine, povoljno razvijajo.

Ker zbornice stalno zasledujejo razvoj našega gospodarskega življenja in zaradi skladnosti vseh trgovsko političnih ukrepov, povdarja konferenca potrebo, da se carinska tarifa pred uzakonjenjem podvrže temeljiti reviziji in da se pri tem omogoči najtesnejše sodelovanje gospodarskih zbornic. Pravtako je potreben stalen kontakt resornih ministrstev in predstavnikov gospodarskih zbornic pri načelnih sklepih o carinskih vprašanjih. To je mogoče doseči z razširjenjem carinskega sveta pri carinskem oddelku finančnega ministrstva, v katerega naj bi vstopili predstavniki gospodarskih zbornic.

Zaradi potrebne kooperacije med železniško in pomorsko tarifno politiko in zunanjo trgovinsko politiko predlaga konferenca: 1.) da se splošna klasifikacija blaga, kot osnova tarifne politike, podvrže vsestranski in temeljiti reviziji in prilagodi naši gospodarski strukturi ter potrebam naše zunanje trgovinske politike; 2.) da se sistem izjemnih in luških tarif razširi v smislu specializirania potom relacijskih in smernih tarif in da se podvzamejo ukrepi glede reekspedicijskih ugodnosti in reguliranja sporednih pristojbin; 3.) da se pospeši uvajanje direktnih tarif, zlasti direktnih jadranskih tarif s našimi lukami, ki bi bile paritetne z obstoječimi direktnimi jadranskimi tarifami med Trstom in Reko ter Čekoslovaško, Avstrijo, Madžarsko in Poljsko; 4.) da se zaradi važnosti železniško-tarifnih odredb, trgovinskih pogodb, konvencij in direktnih tarif za našo zunanjo trgovino ta vprašanja proučujejo v stalnem sodelovanju zainteresiranih ministrstev in tarifnega odbora, da bo naša tarifna politika sistematično dopolnjevala in podpirala našo zunanjo trgovinsko politiko.

Pri tej priliki mora konferenca posebno opozoriti na nujno potrebo takojšnjih ukrepov za izpopolnitev števila lokomotiv in vagonov, zlasti za jesensko izvozno sezijo, kajti pri današnjih prometnih razmerah ne more gospodarstvo izkoristiti tudi najpovoljnejših tarifnih ugodnosti. Prav tako je potrebno, da se uvedejo hrzi tovorni vlaki, predvsem za izvoz žive živine.

Zadnji del resolucije vsebuje predloge za sistematično pomorsko politiko. Od konference v Ljubljani l. 1926., ki se je pečala s pomorstvom, se ni v tem pogledu mnogo ukrenilo. Zato je potrebno, da se določi sistematična in za dolgo dobo vezana pomorska politika, ki bi omogočila izgraditev naših luk za izvoz in uvoz kakor tudi za tranzit; da se preuredi pomorska uprava; da se reši vprašanje subvencioniranja svobodne plovbe in omogoči mesečna trgovsko-potniška linija z Južno Ameriko in razširijo naše zveze do izliva Dunava in do večjih luk severne Evrope in da se izdelajo in novelirajo zakoni, ki so v zvezi s pomorsko administracijo. Konferenca ugotavlja, da doslej ni bilo pri nas nikake rečnoplovne politike in da se tudi rečna tarifna politika ni vodila v interesu domačega brodarstva in narodnega gospodarstva, kakor tudi ne v stalni zvezi z železniško in pomorsko politiko. Zato je potrebno, da se rečnoplovna tarifa s sodelovanjem tarifnega odbora takoj preuredi po potrebah našega gospodarstva.

= **Pričetek trgovinskih pogajanj s Poljsko.** Prihodnjim bo dopotovala v Beograd delegacija republike Poljske za trgovinska pogajanja z našo državo. Šef poljske delegacije je poljski poslanik v Beogradu dr. Vaclav Babinsky, našo delegacijo pa bo vodil dr. Lujo Bakotič, pomočnik ministra zunanjih del. Kot člani naše delegacije so odrejeni gg.: dr. Milan Todorović, profesor beograjske univerze; dr. Aleksander Bodi, šef trgovinskega oddelka v ministrstvu zunanjih del; dr. Velimir Stojković, načelnik v kmetijskem ministrstvu; dr. Konrad Šmid, generalni direktor carin; Rudolf Steinmetz, načelnik v trgovinskem ministrstvu; dr. Bogoslav Levičić, načelnik v kmetijskem ministrstvu. Naša država je že l. 1922. sklenila s Poljsko pogodbo, toda le na podlagi kontingentiranega uvoza, odnosno izvoza. Sedaj pa se ima skleniti pogodba za daljšo dobo na podlagi največjih ugodnosti s tarifno pogodbo.

= **Uradni tečaji za junij.** Finančni minister je za junij določil naslednje uradne tečaje: 1 napoleondor 218 Din, 1 zlata turška lira 247, 1 angleški funt 276, 1 ameriški dolar 56.80, 1 kanadski dolar 56.50, 1 nemška marka 13.53, 1 poljski zlot 6.37, 1 avstrijski šiling 8, 1 belga 7.90, 1 madžarski pengö 9.92, 100 francoskih frankov 222.50, 100 švicarskih frankov 1095.60, 100 italijanskih lir 298, 100 holandskih goldinarje 2287, 100 rumunskih lejev 33.70, 100 bolgarskih levov 41, 100 danskih kron 1513, 100 španskih pezet 808, 10 norveških kron 1514, 100 grških drahem 73.80, 100 češkoslovaških kron 168.40.

= **Dobava.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. junija ponudbe glede dobave raznega pisarniškega materijala, 1000 kg pocinkane pločevine, strešnikov in slemenjakov, 6500 kilogramov karbolineja, cementnih cevi in raznega mehkega lesa; do 7. junija pa glede dobave borovega mostovnega lesa, strojni oddelek do 7. junija ponudbe glede dobave 1200 doz čistila za kovine. (Pogoji so na vpogled pri posameznih oddelkih.) Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. junija ponudbe glede dobave 500 kg strojnega in 500 kg dinamo olja. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 14. junija ponudbe glede dobave 3500 kg pocinkane pločevine. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 6. junija pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dnevne dobave telečjega mesa, mleka in žemelj za čas od 1. julija do 30. septembra 1929; 21. junija pri inženjerskem oddelku dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede oddaje krovskih del na zgradbi intendantskega skladišča v Mariboru; 20. junija pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave raznih vrst papirja. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

Borze

29. maja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Le v devizah na Amsterdam, Berlin in Dunaj je bilo nekaj potrebe. Deviza na Berlin je dalje zelo čvrsta ter se je tečaj dvignil že na 13.5725; prav tako je čvrsta deviza na Prago, ki notira 168.60. Vso potrebo je krila Narodna banka.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda danes popustila zopet za nekaj točk ter je celo padla izpod 400. Promet je bil živahnejši, vendar ponudba ni bila posebno znatna. Za aranžma je bila zaključena po 400, za kasa po 398 in 400, za december pa se je trgovala po 422—423. Tudi investicijsko posojilo je nekoliko nazadovalo ter je bilo zaključeno po 85. Za bančne vrednote ni posebnega zanimanja. Zaključki so bili le v Praštedioni po 852.50, v Poljedelski po 15.75 in v Union banki po 202. Med industrijskimi papirji se je Šečerana po zadnjem padcu nekoliko okrepila ter je bila zaključena po 420. Tudi Trboveljska je čvrstejša pri 470 zaključek, dočim je Brodska tvornica vagonov slaba ter se je trgovala po 135.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.855 — 22.915 (22.885), Berlin 13.5575 — 13.5875 (13.5725), Bruselj 7.9068, Budimpešta 9.9249, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9806 — 8.0106 (7.9956), London 276.10, Newyork 56.81, Pariz 222.58, Praga 168.20 — 169 (168.60), Trst 297.92.

Zagreb. London 275.70 — 276.50, Newyork 56.71 — 56.91, Pariz 221.58 — 223.58, Milan 296.873 — 298.873, Curih 1094.4 — 1097.4, Berlin 13.5575 — 13.5875, Dunaj 7.9806 do 8.0106, Praga 168.2 — 169.

Curih. Zagreb 9.125, London 25.195, Newyork 519.48, Pariz 20.3125, Milan 27.1925, Berlin 123.87, Dunaj 72.94, Praga 15.385, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.50, Sofija 3.755, Varšava 58.25.

Dunaj. Beograd 12.48875 — 12.52875, Berlin 169.4 — 169.90, London 34.46625 do 34.56625, Milan 37.2150 — 37.3150, Newyork 710.55 — 713.05, Pariz 27.7750 — 27.8750, Praga 21.0485 — 21.12875, Curih 136.80 do 137.30; dinarji 12.45 — 12.51.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljubljan. kreditna 123 d., Pratediona 850 d., Strojne 70 d., Kreditni 170 d., Vevče 123 d., Ruše 230—240, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 399 — 400, kasa 398.5 — 400, za junij 402 — 403, za december 422 — 423, investicijsko 84.75 — 85.25, agrarne 51.5 bl.; bančne vrednote: Praštediona 852.5 — 855, Unionbanka 202 — 203, Kreditna 93 den., Jugo 83 — 84, Ljubljanska kreditna 123 den., Srpska 150 — 152, Zemaljska 140 do 145, Poljo 15.5 — 15.75; industrijske vrednote: Gutmann 200 — 210, Slaveks 103 do 110, Slavonija 190 — 195, Drava 410 bl., Narodna šumska 35 bl., Šečerana 417.5—425, Brod vagon 125 — 140, Union mlin 170 do 180, Vevče 126 den., Dubrovačka 525 bl., Oceanija 190 den., Trbovlje 465 — 470.

Beograd. Vojna škoda 398 — 400, za junij 400, investicijsko 84.25, agrarne 50.5 — 51.5.

Blagovna tržišča

+ **Ljubljanska blagovna borza** (29. t. m.) **Les:** Tendenca mirna. Zaključenih je bilo 15 vagonov, in sicer 5 vagonov tramov, 6 vagonov bukovih neobroblienih plohov, 2 vagona testonov, 1 vagon desk in 1 vagon bordonalov. **Deželni pridelki:** Tendenca slaba. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlev. tarifa, plač. 30 dni): baška promptna po 267.50 — 270, za junij po 275.50 — 278.50; moka: »0g«, fco Ljub-

A·J·S

vodeča angleška znamka Nadalne zopetne letošnje sijajne zmage, najboljši dokaz kvalitete!

AJS normalen motocikl 500 ccm model M 8 single port zmaga dvakrat pri dveh glavnih dirkah proti največji konkurenci v Mariboru dne 26. t. m. Nadalje vpostavi 350 ccm AJS s prikolico dne 16. maja t. l. na Brookland dirkališču sedem novih svetovnih rekordov tako, da je vpostavil tekom 1 meseca s prejšnimi rekordi, 11 svetovnih rekordov na Brookland dirkališču. Najboljši motocikl za ture in sport! Vsi modeli 1000, 500, 350 ccm na zalogi, kakor tudi vsi rezervni deli! Plačilne olajšave!

Glavno zastopstvo: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Vsi najnovejši modeli razstavljeni na ljubljanskem velesejmu, paviljon G.

ljana, plač. po prejemu po 390—395; **koruza:** laplatska, slov. postaja, plač. 30 dni, promptna po 312.5 — 315, baška, času primerno suha, slov. postaja, plač. 30 dni, promptna po 297.5 — 300; **ječmen:** ozimni, 67/68 kg po 320 — 325; **oves:** baški, slov. postaja, navadna voznina po 295 — 297.5.

+ **Novosadska blagovna borza** (29. t. m.) Tendenca mlačna. Cene pšenici, koruzi in moki so dalje popuščale. **Pšenica:** baška in banaška, pariteta Vršac 207 — 212.5. **Koruza:** baška in sremska 215 — 220. **Moka:** baška »0g« 317.5 — 327.5; »2« 297.5 — 307.5; »5« 282.5 — 292.5; »6« 277.5 — 282.5; »7« 265 — 270; »8« 180 — 185. **Otrobi:** baški 160 — 165.

+ **Dunajska borza za kmetijske proizvode** (28. t. m.) Pod vplivom ponovnega padca cen na ameriških borzah in znatno nižjih terminskih notacij na budimpeštanski borzi so tudi na dunajskem tržišču cene ponovno in znatno popustile. Ponudniki so znižali cene za 2 češka vinarja, nakar pa kupci niso pristali. Jugoslovenska potiska pšenica, nova, je bila za avgust zaključena po 1.38 Kč. Podunavska koruzaa pa se je nudila po 1.36 — 13.7 Kč. Uradni tečaji so bili za vse predmete znova znižani. Uradno notirajo vključno prometni davek in carina fco Dunaj: pšenica: domača 33.75 — 34.5, madžarska potiska 36.5 — 37.5, jugoslovenska 35 do 35.25; rž: marchfeldska 30.5 — 30.75, madžarska 28.25 — 28.5; koruza: 32 do 32.5.

+ **Žitni trg** (29. t. m.) Nazadovanje žitnih cen se še ni ustavilo. Majska pšenica je na chicaški borzi včeraj ponovno nazadovala, in sicer od 98 in pet osmink na 96 ¾, julijska pa od 101¾ na 101 in eno osminko. Na budimpeštanski borzi je bilo včeraj skoro panično razpoloženje. Borzni prezidij je moral trikrat sistirati promet. Za oktober so se nudile fantastične množine pšenice in rži. Znatne ponudbe so tudi prišle iz Jugoslavije. Na vojvodinskem tržišču vlada dalje precejšnje vznemirjenje, predvsem ker je bilo treba likvidirati še znatne angažnane za majski termin. Tudi danes so cene dalje popuščale. Baška in banaška pšenica je padla že na 210, koruza pa na 215 do 220.

+ **Dunajski svinjski sejem** (28. t. m.) Dogon 12.366 komadov, od tega 1545 iz Jugoslavije, 8427 iz Poljske in 1092 iz Rumunije. Promet je bil v početku živahnejši, proti koncu pa je popustil. Pitane svinje so se trgovale po starih cenah, mesni prašiči pa so se podražili za 10 — 15 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 2.35 do 2.45, angleške križane 2.50 — 2.70, kmečke 2.25 — 2.50 in mesne 2.25 — 2.75.

Bencin

Avtomobilski klub Kraljevine SHS sekcija Ljubljana nas naproša za priobčenje sledečih vrstic:

Že itak visoke cene bencina so bile zlasti v Sloveniji pretirane in so znašale 8.50 Din ali celo več za liter. Zaradi tega je ljubljanska sekcija avtokluba pokrenila akcijo v svrho znižanja teh cen ter stopila v ta namen v stik z raznimi dobavitelji, da doseže od njih za svoje člane vsaj 10%-no znižanje na dnevni ceni. Sklepalo se je o tem tudi na letošnjem občnem zboru ljubljanske sekcije.

Takoj nato se je tudi bencinski kartel, obstoječ iz Anglo-Jugosl. petrolejske d. d. (Shell), Standard Oil Co. in Vacuum Oil Co. stavil v pregovore z ljubljansko sekcijo Avtomobilskega kluba in ponudil 4.5% odnosno 5%-no bonifikacijo članom Avtokluba, sekcija Ljubljana na vseh črpalkah v Sloveniji. Klub številnim razgovorom in dolgotrajnim pogajanjem višje bonifikacije ni bilo mogoče doseči, ker se je s strani dobaviteljev zastopalo stališče, da tega lastna cena ne dopušča. Upravni odbor Avtomobilskega kluba, sekcija Ljubljana se je zato odločil sprejeti to ponudbo, čeravno je bila bonifikacija samo 5%. Vodilo ga je pri tem dejstvo, da so bile pritegnjene v ugovor vse črpalke v Sloveniji in ne samo one v Ljubljani in da je bilo na tak način ustreženo vsemu, torej tudi izvenljubljanskemu članstvu. Čeravno je bil dogovor s kartelom sklenjen, se ga s strani kartela iz neznanih vzrokov ni pričelo izvajati. Šele po tednih je počela tvrdka Standrad Oil Co. kot prva priznavati dogovorjene popuste.

Medtem je pa ljubljanska tvrdka Viktor Bohinec, dovršivši montažo svoje črpalke, ponudila članom ljubljanske sekcije Avtokluba 10%-no bonifikacijo, tako da bi znašala cena bencina, upoštevaje tudi medtem znižano trošarino, Din 7.— za liter. Tvrdka je prevzela razen tega še obvezo, da bo bencin eden najlažjih v Ljubljani z garantirano težo 715°—720°.

Upravni odbor, ki po vsebini dogovora s kartelom ni bil vezan monopolizirati odjem pri kartelu, je seveda tudi to dobrodošlo ponudbo z veseljem sprejel.

Čim je pričela črpalka tvrdke Bohinec oddajati bencin po tej dogovorjeni ceni, je pa kartel v Ljubljani takoj znižal ceno na Din 6.— za liter. Kartel pa nudi bencin po Din 6.— samo na črpalkah v Ljubljani, ne pa tudi povsod drugod v Sloveniji, koder drži ceno še vedno nad Din 7.—. Cilji, ki jih s tem zasleduje, so nam sicer neznani, značilno pa je dejstvo, da smejo prodajati kartelove črpalke bencin po Din 6.— le v omejeni množini in se ga ne more dobiti zlasti ne na zalogo v barelih. Ena kartelova črpalka je pa dne 28. t. m. že ustavila oddajo.

Ne glede na cilje, ki jih kartel zasleduje, pa moramo ugotoviti, da nedvoumno in dokončno dogovorjenih bonifikacij članom Avtokluba, sekcije Ljubljana pri ceni Din 6.— ne priznava več. Ugotavljamo pa z zadovoljstvom, da se je posrečilo znižati ceno bencina in sicer ne samo za razliko zaradi znižane trošarine od Din 0.80 za liter, temveč tudi še za nadaljnih Din 1.70 za liter.

Na drugi strani pa nam ni ostalo neopaženo, da kartelu svojčas lastna cena ni dopuščala pristati na več nego 5%-ten popust, dočim je v momentu, ko je ena črpalka mogla nuditi samo članstvu naše sekcije — torej žal še zelo maloštevilu odjemalcev — 10%-ni popust, mogel znižati ceno kar za celih 22%. Tudi javnosti to postopanje ne bo ostalo neopaženo. Vsekakor pa ne bo dalje razmišljevala o tem, ako bo kartel sedanjo ceno od Din 6.— držal trajno tudi v bodoče. Cilj ljubljanske sekcije Avtomobilskega kluba — zagotoviti avtomobilistom, pred vsem pa svojemu članstvu znamenite cene za bencin — bo s tem dosežen.

Avtomobilski klub Kraljevine SHS, sekcija Ljubljana:

Predsednik: August Praprotnik l. r. — Tajnik: Rado Hribar l. r.

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

(Začetek ob 20., spremembe označene.)

Četrtek, 30.: Pegica mojega srca. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Petek, 31.: Greh. C.
Sobota, 1. junija: Vdova Rošlinka. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 2.: Theodor & Comp. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 3.: Bitka. D.
Torek, 4.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA.

(Začetek ob pol 20., spremembe označene.)

Četrtek, 30.: Pri treh mladenkah. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Petek, 31.: Traviata. B.
Sobota, 1. junija: Mignon. D.
Nedelja, 2.: Grof Luksenburški. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 3.: Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Četrtek, 30. ob 20.: Grofica Marica. Znižane cene. Kuponi.
Petek, 31.: Zaprto.
Sobota, 1. junija ob 20.: Oča Boštjan. B. Kuponi.

»Slovenski tisk«

Nova slovenska revija.

Napredek slovenske »črne umetnosti« je v zadnjih letih tako očividen, da je ideja slovenske revije, ki bi se bavila s tiskarskimi problemi, že nekaj časa dozorela in je le bilo vprašanje, kdo jo bo osnoval. Nič se ne čudimo, da se je uresničila v območju Delniške tiskarne v Ljubljani, saj je to podjetje dokazalo že z mnogimi vzornimi tiski, da mu knjiga ali revija ni samo tiskarski izdelek, marveč objekt, ki mora po svoji vnanji dovršenosti in lepoti podpirati vsebino in biti veselje očesu, ki ga uživa. Ravnatelj »Delniške tiskarne« gosp. Miroslav Ambrožič je prevzel urejevanje mesečnika »Slovenski tisk«, ki ga je začela izdajati »Zveza faktorjev v Sloveniji«. Pred nami je prva številka z datumom 31. majnika. Storjen je velik korak naprej — ne samo za one, ki so zaposleni v grafični obrti, marveč tudi za avtorje knjig in za široke vrste njihovih konzumentov.

Prikupen po vnanjosti, tiskan na dobrem papirju z okusnimi črkami in z barvanimi ilustracijami v prilogi, ki naj pokažejo vzorce slovenskega ilustracijskega tiska, se je »Slovenski tisk« častno predstavil kot edina slovenska grafična revija, ki pa po opremi in vsebini ne zaostaja za takimi in podobnimi časopisi v drugih jezikih. Posebno hvalevredno je to, da si je »Slovenski tisk« zastavil znatno širši program nego ga imajo druge grafične strokovne revije. V uredniškovem programu čitamo: »Slovenski tisk« je namenjen vsem, ki sodelujejo pri tem, da tisk kakršnekoli vrste nastane, vsem, ki prispevajo k razširjevanju tiska, in vsem, ki tisk prejemajo in uporabljajo.« Še jasneje je izražen namen lista v nadaljnjem odstavku:

»Razpravljati hočemo o obliki tiska, ki bi morala biti enako vredna njegovi vsebini. Od vsestranske popolnosti tiska zavisi dovzetnost zanj in njegova vplivnost. Popolnost v tem pogledu se nam zdi dosegljiva ob sodelovanju činiteljev, ki dajejo vsebino, in onih, ki dajejo obliko. Temu sodelovanju naj služi in naj bo torišče naš list.«

Urednik napoveduje zgodovino našega tiska, tiskarn in založništev, članke o težnjah avtorjev, proizvajalcev, založnikov in razpečevalcev ter odjemalcev tiska, kroniko domačega in tujega napredka na tem širokem polju, razprave o razvoju tehnike od prvih začetkov do danes. List bo skušal pokazati pota, kako naj dobi naš tisk bolj domače lice. Priobčeval bo slovensko bibliografijo in bo glasilo naših bibliofilov. Važno nalogo bo opravljal na polju naše strokovne terminologije.

Prvi koraki v smeri tega lepega in koristnega programa so namerjeni že v prvi številki. Cocteaujeva pesem »Slava tisku« pravi tiskarjem:

Skrbite za dober sloves podjetja
in za izvrstnost svojih izdelkov,
kajti če hočete, da bodo dobri, bo vaša blaginja —
blaginja človeštva.
Širokemu občinstvu pa veleva:
... občuduje rojenje v teh panjih,
v katerih se tvorno tiskarsko črnilo
pripravlja za hrano svetá
kot črna strd.

O našem najstarejšem tisku govori izvirna razprava profesorja graške univerze, odličnega poznavalca naše preteklosti dr. Walterja Schmida »Tisk Dalmatinovega sv. pisma«. Pisec izčrpno opisuje postanek prvega največjega dela slovenske besede — kompletnega prevoda biblije. Nekaj dobrih misli o napredku naše grafike vsebuje članek »Naša bodočnost«. Prof. Davorin Volavšek piše o predmetu »Ljudska umetnost in grafika«, M. A—č »O različnih tehnikah tiska in njihovih posebnostih«. Ivan Matičič se oglaša k važnemu vprašanju »Korektor«. Koliko periodičnih listov izhaja v slovenščini, bo pokazala »Slovenska bibliografija za l. 1929.«, ki jo objavlja dr. J. Šlebinger. Za periodikami in continuandami sledi tudi ostali lisk. Že s tem, da je »Slovenski tisk« omogočil slovensko bibliografijo, je dokazal svoj splošno-kulturni raison d'etre. Zanimive so »Tehnične novosti«, v »Drobižu« pa se bo vsakdo ustavil pri članku I. A G. »C raznih izdajah Prešernovih »Poezij« iz leta 1847.« Korektorjem — pa tudi mnogim, ki pišejo — je namenjena rubrika o terminologiji, ki jo urejuje dr. Rudolf Kolarič.

Priložene so reprodukcije slik Riharda Jakopiča »Večer na Savi« (Delniška tiskarna) ter Gasparija »Lepa Vida« in »Mlada Breda« (Učiteljska tiskarna).

Posvetili smo nekoliko več prostora temu simpatičnemu časopisu, ki ga smatramo za znanilca nove in lepše bodočnosti slovenske knjige. »Slovenski tisk« zasluži podporo vseh, ki so zainteresirani na moralnem in gmotnem prospehu slovenskega tiska.

Izhajal bo mesečno in stane za celo leto 70 Din. Posamezna številka se dobiva za 7 Din v vseh knjigarnah.

———

»Smjerovi moderne umjetnosti«. (Zagreb 1929.) Prejeli smo ta informativni spis našega sotrudnika ka Mesarića. V duhovitem slogu kramljanja prikazuje pisec v svoji knjigi smeri, pokrete in šole, ki so še danes aktualni v evropski umetnosti — od impresionizma preko ekspresionizma, futurizma in kubizma do najekstremnejših smeri. Posebno važnost polaga pisec na pojmovanja umetnosti; zlasti interesantno in aktualno pa je poglavje o socialni upravičenosti umetnosti. V tej knjigi so lahko umljivo in prepričevalno pojasnjene mnoge zablode v presojanju moderne umetnosti. Kogar zanimajo problemi sodobnega opazovanja umetnosti, ki so ozko zvezani s splošnimi problemi kulturno - socialnega razvoja naših dni, mora prebrati to knjigo. Izšla je v založbi »Socijalne Misli« v Zagrebu (Pretej zbirki studija dr. Adžije »Uvod v marksistično sociologijo« in razprava dr. Mirka Kus - Nikolajeva »Prostitucija kao spolni primitivizam«. Prvi zvezek stane 10 Din.

Pesniška zbirka generala R. Maistra. Kakor nam poročajo iz Maribora, bo izdal general g. Rudolf Maister svojo drugo pesniško zbirko. Ker je v svojih novejših pesmih ubral za razliko od faze Vojanova bolj lirično, intimnejšo in po obliki modernejšo noto, bo ta zbirka zelo zanimiv pojav v slovenski poeziji.

»Das neue Regime in Jugoslawien« je naslov brošuri, ki jo je iz svojih člankov v »Neue Züricher Zeitung« sestavil in izdal njen urednik dr. Heinrich Droz. Avtor je po nalogu svoje redakcije letos večkrat obiskal Beograd in Zagreb ter poročal o svojih vtisih ter se resno potrudil podati verno sliko razmer in razpoloženja pri Srbih in Hrvatih. Razmere na Hrvatskem primerja z onimi v Alzaciji ter pravi, da jih sedanji predsednik vlade dobro pozna in da preobrat ni naperjen proti Hrvatom. Popisuje način sedanje upravne reforme. Kot karakteristično za novi režim omenja, da kralj ne želi asimilacije, kar je poudaril v svojem manifestu. Dr. Droz sodi, da se položaj počasi razvija v smeri novega parlamentarizma. V splošnem je njegova brošura objektivna informacija za Švicarje, pisana z veliko simpatijo za naše probleme. Žal, da se je moral omejiti avtor le na Srbe in Hrvate, kar je bilo spričo političnega položaja razumljivo.

Stoletnico Victorja Cherbulieza, znanega francoskega romanopisca, bo slavila francoska javnost dne 31. maja. Cherbuliez, po rodu Švicar, je bil sotrudnik »Revue des Deux Mondes«. Spisal je več romanov, med njimi »Le comte Kostia«. »La revanche de Joseph Noirel« in dr. Duhoviti in mnogo čitani so bili njegovi eseji o antični in sodobni umetnosti.

Sokol

Nov sokolski list

V Ljubljani je izšla pretečene dni prva številka kritične smotre »Sokol«, ki jo izdaje poseben konzorcij Sokolov in torej ni glasilo niti kakega društva ali župe, temveč predstavlja prosto sokolsko tribuno, katere predali so na razpolago za obravnavanje raznih sokolskih vprašanj, za kritično obdelovanje raznih pojavov v sokolskem življenju. Njen namen je skratka, buditi življenjske sokolske sile, da pripomorejo k živahnejšemu, današnjim razmeram prilagodenemu pulziranju sokolskega dela, seveda popolnoma v duhu Tyrševih naukov in načel.

List bo izhajal vsakoletno v 12 številkah ter mu je cena samo 24 dinarjev letno, da se bo lahko nanj naročil vsak član sokolske organizacije. Našel bo štiva za sebe in za pouk drugih zadosti, ker bo uredništvo posvečalo razen programatičnim zadevam mnogo pažnje tudi vprašanjem mladinske vzgoje, sokolskim ženskim vprašanjem itd. Obenem pa bodo razna kritična razmotrivanja o aktualnih sokolskih zadevah zanimala slehernega člana, saj bi bilo želeti, da se vsak sklep in odlok, ki ga izdajajo sokolske centralne organizačne edinice, med članstvo v pozitivnem smislu podvrže javni razpravi in kritiki, ker je to velikega pomena za napredek članske samozavesti in splošnega razumevanja organizačnih zadev.

Smatramo kot potrebno, da izhaja poleg raznih uradnih glasil v sokolstvu tudi kaka druga edicija, ki naj bo članstvu prosta tribuna za objavljanje nasvetov, pomislekov, pa tudi priporočilnih člankov o zadevah, ki so last celokupne organizacije in za katere presojo je na vsak način potrebna svobodna beseda. Dosedanje izkušnje nam kažejo, da razna glasila društev in žup temu namenu niso mogla služiti.

Zbor društvenih načelnikov župe Ljubljana je sklenil predlagati za župnega načelnika v tekočem letu br. Staneta Vidmarja, za njegovega namestnika pa br. Tomo Burgstallerja. Tozadevni sklep je bil napravljen na sestanku v nedeljo, dne 26. maja z veino glasov.

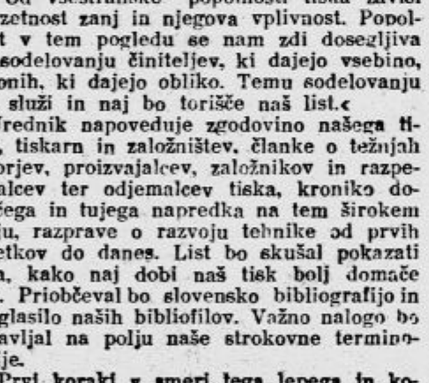

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Radio

Izvleček iz programov

LJUBLJANA (577 m 4 kw). ZAGREB (309 m 0.7 kw). PRAGA 349 m 5 kw). BRNO (441 m 3 kw). VARŠAVA (1111 m 10 kw) BERLIN (484 m 4 kw). FRANKFURT (428 m 4 kw). LANGENBERG (469 m 20 kw) STUTTGART (380 m 4 kw). DUNAJ (517 m 15 kw). LONDON (Daventry 1604 m 25 kw) RIM (448 m 12 kw). BUDIMPEŠTA (558 m 20 kw). STOCKHOLM (Motala 1380 m 30 kw)

Četrtek, 30. maja.

LJUBLJANA 9: Prenos zvonenja. — 10.30: Koncert komornega tria Glasbene Matice iz Ptuja. — 11.30: Prenos otvoritve ljubljanskega velesejma. — 12: Prenos z velesejma: promenadni koncert godbe Dravske divizije. — 15: Reproducirana glasba. — 15.30: Calderon: »Stanovitni kraljevič«, drama v 3 dejanjih. — 16.30: Pevski koncert. — 18: Predavanje o pomenu rokodelskih društev — 20: Evharistični oratorij, izvaja cerkveni zbor z Viča. — 21: Koncert religiozne glasbe. — 22: Napoved časa in poročila.

Dopisi

LOŠKI POTOK. (Zahvala.) Lesni industrijec g. Rus Ivan, je daroval v spomin svojega umrlega sina g. Ivana Rusa ml., trgovca in posestnika v Loškem potoku, za revno šolsko mladino tukajšnje šole znesek 1000 Din. Za ta velikodušni dar se mu podpisani v imenu revnih učencev najlepše zahvaljuje. Ferdo Wigele, šolski upravitelj.

ŠT. JURIJ OB TABORU. Naj se še Šentjurčani malo oglasimo, da bo svet vedel, da tudi mi nismo iz zadnje moke. Imamo dve gasilni društvi, ki obe prav pridno delujeta. Saj imamo celo motorno brizgalno, ki se je za svoj krst prav dobro izkazala. Tudi društveno se pridno gibljemo. Naši »fantje in dekleta« so priredili zadnjo nedeljo znano igro Manice Komanove »Prisega ob polnoči«. Vsi diletantje so se prav moško držali in igrali nad pričakovanje. Posebno je treba podčrtati igro, glas, mimiko kakor tudi masko starega čolnarja ter jezične potovke, za kar sta žela pri odprti sceni odobravanje. Tudi druge vloge so bile dobro zasedene. Glejte, da nas v kratkem zopet razveselite s kako lepo igro. Saj smo hvaležna publika in smo za vse dobro in lepo na razpolago, kakor je pokazala nabito polna dvorana. Še nekaj: Izza odra se je čulo ubrano domače petje. Ali ne bi kazalo, da se ustanovi pevski zbor? Saj je vsakomur znano, da so v Št. Juriju pevci doma.

IVAN SEUNIG ML.
TACEN PRI LJUBLJANI
TOVARNA ŽEBLJOV
Oglejte si paviljon J št. 628.

Objava

Uprava Državnih Monopola nabavlče putem II. ofertalne licitacije, koja će se održati na dan 27. juna 1929. g. u kancelariji Upravnika Državnih Monopola u 11 časova pre podne.

1,135.000 metara od 5 mm i 23.000 met od 8 mm limenih spojnica za uglove kutija u bobinama od 100 met.

Uslovi, mustre kao i sva ostala obaveštenja mogu se dobiti u kancelariji Ekonomnog Odelenja svakog radnog dana od 10—12 časova.

Iz kancelarije Uprave Državnih Monopola EMB p 11.576 od 27. maja 1929 g. u Beogradu.

Proda se iz proste roke
hša z vrtičkom
ob hiši in vrtom za hišo ter pralnico in drvarnico. Hša leži ob državni cesti, v bližini Ljubljane, oddaljena tri minute od železniške postaje, je v najboljšem stanju in ima 4 stanovanja s pritiklinami, električno razsvetljavo in vodovodom ter je pripravna za vsako obrt, posebno za gostilno ali mesarijo.
Ustna in pismena pojasnila daje in se zvedo pogoji in cena v pisarni dr. M. Pirca, odvetnika v Ljubljani, Cigaletova ulica št. 1. 6626

Zahtevajte brezplačno
CENIK
s 1000 slikami

Roskopf ura 49 Din. Ura na sidro (ankerica) nekoliko boljše izvršitve, s 3letnim jamstvom. 65 Din. Ista original patent preciz. Roskopf ura na sidro, pravi nikelj, kolesje nepristopno prahu, tekoče vse v rubinih, posebno točna. 5letno jamstvo 98 Din.
Omega. Doxa in druge ure cenejše kot drugod.
Budilka 64 Din z 2 zvoncema in 3letnim jamstvom 69 Din
A. KIFFMANN, Maribor št. 36-a
specialist samo za boljše ure.

F. ČUDEN, Ljubljana
Prešernova 1

Poročni prstani

Veliko industrijsko podjetje išče za takojšnji nastop
stenotipistinjo
za nemško dopisovanje. — Ponudbe na upravo lista pod št. 712.
69 5

RAKEK:
Posestvo: hiša z moderno betonir. kletjo (do 1500 hl), enonadstropna, najboljše stanje, gospodarska poslopja, velika senožet in njiva, obe na Rakeku, Din 230.000.—.
PLANINA:
Posestvo z dobro znano gostilno ob meji, gostilniški inventar in kuhinjska oprema, opremljene 4 spalne sobe, klet, ledenica, prostorna veranda, 6 oralov zemlje in 4 orali črnega gozda. Ugodna cena.
Pojasnila za prodajo: Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva 6.

Najcenejša in najlepša
birmanska darila

nudi tvrdka
A. FUCHS
Šelenburgova ulica štev. 6.

»Sociale Bereitschaft« Graz
Domača ročna dela
v finem vezenju, file, store in pregrinjala, damsko perilo iz svile in batista v finem ročnem vezenju. Ročne torbice, etuii in »Jemisch-usnje kakor raznotero v čipkah in žepnih robcih. —
Ta krasna dela si oglejte na velesejmu Paviljon I./514.

Pšenična kava
Vidrove kave, ki jo je pred vojno razpošiljala tudi v Slovenijo češka tvrdka Vidra iz Prage, se še marsikdo »pominja. Vidra je tudi izdajal znani časopis *»Domači prijatelj«*. Vidrova kava je pšenična kava in še sedaj zelo priljubljena na Češkem, a v Jugoslavijo se radi visoke poštnine in carine ne pošilja več. V Beogradu se izdeluje po isti metodi kot Vidra na Češkem pšenična kava »JAVA«. Bivši naročniki Vidrove kave v Jugoslaviji bodo brez dvoma radi naročali »JAVA« pšenično kavo, ker vedo, kako izvrstna je pšenična kava.
Pšenica je najžlahtnejše žito, je bolja nego ječmen ali rž.
Iz pšenice se dela najboljša moka, najboljši kruh in tudi najboljša kava. — Kava iz pšenice je boljša nego iz ječmena ali rži.
»Java« pšenična kava je žgana iz lepe banaške pšenice po preizkušeni moderni metodi.
»Java« pšenična kava je izvrstna, zelo redilna, izdatna in zelo okusna.
»Java« pšenična kava *ne razburja živcev in srca*, temveč krepi telo in duha. Je primerna zdrava hrana za otroke in odrasle, za slabotne in čvrste, za duševne in telesne delavce.
»Java« pšenična kava je zelo okusna ter jo z užitkom pije vsak, tudi tisti, ki sicer ne mara kave.
»Java« pšenična kava je zelo izdatna, se je ne sme preveč zakuhati in je torej zelo poceni. Razumna, štedljiva gospodinja uporablja torej le »Java« pšenično kavo.
»Java« pšenična kava ima okus kakor prava kava. Za otroke se kuha sama, za odrasle tudi sama ali pa kot pridatek k pravi kavi.
»Java« pšenično kavo razpošiljamo po pošti v zavojih po 5 kg za 70.— Din, če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75.— Din. Povzetje je Din 5.— dražje. Poštnino plačamo mi.
Vsakemu 5 kg zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridejana lepa skodelica za kavo.
Če hočete piti res dobro kavo in poceni, naročite »Java« pšenično kavo. Kdor poizkusi, je zadovoljen in naš stalen odjemalec. Prepričajte se in naročite »Java« pšenično kavo.
Priporočajte »JAVA« pšenično kavo svojim znancem! Kdor pridobi deset naročnikov, dobi en 5 kg paket »JAVA« pšenične kave *brezplačno in poštnine prosto.*
Prziona kafe »JAVA« K. D., Beograd, Lomina ul. 11/b.

Iz življenja in sveta

Pred zaroko bodoče nizozemske kraljice

Kdo bo srečni soprog? — Eni pravijo, da neki član koburške hiše, drugi trdijo, da sin angleškega kralja — Nervoznost in neizvestnost na Nizozemskem

Iz diplomatskih krogov prihaja vest, da stoji nizozemska prestolonaslednica princesa Julijana pred zaroko.

Princesi je dvaindvajset let, kdo je izvoljenec njenega srca, pa še ni znano. Med diplomati se kajpada mnogo ugiba. Nekateri pravijo, da bo ta sreča doletela nekega nemškega princa iz koburškega doma (Sachsen-Koburg-Gotha), drugi namigavajo na enega izmed članov angleške kraljeve hiše. Po

imenu pa sta oba kandidata neznana.

O stvari se mnogo piše. Listi kombinirajo takole: Na Angleškem sta dva princa, ki bi lahko prišla v poštev kot bodoča zakonska moža princese Julijane: prvi je vojvoda Gloucesterski, drugi princ Jurij. Waleški princ je absolutno izvzet, ker nizozemska ustava ne dovoljuje poroke med prestolonaslednico in tujim prestolonaslednikom. Zveza s kakšnim romanskim princem pa je iz verskih razlogov izključena, ker je nizozemska vladarska hiša protestantovske vere.

Zato menijo informatorji, da bo sreča soproštva s princeso Julijano zadela najbrž nemškega princa, in sicer že zaraditega, ker je takisto princ Henrik, oče princese Julijane, bivši meklenburški vojvoda, nemškega rodu.

Princesa Julijana se je rodila leta 1907. Uživala je najboljšo vzgojo pod nadzorstvom kraljice-matere Viljemine. Njena mladost je bila kaj preprosta. V ljudsko šolo je hodila z drugimi otroci. Šele pozneje je bil njen pouk izročen zasebnim učiteljem.

Princesa Julijana je zdravo in cvetoče dekle, ki posveča, kakor njena mati Viljemina, ogromno pozornost sportu. Poletje preživi običajno na kmetih. Na letovišču so ji najprijetnejša družba prijateljice, katerim je zelo vdana. Pozimi se smuča in drsa. Te dve panogi sporta imata v njej gorečo privržnico. Ostali čas porabi za državne posle. Pred dvema letoma je postala članica Državnega sveta. Vse doslej ni mislila na to, da bi se možila. Imela je dovolj skrbi in dela s študijem, kajti obiskovala je dve leti leydensko univerzo. Zdaj, ko je študij dovršila, prihaja čas možitve. Dogodek je povzročil na Nizozemskem mnogo nervoznosti in ugibanja, ko bo zaroka razglašena, pa bo napravila nedvomno tudi velikansko veselje.

Atentatorjeva usoda

Nemški listi poročajo iz Memla o žalostnem koncu atentatorja Vosiliusa, atentatorja na Voldemarasa, državnega predsednika Litve. Vosilius je bil po atentatu obsojen na smrt, katere pa ni učakal, ker je med zasliševanjem izdihnil. Poročilo veli, da ga je zadela kap, slišijo pa se tudi druge verzije o njegovi smrti.

Atentator je bil telesno in duševno izčrpan že ko so ga privedli na policijo. Tam ga je zasliševal policijski ravnatelj Vezy. Vosilius je trdovratno tajil vse obdolžitve. Ugovarjal je tudi namigavanju, da je imel sokrivce. Baje so mu zaradi tega posadili na glavo železno krono s trleščami. Ravnatelj ječe, v kateri je trpel Vosilius do svoje smrti, je proti mučenju protestiral in se mu ustavljal. Obdolžili so ga, da je hotel atentatorja ščititi in so ga takoj suspendirali.

Potepinski milijonar

Ameriški milijonar Edwin Brown, znani čudak, je nedavno obhajal prav posebno slavnost: prišel je 150-ič v ječo. Pred tremi leti so ga na sličen način zaprli v San Diegu: bil je ves razcapan, in so ga imeli na policiji za potepuha. Iz zapora je pisal direktorju pismo s poročilom, da je v resnici lastnik tovarn in veleposestev, katerega letni premoženjski davek znaša več milijonov dinarjev. Takrat je poklical direktor jetnika v svojo pisarno in izvedel, da obhaja gospod Brown svoj stoti zapor. V proslavo tega pomembnega dogodka je v San Diegu ustanovil zavetišče za potnike, »da ne bo treba po klopeh na vrtu spati in romati na policijo onim, ki nimajo denarja za prenočišče«. Potem je Brown ponovno izginil in se zglasil šele sedaj, da proslavi 150-to pot v luknjo.

»Jaz sem rojen potepuh,« je rekel novinarjem, ki so mu prišli čestitat k rekordni številki. »potikam se od Atlantskega do Tihega oceana, prosjačim ali si poiščem slučajen zaslužek in sem popolnoma srečen. Samo enkrat sem prišel v škripce. Prenočil sem v družbi dveh drugih »trampov« (potepuhov) v zapuščeni farmi. Ko sem se zbudil, je ležal en moj tovariš zaboden, z nožem v srcu, drugega je vzela noč.« Takrat so Browna zaprli kot morilca in mu niso verjeli, da je bil nekdo tretji vmes. Moral se je legitimirati in dolgo je ostal v preiskovalnem zaporu, dasi je ponujal 100.000 dolarjev nagrade onemu, ki bi izsledil pravega storilca. Naposled so tega vendarle iztaknili in je priznal, da je spečemu tovarišu odvzel 300 dolarjev ter ga zaklal, ko se je zbudil. »Lahko bi me posadili na električen stolec,« pripoveduje Brown, »prestal sem marsikatero težko uro. A to je tudi edina neprijetnost, katero sem doživel tekom svojega dolgoletnega cigaanskega življenja.«

Hvaležna domovina

Na binkoštno nedeljo je priredila majhna vasica Sarés v francoskih Pirenejih ob španski meji veliko proslavo na čast... prezidentu argentinske republike Yyrogouinu. L. 1897 je odjadral ta mož kot mladenič iz rojstnega kraja v Južno Ameriko. Tam je postal monter v elektrarni, dober delavec in slednjič je prejel inženjersko diplomo. Na to je pridobil argentinsko državljanstvo, se posvetil politiki in lani je bil že drugič izvoljen za prezidenta v novi domovini. Prezident je Bask, sin malega narodiča, katerega popolnoma osamljeni jezik pomeni trd oreh za vse zgodovinarje in jezikoslovce. Zdaj je postavila rojstna vas prezidentu na čast velik vodnjak z njegovim imenom sredi vaškega trga. Gospod župan je imel nagovor in napil »Baskom, ki so zapustili domovino in dvignili njen ugled v tujini«.

Vratar Bele hiše v Washingtonu

ki vsako noč obhodi parkrat rezidenčno palačo ameriškega predsednika in napravi s svojim psom dragocene usluge 50-im detektivom, ki stražijo Herberta Hooverja.

Nadomestilo za spirituoze

Izumljivi nasprotniki ameriške »suhe politike« so iznašli novo pijačo, ki ne vsebuje sicer nobenega alkohola, toda upijani kakor sleherni alkohol. Pripravlja se iz... petroleja, imenuje se »izotropil« in ima prav prijeten okus. Malo sicer zavdarja tudi po bencinu, a že pri drugem požirku ne občuti pivec več tega okusa, ker se takoj navadi nanj. Žal se pridobi izotropil po zamudnem in zapletenem kemičnem postopku. Torej bo najbrž le malo cenejši kakor vtihotapljeno pravo žganje.

Pri potapljanju sta utonila

Z Westfalskega prihaja vest o tragični smrti dveh bratov. Oba sta bila vešča potapljača. Nenadoma je enega izmed plavačev zvil krč. Brat mu je hitel na pomoč. V smrtnem boju se ga je oprijel in povečal njegovo težo. Preden je utegnil brat privleči ponesrečenca do brega in ga spraviti na kopno, sta oba utonila v valovih. Njiju trupli so pozneje privlekli na suho.

Vsakovrstne ure, zlatnina in srebrnina po nizki ceni pri

L. Vilhar, urar
Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 36

Na konjskem dirkališču Longchampu pri Parizu

so se pri zadnjih tekmah šetale pariške Japonke v originalnih narodnih nošah.

Češki prales

Skozi mestece Gmund ob češkoavstrijski meji gre za mednarodni čas veljaven srednjeevropski poldnevnik. A v 20 km od tega mesta in v 40 km od onega malega hriba, ki tvori zemljepisno središče naše Evrope, leži zadnji ostanek prazgodovinskega Češkega lesa. Knez Adolf Schwarzenberg ga je nekoč poklonil predvojni Avstro-Ogrski, »da ga čuva na večne čase nedotaknjenega kot zgodovinski spomin na prvotni značaj te pokrajine«.

Zdaj upravlja naravni park Češkoslovaška republika. Po peturni vožnji z dunajskim brzovlakom lahko izstopite na postaji Eleonorenhain in pričnete potovanje v izgubljeni svet. Pri gozdarju na vasi dobite visoke škornje in vodnika. V gozdu ni nobene stezice in pota. Močvirja in jarki postanejo lahko nevarni za tujca. Notri, v popolni gozdni temi takoj razume tujec, kako je moral obvarovati ta kos zemlje svojo nedotaknjenost. Vlažen zrak, težka sopara priča, da smo sredi velikega, z drevjem porastlega barja. Tisočletni bori in jelke so se tako razrastli, da se ne prebije skozi nje noben solnčni žarek. Tu in tam zapre pot orjaško deblo, ki se je zrnilo na tla. Mukoma se mora človek vzpeti na ležečega orjaka in zopet plaziti navzdol.

Naokrog skačejo krastače neverjetne velikosti in počasi vlečejo dolgi rep velikanski kuščarji. Razen te golazni ni nikjer nobenega življenja. Jeleni, divje koze medvedi vsi se rajše držijo po sosednjih gozdovih, kjer so sicer izpostavljeni stalni lovski nevarnosti, a vživajo le solnčno luč in imajo več žive, oz. rastlinske hrane.

Iznajdbe tiskarskega škrata

Mark Twain je po pravici trdil, da bi bil zbornik tiskovnih napak najbolj vesela knjiga na svetu. Tiskarski škrat je nepremagljiv v svoji iznajdljivosti, ker oživi celo včasih resne odredbe uradnih listov. Pariški nabiralci tega blaga posebno cenijo številko »Figaro«, ki je popisovala tik pred vojno obisk rumunskega kralja Ferdinanda. Pokojnik je bil takrat več dni gost nekega prijatelja v zgodovinskem gradu ob Loiri. Na prvi strani je poročal »Figaro« z debelimi črkami: »Njegovo Veličanstvo se je milostivo poslovilo od prijaznega gospodarja in njegove čarobne žene ter planil, kljub obupnemu prizadevanju konjarja, nazaj v konjušnico. Postal je žrtev plamena skupno s tremi kravami, katerih niso mogli pravočasno odvezati«. Na peti strani pa je stalo natisnjeno z drobnimi črkami v »Dnevnih vesteh«: »Včeraj ponoči je nepričakovano izbruhnil ogenj pri kmetu Triaultu v Pont-du-Lacy. Eden izmed konjev, ki je stal vpežen na dvorišče, je pobesnel od strahu in odpotoval v prestolico, viharno pozdravljen od okoliškega prebivalstva, ki se je zbralo na kolodvoru«.

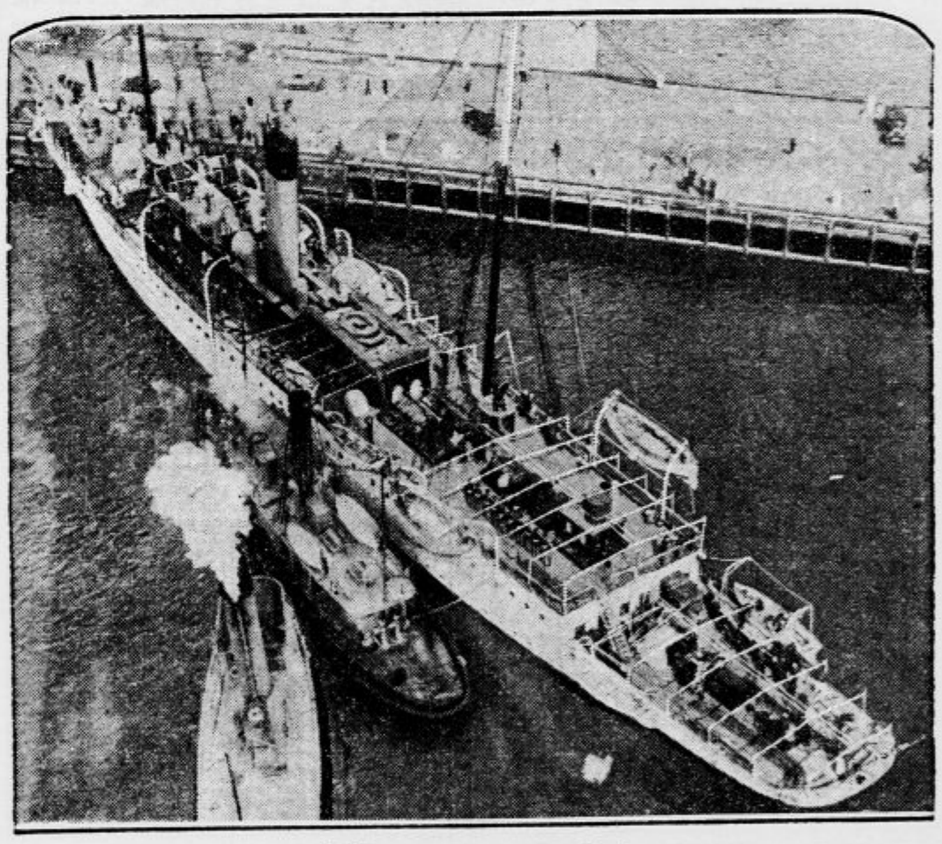

Jahta, ki gre v pokoj

Jahta »Mayflower« je služila dolgih 35 let kot jahta petih različnih ameriških državnih predsednikov. Sedaj jo pošljejo v pokoj, ker se ji je novi predsednik Hoover odpovedal. Na ta način bo prihranil državi letno 300.000 dolarjev, ki so bili potrebni za njeno vzdrževanje.

Špansko-ameriško prijateljstvo

Pogled na razstavlšče v Sevilji, kjer razstavljata obe državi svoje najzanimivejše izdelke.

Naročajte „Princeso Zvezdanko“ in „Debelinka“

M. K.:

Nezgoda krmarja Matije

Nad nemirnim valovjem Mehiškega zaliva visi liki galebovo gnezdo mestece Santa Clara visoko v skalah. Hiša za hišo je prepleskana živo rumeno, iza zamreženih oken prežijo na mimogredočega temne oči. Nepopisna je vročina, ki leži ob opoldanskih urah nad Santo Claro; takrat ima to mesto žveplene barve veliko sličnost s peklenskimi vrati. Šele proti večeru se prebude ljudje iz mrtvila, na železnih balkonih se prikažejo senjore v mantiljah in ulice ožive v pestrem vrvenju. Dim cigar vstaja proti nebu, drzni in hrepeneči pogledi dežujejo na balkone...

Jadrnica, ki sem bil na njej za krmarja, je že dolge tedne čakala tovora v Vera Cruzu, mene pa je bil sam vrag zanesel v par milj oddaljeno Santo Claro in dvoje vražjih oči me je tam pridržalo. Toda istega večera, ki je bil moj zadnji v rumenem mestu, nisem mislil na peklenske sile...

Njeno lice, svetlozlate barve, je bledo vstajalo iz črnih čipk. »Prelepi ste, Donna Concha!« Ves blažen sem se posluževal tistih par drobtin španščine, ki so se me bile prijele v družbi španskih mornarjev. Na njenih ustnicah se je prikazal izmučen in vendar sladek smehljaj, ki me je vedno znova očaral.

»Od daleč si, praviš, Don Matteo? Dalmacija? To mora biti na kraju sveta...« Njen pogled je zasanjal v daljavo. Sedel sem ji blizu in bila sva takorekoč sama, kajti v kotu je dremala duenja, debela donna Rosalia.. Zastokal sem: »Tako silno vas ljubim!« — Concha se je zasmejala glasno, brezsrčno. In tisti hip je vstala na ulici pesem, kakor odmev mojega vzklika. Mlad moški glas je pel ob spremljanju mandoline: »Tako silno vas ljubim.« Razdražen in z ljubosumnostjo v srcu sem pogledal skozi okno.

»Mariquita moja mila!« je nadaljeval glas. Hvala Bogu, pesem ni bila namenjena Conchi. Pred sosednjo hišo je stal načičkan mladenič in nad njim v oknu se je hihitala bujna rdečelaska. Celo donno Rosalio je bil prebudil zvok mandoline, prigugala se je k oknu in z zanimanjem poslušala.

»Kdo je ta mladi petelin?« sem jo vprašal. Dostojanstveno je odprla usta »To je Juan Pedrilla, sin bogatega peka, najlepši fant v mestu in...« Tresk. Steklena posoda v Conchini bližini je zletela po tleh. Začuden sem se obrnil. Kakor boginja jeze je moja ljubljena, razjarjeno mandrala črepinje. »Niti besede več, ti stara coprnica, niti besede!« Še nikdar nisem videl Donne Conche tako lepe. Vse na njej je plamenelo, z glave ji je bilo zdrknilo čipkasto pokrivalo in moje presrečne oči so se pasle po njenih temnih kodrih. Obrnila se je k meni: »In ti praviš, da me ljubiš? Ljubiš me in tisti tam doli sme peti?« Nisem razumel. »Vi dvomite, Concha? Moril bi za en vaš poljub!«

V hipu se je spremenil izraz njenega lica. Smehljala se je, ko je stopila tik pred mene, zapeljivo proseče so me gledale njene oči izpod dolgih trepalnic.

»Ubij ga!« je rekla.

»O Mariquiiita!« je zadonelo s ceste.

Concha je potegnila iz nožnice oster mornarski nož, ki mi je tičal za pasom. »Ali slišiš? Ubij ga, takoj, medtem ko tuli od ljubezni pod njenim oknom!«

»Jezus, Marija!« je zavreščala donna Rosalia.

»Vsak večer prihaja sem in me muči s to pesmijo, ubij ga, oh, ubij ga!« Zgrozil sem se. »Ali ste blazni, Madonna?« Tedaj mi je vrgla roke okoli vratu, se privila k meni in mi zaprla usta s poljubom. Ta poljub! Bil sem pijan, omamljen. Božaje mi je potisnila nož v roko. »Stori to in tvoja bom!« je zašepetala in že sem planil iz sobe, tekel po stopnicah in bil na cesti za nesrečnim pevcem. Spominjam se še, da je sijal mesec in da je bila ulica prazna, tišino je motilo samo nerazločno javkanje donne Rosalie, a na balkonu je stala Concha in me hrabrila s smehljajem.

»Brani se!« sem zarjovel. Mladenič se je obrnil, nova besnost me je popadla ob pogledu na njegovo mirno, lepo lice. Planil sem nadenj in mu z zadoščenjem zasadil nož v prsa. Temna kri je brizgnila po meni. Slišal sem Concho, ki je zavpila kakor ranjena zver, rdečelasa Mariquita na sosednjem oknu je buljila vame brez besede. Trepetal sem v zavesti svojega zločina, ta čas pa se je Concha zavihtela čez ograjo balkona in s prožnostjo mačke priletela na tla. Vrgla se je čez krvavečega sina bogatega peka. »Juan, moj Juan, odpusti!« je stokala in z žgočimi poljubi pokrivala njegov obraz. Kri moje žrtve ji je rdečila svetlo obleko.

»Umor, umor!« je ogorčeno hreščala donna Rosalia na balkonu. Od nekod so prihajali vznemirjeni glasovi...

Strahovito sem zaklel in da sem imel časa, bi bil zapičil nož še v trepetajoči hrbet svoje zapeljivke. Tako pa sem bežal, bežal.

— — — — — — — — — — — —

Srečno sem prispel v Vera Cruz in se zatekel na ladjo, ki je kmalu potem odplula. Dolga leta me je pekla vest in nezmiselna želja me je mučila, da se pomolim na grobu tistega, ki sem ga umoril. Ko me je spet enkrat privedla pot v tiste kraje, sem se odpravil v Santo Claro. No, groba nisem našel. Rana Juana Pedrille ni bila smrtna in okreval je. Ali veste, koga je ta tepec vzel za ženo? Mojo lepo vraguljo, Donno Concho. Zvedel sem tudi, da je bil lepi pekov sin ž njo zaročen, še preden sem jo jaz spoznal. Zaroka se je Bog ve zakaj razdrla, a onadva sta se menda še vedno ljubila. Juan jo je hodil vsak večer dražit in prepevat ljubavne pesmi njeni sosedi. Kaj je iz tega nastalo, veste.

No, vse je dobro, kar se dobro konča. Ozdravljen slabe vesti sem se vrnil v Vera Cruz.

Zastonj Vam pošljemo na ogled eno številko ilustrirane revije

Domači prijatelj
in
Naš obzor

6838

Pišite dopisnico na upravo, Ljubljana, Miklošičeva c. 13.

Nemška motorna kolesa v fronti!

Trgovci z motornimi kolesi, ki hočejo biti dobro pripravljeni za pravkar se pričenjajočo sezonsko kupčijo, si kar najhitreje zasigurajo zastopstvo ene izmed prvovrstnih in dobave zmožnih nemških znamk motornih koles.

Nemška industrija motornih koles je kos oni drugih držav glede visokovredne kvalitete, cene in dobavnih pogojev.

Nemška motorna vozila garantirajo za najboljšo postrežbo odjemalcev.

Na najtežjih mednarodnih tekmovalnih dirkah, na gorskih vožnjah in vožnjah na najdaljše proge z uspehom preiskušena, nudijo najboljše za poklic, potovanje in sport.

Zaznamek v poštev prihajajočih nemških tovarn Vam pošlje brezplačno

državna zveza nemške avtomobilske industrije

(Reichsverband der Automobilindustrie C. V. Berlin-Charlottenburg.)

VELIKI SEJEM
KOLES
„LJUBLJANSKI DVOR“

Pražakova ulica 19. **Pražakova ulica 19.**

Najzadovolnejše uporabljate za mesto in vas kolesa svetovno znanih znamk

Tudi na obroke! **„Dürkopp“** **Tudi na obroke!**

„Tehnik“ JOSIP BANJAI
Ljubljana

„Ljubljanski dvor“ **Pražakova ul. 19.**

v neposredni bližini glavnega kolodvora. 6757a

Kdor je nezadovoljen s svojim kruhom ali pecivom, naj poskusi peči z

Jugobanat-patent-moko

pa bo takoj nadvse zadovoljen!

Kostanjev les za tanin, **hrastov taninski les, bukova drva** 5683
kupuje stalno in n jugodneje
ERNEST MARINC - CELJ
Zrinskega ulica št. 4 Telefon št. 136

„Zacherlin“

staroznano najučinkovitejše sredstvo za uničevanje vsakovrstnega mrčesa, uniči popolnoma muhe, bolhe, stenice, molje, ščurke, mravlje itd. ter njih ličinke. Zahtevajte ga samo v originalnih steklenicah in škatlicah z napisom »Zacherlin«. 6913

Učilišče za strojno pletenje.

Pričetek I. tečaja 1. julija ter bo trajal dva ali tri mesece. Poučevalo se bo teoretično in praktično pletenje na raznih sistemih strojev, krojenje, šivanje, izdelava in apretura pletenin, kalkulacija, določitev potrebnih surovin itd. Učilišče, ki je oblastveno prijavljeno, bo pod nadzorstvom šolske oblasti za strokovno šolstvo. Prijave sprejema in daje pojasnila Franzl Gizela, Ljubljana, Privoz 10.

Ribiči čas je, da se opremite za ribolov kar Vam nudi bogata izbira
F. K. KAISER, puškar LJUBLJANA Kongresni trg št. 9.

Stavbeniki pozor!

KAMENINASTE CEVI
po tovarniških cenah dobavlja
Keramična zadruga, Ljubljana
Zastopstvo Verkaufsgesellschaft Deutscher Steinzeugwerke, Berlin.

Najnovejša moda
Elegantni vzorci
Bogata izbira

Ripe Ottoman za plašče	Crêpe de Chine modne barve	Chantung modne barve
Ripe doublé za plašče	Crêpe de Chine imprime	Chantung surov
Satin ondé za plašče	Crêpe Georgette modne barve	Veloutine za plašče
Crêpe Mongol	Crêpe Georgette imprimé	Taffetas
Crêpe Riviera	Japon modne barve	Crêpe Marocain
	Japon imprimé	Voile de laine imprimé

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Cycles Aiglon

Prvovrstni francoski izdelek. Najlažji tek
Cene brez konkurence
Viktor Bohinec
LJUBLJANA, Dunajska cesta štev. 21
Ceniki brezplačno!

---

6 33 a

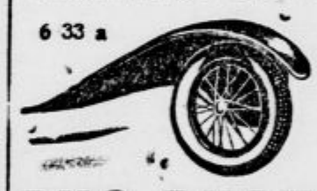

Auto blatnike
in **hladilnike** vse vrste strokovno in hitro napravi in popravi
PUC GUSTAV, Tržaška c.

Ivan Novak
mizarstvo in zaloga pohištva
Vižmarje 6940
Št. Vid nad Ljubljano
oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva na
Velesejmu paviljon E št. 83
Izvršitev solidna. Cene zmerne.

Dr. Scholl-ov Bunion Reducer
ščiti občutljivo mesto stiskanja in zabranjuje povečanje stopala in razširjenje čevljev.

Važno za vse, ki imajo boleče noge.

Utrujene in boleče noge, ploščate noge, slabe gležnje i. t. d., olajša takoj dr. SCHOLL-OV FOOT-EAZER

Dr. Scholl-ovi pripomočki

za zdravljenje nog jamčijo za brezhibno oporo oslabelih nog, ker s tem obnovijo normalno delovanje mišic in cirkulacijo krvi in zabranjujejo vsako boleče stiskanje.

Prodaja izvršuje strokovno izurjeno osobje.

„PETOVIA“, zaloga čevljev, LJUBLJANA
6787 Dunajska cesta št. 1 a.

Pomenek pred veliko sezono

Kupčija z vodo in zrakom – Tujci – Vesele prigodice iz tujskega prometa – Stil je vse! – Morje – Poučna prilika o punčevi torti

Kakšen kup prospektov se je nagrmadil zadnje mesece na mizi! Z vseh štirih vetrov so jih poslala letovišča in kopališča, hoteli in zdravilišča, restavracije in penzijoni, seveda vsi najlepši, najboljši, najudobnejši in najcenejši na svetu. Tu so svetovna letovišča brez javnih stranišč, tu so ceniki kopališč brez telefona, tudi so prospekti hotelov I. reda brez kopalnih sob, sploh vse je tu, kar bi rado drago prodalo svojo lepo okolico, vodo in zrak. Blagor jim, da gredo te stvari tako lahko v denar, za režijo je pa takorekoč pri vsem počitniškem teatru poskrbel že ljubi bog, ki dobavlja tudi vodo in zrak, za renomé t. j. za cene pa skrbe obiskovalci sami. Čim več se jih namreč zbere, tem višje jih poženo.

Tujski promet pravzaprav res ni slab izum! V blejski okolici je vsaki pravi cementirano vime že o božiču in zaarano vsako jajce najmlajši jarici, še predno se je izlegla. Seveda vse v takoimenovanem prenešenem delokrogu. To se pravi na račun tujcev, kakor nas tudi v najbližjih domačih letoviščih, da jih navedemo po imenu: Bizovik, Podutik, Ježica Kleče itd. itd. imenujejo domačini z enakim spoštovanjem kakor bi nas majavi avtomobili dovažali naravnost iz zlate Dolarije. Kamorkoli pridete, vas prav po vsem svetu enako pozdravljo z globokim poklonom in glasnim »Klanjam se« ter tihim »Dajmo ga!« To je bistvo tujskega prometa.

Ali vendar je strašno luštno biti tujec! Magari v Mostah, kamor bi prej dobil sladoled iz »Zvezde«, kakor dobiš sparjeno vino iz točilnice, kakor se imenujejo laboratorij velikega dela naših staroslavnih gostiln. Njih starodavna tradicija, zlasti odkar je pričel cveteti tujski promet, so dolge vrste najstarejših in najplemenitejših vin

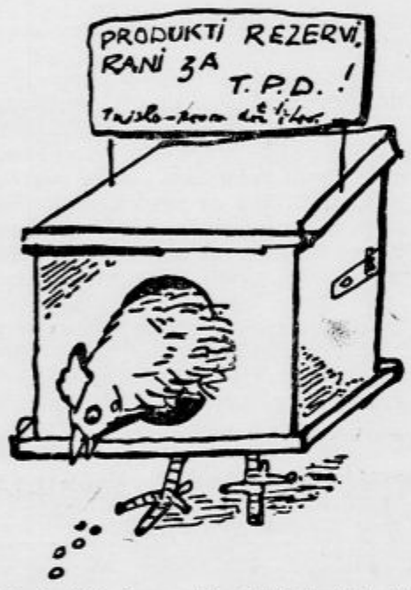

najslovitejših imen. V točilnici stoje tri steklenice, redko štiri. Velika izkušnja gostilničarja vam pa iz teh elementov pričara vse, kar vam duša poželi. Seveda za vsakega gosta drugo kvaliteto po njegovem dostojanstvu, prevoznih sredstvih in denarnici. Posebno iznadljivi so v teh kompozicijah podeželski župani, ki poznajo vse prebivalstvo bližnje in daljne okolice prav tako dobro, kakor vso Ljubljano po razredih in šaržah. Prosim, vsakdo je postrežen, kakor mu pristoja in kakršne pijače je vreden. Diferencijacija dobrot gre seveda zaradi obilnega obiska do najsubstivnejših fines, kakopak za vse iz istih treh steklenic. Samo da je vsak gost dobro postrežen in zadovoljen!

To je pravica tujca, lačenbergarja sitnega. Sveta, vkoreninjena pravica, vam rečem, zakaj gorje domačinu, ki upa prestopiti prag tujskoprometnega etablismana. Kakor volk lačen sem zadnjič pripešačil s prijateljem, ki se navadno vozi s svojim avtom, v gostilno svojega dragega žlahtnika. Ni ga bilo doma in samo po surovi klobasi sem vprašal, pa je nežnomila natakarica vzdignila nos in prst ter pokazala energično v kuhinjo: Tam vprašajte, če je še katera! Velika gostilna ob veliki cesti, vam pravim, pa vendar me je potegnil prijatelj na vlak, da sva malicala in večerjala v Ljubljani. Presneto, skoro tako dobro, kakor na deželi, zdi se mi pa, da boljše in cenejše. Kaj pa, če bi bil tujec, bi bilo brez zamere.

Glavna stvar ali vsaj med prvimi je pa pri tujskem prometu snaga, ki je sploh lepa čednost. In ker smo Ljubljančani vneti za to lepo čednost, drvimo peš, z vlaki, ki letos še ne vozijo, in pa z avtomobili na vse kraje v vodo. Že mora biti tako, da meščani vso vodo onesnažimo in jo domačinom ne ostane niti za pranje. Tako tudi zadnjič ni bilo nobenega prta pri hiši v prijazni vasici, kamor dere vsa Ljubljana h kopanju. Sicer je tedaj voda še zmorzovala, a go spod, ki se je pripeljal s svojim avtom, je bil sila odličen in dobro znan. Takemu je treba tudi izkazati čast in že je gostilničar potegnil pregrinjalo, vulgo kuverto s postelje in pregrnil z njo mizo. No da samo zaradi gosta, čeprav je bila miza čedna.

Kakor vidite, se za tujca povsod potrudijo, zato pa mora biti tudi tujec napram gostoljubnim in postrežljivim tujskoprometnim faktorjem vedno, kaor se spodobi. Avtomobilist naj bo avtomobilist, turist pa turist tisti, ki pade doli in se ubije, avtomoavtomobili, vendar pa to mnenje pri nas še ni prodrlo. Pri nas je še tak red, da je turist tisti, ki pade doli in se ubije avtomobilist pa zleti gori in je šele potem po njem. Le v tem so si enaki, da dediči obojih z vso sigurnostjo čakalo na »Jutrovo« zavarovalnino 10.000 Din, reci in piši dinarjev desettisoč za glavo celo ali počeno. Da, »Jutrovo« plemenito požrtvovanje in priznanje za športne bravure sega celo tako daleč, da nagradi tudi vsakega blagopokojnega naročnika čeprav je brez glave. Sploh je pri športu glava postranska stvar, samo če je sportnik res sportnik. Isto velja tudi za velespoštovane sportnice.

Ker je poduka potreben tudi najpopolnejši človek, zato naj za zgled in posnemanje danes orišem samo vzornega turista. Bila sta prav za prav dva, t. j. ona in on. Dostojna in dostojanstvena, prav od vseh strani nedeljska. On je bil visoka kategori-

ja, ona je pa imela na roko pleteno kiklijo, simbol praktične gospodinje. Ona je sedla ker se ni bilo bati, da bi se posvaljkalo krilo, on pa je stal ob nji, naslonjen na vrata kupeja. Sklonil se je k njenemu ušesu in ona je važno prikimala. Segel je na police v nahrbtnik in potegnil iz njega zadnji zvezek »Planinskega vestnika«. Na prvi strani ga je odprla in je čitala, zatopljena v krasne opise prirode dokler nisem izstopil. Ves čas ni pogledala skozi okno, če ni morebiti tudi zunaj priroda. Vidite, to je stil!

V stilu mora biti tujec, to je prava beseda. V stilu tujec je pa Slovenec samo, če gre v inozemstvo, tja preko. Tam nas imajo tudi od srca radi. Kakor ima pač vsak rad ljudi, ki se mu vsiljujejo. Čemu bi torej hodili v naša kopališča in v naše planine, čemu na naše morje.

Na naše morje... O, Devin, najlepši in najljubši, kdaj te je požrlo morje, da te ni več! Samo v sanjah in spominih te še objemajo naši pogledi. Ni te več, kakor ni več ata Plessa, župana slovenskih županov, in kakor ni več njegovih zvestih gostov-umetnikov Ivana Groharja in Avgusta Bertholda. Samo mlune in Sternenove slike nas spominjajo še na one čase, na morje in z gradovi kronane pečine. Na one sladke čase, ki so zatonili, kakor mladost v bridkosti

Pa je vzrasla domovina na drugi strani, da nas tolaži od Reke doli do Albanije. In da nas krepi ta dolga, dolga obal za nepreglednim morjem, za vsem našim morjem.

Če se gremo tja igrat tujce, nam nikdo ne bo zameril, čeprav imamo doma jezera in planine, poljane in doline, ki nas za njih zavida svet. O, saj naši gostoljubni krčmarji in hotelirji dobro vedo, da se vrnemo, kakor se gotovo vrnejo lastavice z juga. Tudi v njih je hrepenenje, da bi kakor ptice poleteli na jug se okopat v razbelieno solnce. Čim več bomo vsesali vase vročine, tembolj bomo žejni hladu planin. Kdo je še kdaj očital popotovanje k morju Švicarju, ki živi od svojih Alp, kdo izlet na Jadran Nemcu, ki ga hranijo njegova morja. Koliko krvi so v stoletjih prelili severni narodi samo za morje in jug, pa bi se mi ne smeli radovati svoje zopet priborjene posesti, svoje Adrije.

Vsak naj vsaj ene počitnice preživi ob hrvatski, dalmatinski ali črnogorski obali, da spozna mogočnost, ki je naša. Bogat se bo vrnil v svoj kraj in ga bo občudoval, kakor nikdar poprej. Kadar bo prebrodil vse zalive in ožine visokega morja ob prostih čereh, ki tonejo v dišavah rožmarinovih, in se skozi visoka okna sivih palač opil mesečine, takraj naj se šele vrne najzaj in takrat bo šele začutil, da je tudi tam doma ob morju.

Težko nalogo imam danes. Napišem naj, koliko stane življenje ob morju, recimo, štirinajst dni. Cene naj navedem in svetujem, kam naj ljudje gredo, da bodo zadovoljni. In kje je najboljše vino, kje so največje porcije, najčistejše postelje, najhitrejša postrežba, najprijetnejša zabava, sploh vse dobrote obenem, naj najdem, preračunam, izkalkuliram in serviram kakor punčevo torto. Menda se pa to pravi, naj ljudem povem, kje je ta torta najceneja. Meni se pa zdi, da v takile punčevi torti nikdar ni vse zares prima. Nikakor ni vse enako dobro, prav tako kakor je punčeva torta tudi doma le punčeva torta. Vendar pa doma ne zabavljamo čez njo, tudi če ni kaj prav, in nikdar je ne ostane niti drobtinica.

Hajd za teden dni na Jadran!

Izletni matematik o večdnevnem, eno in večtedenskem izletu na Jadransko morje — Nekaj podatkov o vlakih in ladjah, penzijah in hotelih

Že pomisel na izlet k Jadranskemu morju vzame večini navadnih občanov veselje in voljo. Kar vnaprej vedo, da so izdatki ogromni, težave nepremagljive, izleti sami pa — neizvršljivi.

Zaradi stvari same se izplača to stališče prekontrolirati. Dan, dva, teden, dva tedna na Jadranskem morju, kajpak, niso mačje solze. A nikarite misliti, da v denarnem pogledu. Menimo pokrajinske lepote, naše divno morje, sinjina na nebeškem svodu in tisoč drugih krasot in dobrot, ki fascinirajo in opajajo vsakogar.

Koliko stane enodevni izlet na Sušak?

Čudodelna planinska legitimacija.

V Ljubljani sedež v osebni vlak in se voziš preko Karlovca na Sušak. Odhod ob 18.45, prihod v Karlovac 0.10, odhod iz Karlovca ob 1.13, na Sušaku izstopiš ob 5.26. V Karlovcu prestopiš iz ljubljanskega v zagrebško-sušaški vlak. Ob 1. junija dalje imaš že iz Ljubljane naprej direktne vlake in sediš komodno v istem oddelku prav do Sušaka. Cena III. razreda 117.50 Din. A še tu se da pomagati. Si li državni uradnik? Potem imaš 50 % popusta. Če pripadaš neuradniškim stanovom, omisli si legitimacijo »Planinskega društva«, pa uživaš 50 % popust na vseh naših železnicah. Ne pozabi pri tem: Le v osebnih vlakih. Gornjih 117 Din 50 p na ta način reduciraš na 58.45 Din, oziroma s 117.50 Din si na Sušaku in nazaj v Ljubljani. Z drugimi besedami: Če restringiraš svoje kulinarične potrebe, bodisi da se v tem pogledu opremiš v Ljubljani s prigrizki, izdaš za enodnevni izlet na Sušak, na Jadransko morje s kopalno takso v kopališču in z drugimi malenkostnimi izdatki komaj 140 do 150 Din. S primernim kosilom v restavraciji ali hotelu 20 do 40 Din več. Matematičen račun za dve osebi ni težak.

Enodnevni izlet Ljubljana-Sušak-Ljubljana.

Denarna formula za enodnevni izlet na Sušak pod gornjimi pogoji se torej glasi: 117.50 Din vožnja, par Din kopel in po potrebi 20 do 40 Din za prehrano. Vsi ostali eterični užitki so zastonj!

V svrho pigmentacije kože in zlasti v dosego modne črnožolte polte pa, seve, rabiš več dni, v sigurnem primeru teden dni. Osem dni solnčenja in kopanja in tekanja po sipini že nekaj izda.

Dnevna penzija v najboljših hotelih, kakor v hotel-penzijonu »Jadran« stane od 85 do 110 Din. Pod temi vsotami je zapopadeno prenočišče, zajtrk, obed in večerja. V hotelu »Pečine« so cene približno enake: od 80 do 140 Din na dan, hotel »Kontinental« ca 80 Din.

Enotedensko bivanje na Sušaku.

Če vzamemo povprečno 90 Din penzije na dan, dobimo za 7 dni potrošek 630 Din.

Po sedmih dneh na Jadranu se vrneš v Ljubljano kakor zamorec ali zamorka. Izlet zaleže, prenovljen boš in napolnjen z novimi baterijami akcije in veselja do življenja.

Če pa prideš na Sušak, se ti morda hoče argonavtskih voženj in brodarenja po Jadranskem morju. Te li mika na Rab? Rab! Kako magična je že sama beseda tega nebeškega otoka. Kaj bi bilo: da te usoda posadi na otok sam in ti da živeti na Rabu teden ali 14 Dni?

Argonavtski izlet na Rab.

Zopet imaš možnost, da ukaniš usodo in ji iztrgaš tudi te krasote. Parnik stane iz Sušaka na Rab III. razred 40 Din, drugi razred 80 Din. Tja in nazaj III. razred 80 Din, II. razred 128 Din (20 % popust). I. razred velja ena vožnja 120 Din, tja in nazaj pa 168 Din.

Ljubljana-Karlovac-Sušak-Rab stane skupno v III. razredu ena vožnja 157 Din 50 p. Tja in nazaj še enkrat toliko, 315 Din. Če pa uživaš 50% popust (n. pr. z legitimacijo »Planinskega društva«), te taka vožnja stane skupno 197.50 Din. To nikakor ni predrago.

Na Rab poletiš torej v ugodnem primeru kar s 197.50 Din, kar zadošča za normalen povratek po isti poti: Do Sušaka z železnico, naprej do Raba s parnikom, nazaj do Sušaka zopet s parnikom in do Ljubljane z železnico.

Sedaj pa zveze: S Sušaka vozi parnik vsak dan ob 8. zjutraj in prispe na Rab ob 13. Razen tega vozi vsak dan tudi popoldanski parnik na Rab. Odhod s Sušaka ob 14.30, prihod na Rab ob 20.25.

Sobo rezerviraš v Ljubljani pri »Putniku«, Dunajska cesta 1, kjer dobiš tudi vse vozne listke, tako da potuješ brez neprilike. Povsod imaš rezerviran prostor. Na Rabu te čaka soba z mehko posteljico.

Na Rabu je hotelov na izbiro: Hotel Slavija daje celodnevni panzijon za osebo s prenočiščem vred za 70 Din. Hotel Adrija za 60 do 70 Din. Hotel Astoria od 80 do 120, Parkhotel 80 Din dnevno z zdraviliško takso in s postrežbo vred. Sedaj še par najelegantnejših hotelov: Grandhotel Imperial od 90 do 110 Din, Hotel Bristol od 75 do 105, Palace hotel Praha od 75 do 105 Din.

Sedemdnevno bivanje na Rabu stane, računano povprečno na dan po 90 Din za prenočišče in penzijo, 630 Din. K temu v ugodnem primeru vožnja tja in nazaj 197.50 Din. Skupaj 827.50 Din.

S tem denarjem si dve noči in dva poldneva na potovanju in 7 polnih dni na Rabu v prvovrstnem hotelu, obdan z vso postrežbo, prehrano in prenočiščem. S kopalnimi pristojbinami in drugimi malenkostnimi izdatki vred potrošiš okolu 1000 Din.

Okrog polovice sveta za mal denar

Lahko izvajaš tudi velikopotezne načrte in se pelješ iz Ljubljane naravnost v Split. Iz Splita se ti zahoče malega prekomorskega potovanja na pr. preko Raba do Sušaka, odkoder se želiš vrniti v Ljubljano po železnici. Tura je dokaj izvedljiva in tudi računi so enostavni.

Predvsem cene. III. razred Ljubljana—Karlovac—Split, prva polovica osebni, druga polovica brzovlak stane 286 Din, II. razred 481 Din. V posesti planinske legitimacije plačaš 50%, to je za III. razred le 143 Din. Iz Splita s parnikom preko Raba na Sušak v III. razredu stane 99 Din, v II. razredu 198 Din. Sušak—Ljubljana je naš stari znanec in stane II. razred preko Karlovca z osebnim 117.50 Din. Na tej krožni poti si torej za skupno 502.50 Din. Ako izkoristiš planinsko legitimacijo, te stane le 300.75 Din.

Sedaj točni odhodi vlakov in parnikov: Iz Ljubljane kreneš zvečer ob 16., prispeš v Karlovec ob 21.10, nadaljuješ z brzovlakom ob 21.36 in izstopiš v Splitu ob 8. zjutraj.

Iz Splita vozi parnik na Sušak ob torkih ob 21. uri in prispe na Sušak v sredo ob 12.45, zatem ob četrtkih ob 5.30 in dospe na Sušak isti dan ob 19.15 in pa ob sobotah ob 21. zvečer in dospe na Sušak v nedeljo ob 12.45.

S Sušaka kreneš v Ljubljano z osebnim vlakom ob 21., si v Karlovcu ob 3.08, nadaljuješ ob 8.28 in izstopiš v Ljubljani ob 8.41 zjutraj.

Pomni: Vse vozne listke kupiš pri »Putniku«, palača Ljublj. kreditne banke. Istotam tudi lahko naročiš vnaprej i sobe i panzije na vsem Jadranu! B.

Pomladanske novosti

kakor obleke, bluze, damsko perilo, moško perilo, kravate itd. priporoča po izredno nizkih cenah domača tvrdka

Ign. Žargi, Sv. Petra c. 3 in 11

Kako se pripravljajo milijonske tatvine

Milijonske tatvine so le redko plod slučajne priložnosti, temveč so skoro vedno vnaprej zelo skrbno pripravljene. Organizacija posameznih članov je točna in tatvina sama mora biti izvedena do pičice natančno po programu.

Brata Graham sta potrebovala za priprave, ki jih je zahteval nameravani rop, 500 funtov (okrog 150.000 Din) denarja in šest mesecev časa. Njune metode so bile prav svojevrstne in zanimive. Najprej sta bila oba ugledna podjetnika, vinska trgovca, ki sta imela svoje pisarne v Mark Lane, in zelo malo jih je sumilo to, kar je policija vedela, ni pa mogla dokazati. Svoje »agente« sta imela po vsej deželi, in kadar je bilo treba izvršiti kak rop, sta jih poklicala ter organizirala. Najprej sta poslala agenta, da je izvršil potrebna opazovanja. Ta so morala biti do pičice natančna. Opazovati je moral služinčad, posestnika ter njegovo rodbino, nadzorovati celo — policijo, pa tudi ostale prebivalce v okraju. Zločinci so si vzeli mujo, da so izvohali vse navade ljudi in nič niso prepustili slučaju. Potem so si izdelali risbe od hiše in njemu pripadajočega posestva. Eventuelno so poslali celo »kavalirja«, ki si je moral pridobiti simpatije ene izmed služkinj in na ta način so prišli do načrta hiše in do podatkov o alarmnih zvoncih in ostalih varnostnih merah. Tudi so tako izvedeli, kdaj gredo posamezni člani rodbine spat. Tako sta pripravljala brata Graham nešteto večjih in manjših zločinov, dokler nista končno podlegla spretnosti policije.

Podobnih metod se poslužujejo tudi tatovi draguljev. S tega vidika je zanimiv slučaj tatvine 135.000 funtov vredne biserne ogrlice, ki so jo poslali iz Pariza gospodu Maksu Meyerju v London. Ko so odprli zavoj, so našli v njem nekaj sladkorja v kosih in nekaj koščkov premoga. Pečati so bili nepoškodovani in zavoj sam je prišel po redni poti prejemniku v roke.

Tatvino je že več mesecev vnaprej pripravljal Joe Grizard. Ogrlico so spremljali že od Vzhoda, od koder je prišla v Pariz. Nato so dobili za sodelavca poštnega uradnika. Pečate gospoda Salmersona, ki je bil odposlal zavoj, so posneli, in posledica tega skrbnega snovanja je bila, da ga je dobil Grizzard, ko je dospel zavoj v London, takoj v roke, vzel ga s seboj ter ga čez uro vrnil prav tako zapečatenega, kakor je bil prej.

Tako se snuje velike ropi in tatvine, ki so posledica temeljitega predhodnega študija ter skrbnih priprav s strani zločincev.

Naročajte JAKOPIČEV ZBORNIK

Kako bodo živeli „Jutrovčki“ na morju

Zanimiv film o življenju v mladinskem konališču „Jadranske Straže“ v Martinščici pri Sušaku

Pogled na kopališče v Martinščici — Na desni zgoraj: V senci pred kopališčem

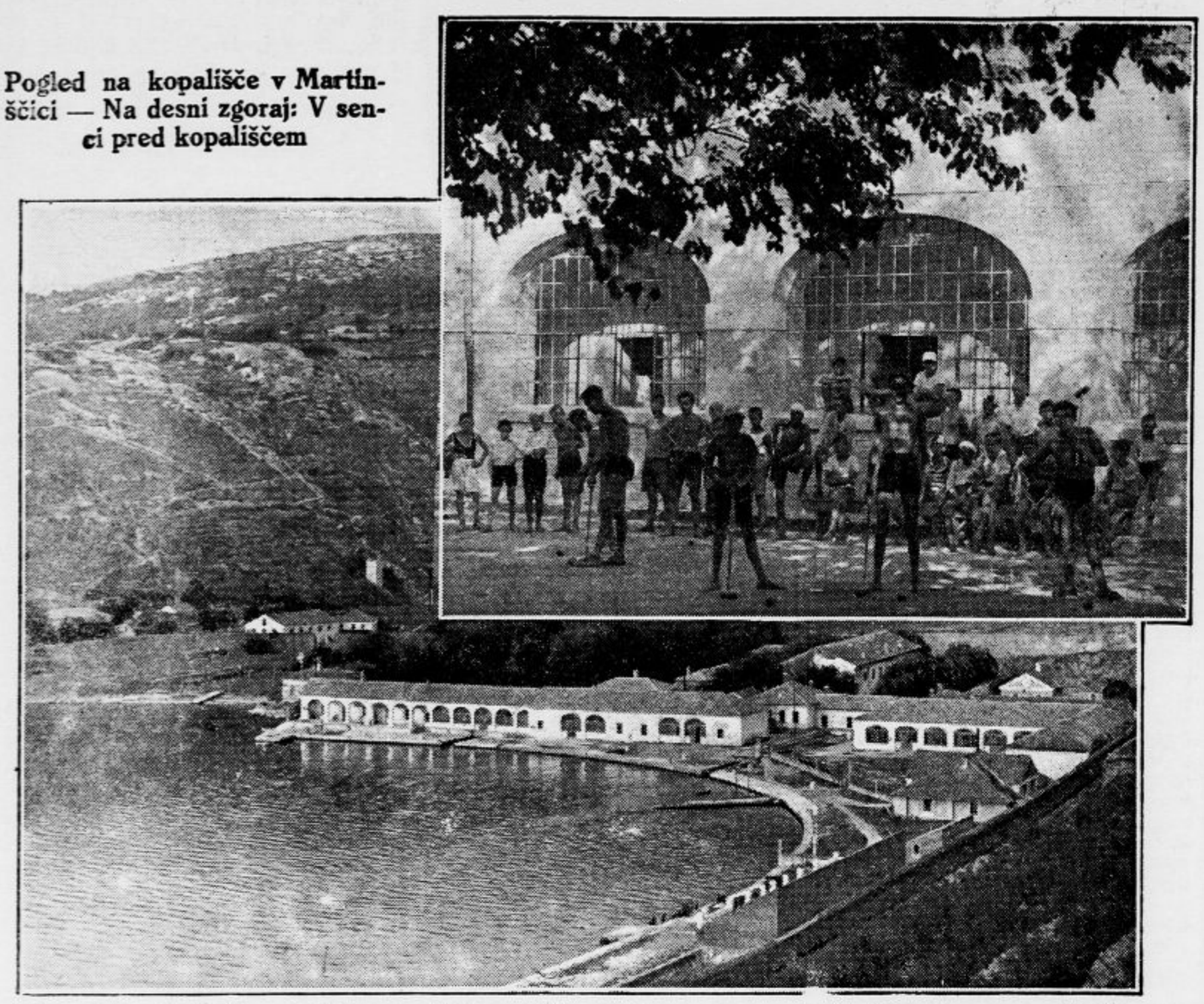

Newyork in Pariz, Rim in Napoli ter Benetke, pa Ostende in Nizza — to je za film, ne pa Martinščica, ki še vas ni... Ho, ho, ali ga lomijo, sem dejal pa sem šel v kino pogledat, da bi zvečer pri firkeljčku lahko svoje omizje malo po'abaval in malo pozabavljal tudi, kakopak. Ampak, strela božja, sem jo staknil in se opekel, da bi svoj zbadljivi nos najraje potunkal v hladilne valove morja adrijanskega, pa nikjer drugod, kakor v Martinščici. Samo če bi se mogel še pomladiti, da bi me uprava Martinščice sprejela med svoje goste. O, ti presrečna mla'ina današnja, ki ne veš, kaj vse imaš in kako je vse to zdravo, lepo in pa veselo. Samo veselje, ki napravi dolgo življenje.

Pred 30 leti sem bil v tvojih letih, mladina, in sprehajal sem se po Martinščici. Mirni zalivček je bil navadno mrtev in zdel se nam je, kakor velika prazna dvorana dolgočasen. Le redko je med visokimi kamnitimi stenami sta'a ladja, navadno tuja, ki je priplula iz daljnih morij.

Prevrat je osvobodil tudi Martinščico in Jadranska Straža jo je oživela, kakor bi jo usoda hotela odškodovati naenkrat za vse ono življenje, ki ga ji je oropala v teku dolgih desetletij. Jadranska Straža je ustvarila iz nje najživahnejše letovišče vsega Jadrana. Seveda to ni letovišče za matore starce in za puste stare tete, o ne, to je letovišče za samo mladino, kakor nobeno drugo na našem morju.

To solnčno svetišče naše mladine nam v najlepših slikah predočuje film. Samo en dan v Martinščici, ki ga preživljamo v filmu, je tako lep, zdrav in vesel, da tudi najboljša mamica in najmehkejši atek mora postati svojemu naraščaju malo nevoščljiv, zato seveda, ker ne more tja s hčerko' in tudi s sinkom ne. Enostavno ne sme! Uprava je namreč tako pametna in modra, da nobenega odraslega ne pusti med mladino, da se sama med seboj poživi in razživi — da se potencira njena mladostna energija. Samo mesec dni Martinščice je rezervoar solnčne moči in mladosti, ki ne zgori desetletja. Kdor je pa tako srečen, da bo kar več poletij po vrsti prebil v tem čudodelnem letovišču, pa sploh ne bo nikdar star. Večno bo mlad, čeprav bo prileten. Lani sem bil tam z »Jutrovčki« in včeraj sem videl ta preklicani film.

Naj govori film sam!

Zastave vihrajo in ponosno oznanjajo, da je Adrija naša.

Poletje na Jadranu, žarko in poživljajoče, čudodelno in izveličujoče za vse, ki ga vživajo. Zlasti pa za mladino v slikovitem zalivčku pri Martinščici, ki je krona vseh vil in hotelov.

Solncu nasproti zapoje jutranji zvon in požene 400 deklic in dečkov iz posteljic, da so že čez minuto na prostem pri dolgih vrstah vodovodnih pip, ki brizgajo osvežujočo vodo na gola telesa. A, z oblačenjem ne gube časa saj je tu predpisana kopalna toaleta.

Kakor star mornar na ladji, svečano potegne poveljnica »planinke« zastavo na drog in že stoje deklice v vrstah pripravljene na raport. K zajtrku, kam pa, v senco košatih platan. Komaj bi mignil in že je vse pospravljeno.

Potem pa naglo v ambulatorij k zdravniški viziti. Vsi so zdravi seveda, čeprav zdravniki trkajo in zdravnice poslušajo na vseh koncih in krajih drgetajočih bronastih teles. Samo kako prasko je treba obvezati in namazati, kako solnčno opeklino, pa že teko k jutranjim telovadnim vajam.

Vaditelji so iz najboljših sokolskih vrst, da so vaje v resnici sistematične in smotrene. Preproste in težje proste vaje, skakanje čez kozla in slikovite skupine na lestvah in drugih pripravah se redno menjavajo, da je izpremena vsak dan in mora delati tudi najbolj skrita mišica ter se razgibati.

Šele po telovadbi je na vrsti morje s kopanjem in veslanjem. Morje se zgosti, ko plane mladina vanj, na obali pa zablešči v solncu cel gozd dvignjenih vesel. Naglo še k studencu po vode, ker veslanje ožeja!

Izbira čolnov je težka in tudi odgovorna zadeva. Celo ladjevje je tu, a vsaka barčica mora dobiti primerno moštvo, da se kaj ne pripeti. Izurjeni veslači so med njimi, da bi lahko tekmovali z Oxfordom.

Mali se uče veslati v sigurnih barkah starejšega tipa, ki so varne kakor vrhniške ladje na Ljubljanici. Tudi pod strogim povelistvom izurjenega kapetana, da je vožnja zanesljivejša kakor z romarsko plitvico k Materi božji na jezeru. Romarjem so naši mornarji podobni tudi zato, ker neprenehoma prepevajo in kriče, da se podirajo visoke pečine v globino morja. Še policaja se ni treba tu bati, pa če bi s trnkom potegnili kita iz vode.

Toliko prijetnega, pa dopoldneva še .dno ni kraj. Morajo se še poigrati žogo in na gugalnici, drugi pa tekmujejo, kdo je hitrejši v teku ali spretnejši pri tenisu.

Tam pod rtom, ki ga tisočletja izpodjeda nepokojno valovje, je zbrana nenavadna skupina. Okrog slikarskega stojala profesorja Papa žde mladi umetniki in slikajo morje, samo morje, ki je vsak dan lepše in barvitejše. Uče se gledati, marsikdo se bo naučil videti, obeta se nam umetnost.

Končno zazvoni h kosilu. Te ogromne sklede! Po filmu sodim, da jim servirajo v lavorjih najvišje številke, ali gola družba pod platanami jih premaga, da upravnik že misli, če bi skled ne priklenil na verige. Sicer pa tudi pri mizi, kjer sede učitelji, profesorji in Sokoli, ni zamude z jedjo.

Po tem trudapolnem delu mora vse k počitku. V veliki dvorani se bore šahisti, sploh, življenje je tu, kakor v kavarni, in tudi brez muzike ni. Nikogar vendar ne moti, saj ne bero politike. Je tudi v Martinščici prepovedana.

Drugi lenarijo po obrežnih zidovih ali pa kar na razbeljenem kamnitem tlaku. Iz samega zdravja so ti dečki, ki si izdiraio trne in mečejo diske, iz samega življenja so te punčke iz živega brona. Adrija dela čudeže.

Človek po takemle počitku tudi ne more biti brez jesti, zato se pa morajo žrtvovati tiste ogromne bariglje, ki so pravzaprav štruce surovega masla. Potem pa v dolgi vrsti vsi v morje na glavo, kakor žabji orkester na barju. Potapljajo se pa ti škratje zares kakor žabe!

Zopet telovadba vsake vrste: skakanje s prožno desko in bradlja, skratka vse, kar je potrebno za razgibanje v šolskih klopeh premrlih mišic. Male deklice delajo proste vaje kakor baletke in se vadijo gracijoznosti z raketi, žoga je pa za poskok in hitrico.

Pa tudi za resno delo, če že to ni dovolj resno, je še dosti časa. Umetno dihanje mora znati vsak, prav vsak in že zato se izplača iti v Martinščico. Zaradi izpremene posluša ukaželjna mladina prav rada tudi zanimiva predavanja, ki seveda ne utrujajo. Saj so tu za razvedrilo!

V delavnici pa mojstri popravljajo čolne in pravkar izdelujejo novo šestnajsterko. Bodoči ladjedelci, ponosni mladi inženjerji, vestno pomagajo in razmišljajo, kako nepremagljivo ladjevje bodo poklonili lepi domovini.

O, saj so videli vso njeno nepopisno lepoto na izletu po Gornjem Jadranu. Z elegantnim parnikom, ki je seveda v gali pisanih zastavic, se peljejo daleč, daleč na okrog v Novi in v Senj, kjer obujajo spomine na junaške uskoke. V Kraljevici jih mikajo ladjedelnice, grad Frankopanov v Bakru, tudi selo Žurkovo si ogledajo in prazniio barke sladoledarjev. Zvečer pa zaigra domači orkester, vsi muziki seveda v plavalnih hlačicah, in produciraio se domači artisti in balerine, pravi pravcati bal, ne, ne, konec je šele trdo spanje v mehkih posteljicah.

Samo veselje, le slovo je žalostno.

Likarice ravnajo že pozabljeno obleko, nabasani so kovčki in košare so že naložene na voz, zopet — Evropci korakajo žalostno za njim. Zbogom Indija-Koromandija!

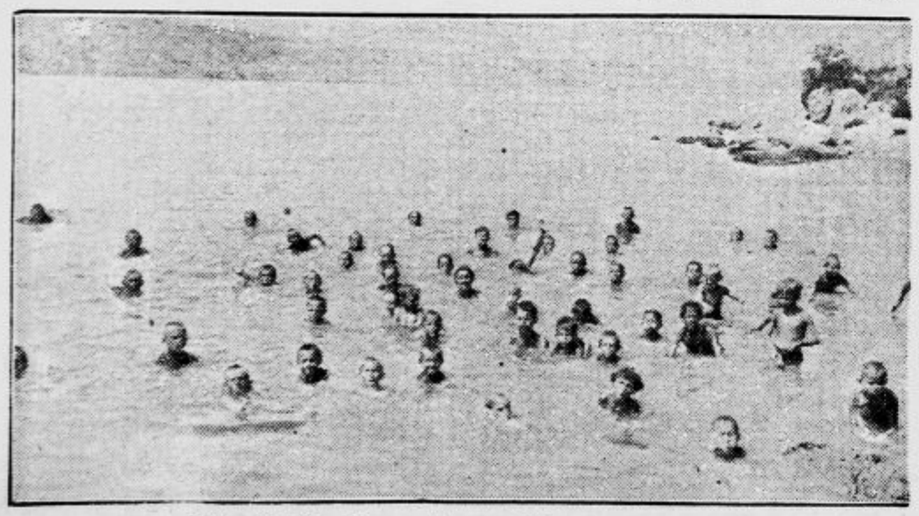

Vesel živ-žav »Jutrovčkov« v vodi

Podrobnosti o sprejemu „Jutrovčkov“ in njihovem bivanju na morju

Da izpopolnimo svojo nedeljsko objavo o bivanju naše dece na morju v kopališču Jadranske Straže na Martinščici pri Sušaku, objavljamo še naslednje podrobnosti.

Za bolne otroke bivanje na morju ni

Bivanje na morju je namenjeno samo **za otroke, ki nimajo nobene bolezni, ki so torej zdravi, a so potrebni odpočitka in okrepila.** Za bolne otroke je bivanje na morju škodljivo in se zato tudi v »Jutrovo« kolonijo ne morejo sprejemati. Pač pa se lahko sprejemajo slabotni, a drugače zdravi otroci. Zato mora vsakega otroka, ki hoče v Martinščico, pregledati šolski zdravnik, **ker brez zdravniškega potrdila ne bo mogel biti sprejet noben otrok.** Starši, varuhi ali drugi, ki bodo prijavili kakega otroka za bivanje na morju, bodo dobili takoj po svoji prijavi obenem s položnico za nakazilo določene enomesečne pristojbine v znesku 900 Din tudi posebno tiskovino, katero naj vestno izpolnijo in jo predlože v potrdilo šolskemu zdravniku. V kopališču samem je stalno na razpolago po en zdravnik z dvema sestrama strežnicama.

Telesna vzgoja

Da imajo otroci od svojega bivanja na morju čim več koristi za svoje zdravje, se polaga v kopališču posebna pažnja na telesno vzgojo. Večji gojenci se lahko vadijo v veslanju, jadranju, v plavanju, tenisu, raznih igrah z žogami itd. Vse to se vrši pod skrbnim in strogim nadzorstvom odraslih oseb. Za veslanje je za večjo deco na razpolago 25 manjših, 4 večji in 1 velik čoln na 16 vesel. Za manjše otroke je poskrbljeno z najrazličnejšimi, njihovi starosti primernimi igrami. Kopališka uprava prireja za svoje gojence redne izlete, deloma s parniki po morju, deloma pa v slikovito okolico Martinščice in Sušaka.

Hrana

Hrana v kopališču je priznano zdrava, okusna in obilna. Vsi otroci dobijo jesti po štirikrat na dan. Kuha se izključno na svinjski masti, meso je goveje in telečje. **Starši naj svojim otrokom ne pošiljajo živil, ker jim niso potrebna in se v vročini le pokvarijo.** Tudi voda je izvrstna, kar je ob našem Jadranu še posebna dobrota.

Dan v kopališču

Bivanje v kopališču je ločeno za dečke in deklice. Tako dečki kakor deklice so razdeljeni v manjše skupine po 20 do 30. Vsaka skupina ima svojega nadzornika, odnosno nadzornico. Ob pol 7. zjutraj vsi otroci vstanejo, od 7. do 8. telovadijo, ob 8. imajo zajtrk, nato se do 10. lahko igrajo, od 10. do 12. se kopljejo, ob 12. je kosilo, nato do 16. počitek. Od 16. do 18. se vadijo v raznih sportih, v plavanju in se kopajo, vmes imajo tudi popoldansko južino. Od 18. do 19. so na sporedu sprehodi in igre, nato večerjajo, po večerji lahko muzicirajo in izvajajo razne družabne igre. Najkasneje ob 22. morajo vsi k počitku.

V času odmora je deci na razpolago velika dvorana za čitanje, za pisanje, za igranje šaha itd. V dvorani je tudi glasovir. Otroci, ki igrajo gosli, tamburico, kitaro ali kak drug instrument, naj prineisejo te instrumente s seboj. Dobro je tudi, ako daste otroku na pot eno ali dve primerni knjigi.

Poleg mesečne pristojbine ni nikakih stroškov

Starše, varuhe in druge interesente ponovno opozarjamo, da razen določene pristojbine 900 Din otroci ne bodo imeli nobenih drugih stroškov, tako da jim ni treba dajati s seboj nikakega denarja, ker bi ga otroci porabili le za nepotrebne stvari.

Vsak otrok naj prinese s seboj:

Navadno dnevno obleko za potovanje, plavalne hlačice ali plavalni kostum za deklice, eventuelno kratke hlačice za veslanje in navadno belo majco, en par copat, eno vzglavje (ki bo koristno tudi na potovanju), eno odejo, vsaj dve garnituri telesnega perila, dve spalni srajci, ščetko za zobe in eno čašo iz aluminija. Kdor igra tenis, naj vzame s seboj potrebni pribor, kdor se želi udeleževati planinskih izletov, pa močne podkovane čevlje in pelerino ali kako drugo slično ogrinjalo. Najbolj praktično je, da ima vsak otrok svoje potrebščine v nahrbtniku, da mu ni treba vlačiti seboj kovčka ali košare.

Dve koloniji

Prijavljeni otroci pojdejo na morje v dveh skupinah. Prva kolonija bo trajala od 29. junija do 28. julija, druga pa od 29. julija do 28. avgusta. **Vsakdo naj v svoji prijavnici razločno zabeleži, v katerem roku želi poslati otroka na morje. Prijave za prvo kolonijo naj se nam pošljejo nemudoma, prijave za drugo kolonijo pa najkasneje do 15. junija,** ker moramo čim prej javiti v Martinščico število Jutrovčkov, ki pridejo tjakaj. Prijave naj se naslovijo na naslov: **»Direkcija »Jutra« — Ljubljana, Knaflјeva ul. 5.«** Na isti naslov naj se pošiljajo tudi vsi drugi dopisi, ki se tičejo bivanja Jutrovčkov na morju.

Naposled opozarjamo, da se morejo sprejeti v letovišče le otroci, ki so že samostojni, tako da se lahko sami umivajo ter oblačijo in slačijo.

»JUTRO«

Zabave in smeha ne zmanjka nikoli

Eksperimenti o odločnosti in prisotnosti duha

Stoletje tehnike in napredka je povzročilo tudi v dušeslovju velik preobrat. Psihologija, nedavno še domena kazuistov in filozofov, je najprej sprejela vase eksperiment (Weber, Fechner, Wundt), nato pa se je obrnila k čisto praktičnim problemom.

Eno izmed njenih novih področij, ki se vedno bolj širi, je tudi

psihotehnika.

Udomačila se je posebno v Nemčiji in Ameriki. Pa tudi v Franciji se zadnje čase lepo razvija. Zavod za psihotehniko v Parizu je n. pr. v zadnjih letih preizkusil v svojih laboratorijih

vse tramvajske sprevodnike

odnosno ljudi, ki so si nonovo izbrali ta poklic. Preizkusil jih je glede njihove usposobljenosti.

V Nemčiji in Ameriki preizkušujejo absolvente nižjih šol glede splošne usposobljenosti. Zavod, katerega posečajo, jih na ta način sam preseje in jim pomaga pri izbiri pravilnega poklica. V vseh večjih mestih Amerike so že ustanovili posvetovalnice za izbiro poklicev. Zavodi delujejo v zvezi s psihotehničnimi laboratoriji.

Novi pa so poskusi o

odločnosti in prisotnosti duha.

Osebi, ki se javi za poskus, zavežejo oči, dado v roke cevko, ki je zvezana z registrujočim aparatom ter sprožijo pištolo. Registrirna naprava beleži, kolikšna je hladnokrvnost preizkušene osebe.

Podoben poizkus je zelo važen za preizkušnjo šoferjev in pilotov. V roke jim dajo dve ročki, ki držita pripravo v ravnotežju tako, da kaže kazalec na ničlo. Za poizkusno osebo stoječ eksperimentator sproži nenadoma pištolo. Odklon kazalca od ničle pokaže razburljivost preizkušenca in njegovo prisotnost duha.

Nekaj primerov naj pokaže, koliko veljata v življenju nagla odločnost in prisotnost duha.

Friderik Veliki je nekoč pojezdil brez spremstva proti sovražnim postojankam, da bi poizvedel, kakšen je položaj. Kar opazi nekaj korakov pred seboj vojščaka, ki se je bil priplazil do njega. Hotel ga je ustreliti. Z največjo hladnokrvnostjo, vendar pa z grozečim pogledom in z vojaško ukazujočim glasom se zadere Friderik nad vojščakom: »Saj nimaš smodnika na ponvici!« Preden se je preplašeni znašel, je kralj že vzpodbodel konja ter izginil v goščavi.

Med berlinskimi nemiri se je našla neka igralka, zavita v dragocen kožuh, sredi množice, ki ji je začela nevarno groziti. Z nasmehom in polna sočutja do socijalnega položaja obdajajoče jo mase, za katero je večkrat nastopila, je začela dama govoriti ognjevit govor. Uspeh je bil ta, da jo je množica naložila na rame in jo odnesla domov.

Psihotehnika, ki ugotavlja usposobljenost v modernih težavnih in odgovornosti polnih poklicih, se je razvila iz nujne potrebe in ji je zato gotovo določen še velik razmah. Brez dvoma je ena tistih panog, ki pomagajo graditi stoletje napredka in tehnike.

Stotine novih Fordovih voz je mesečno prevzetih od publike v Jugoslaviji

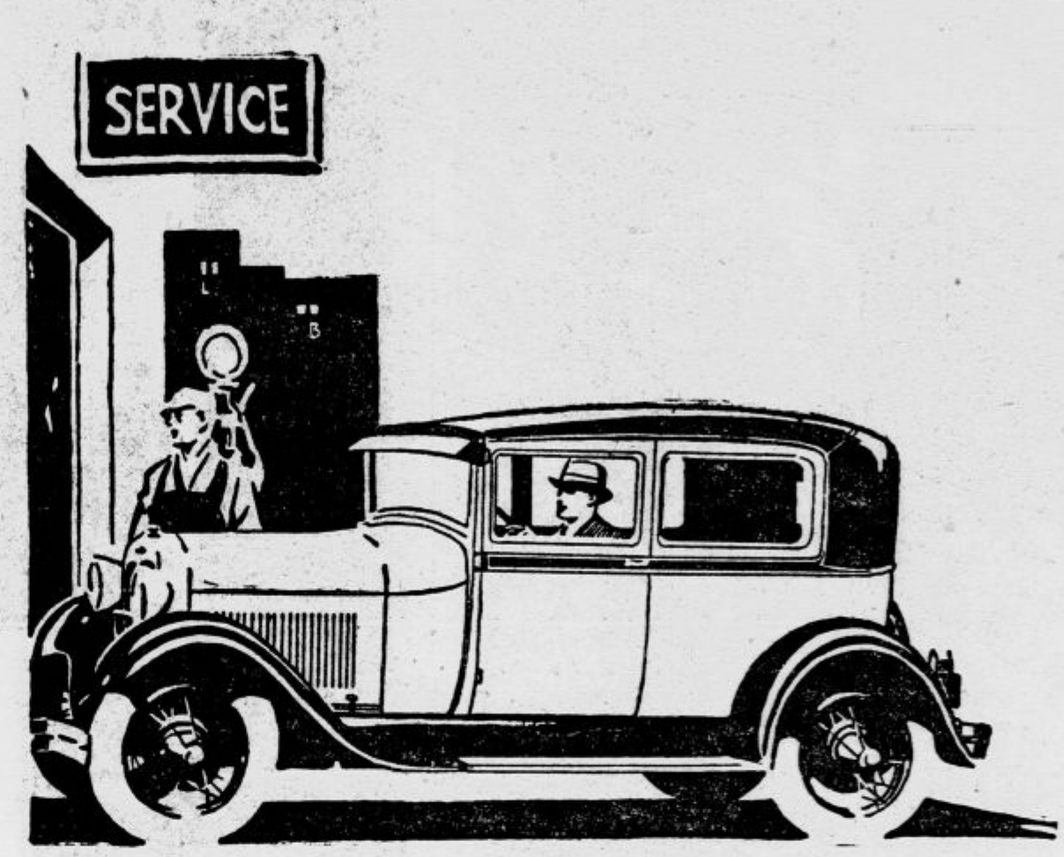

in sledeče vrste so v glavnem namenjene lastnikom teh voz, katerih dnevna produkcija je skoro 9000 komadov.

Resnična vrednost novega Fordovega vozila, katero je pripisovati prvovrstni kakovosti materijala ter izvrstni izdelavi, je veliko večja, nego njegova cena. Vendar potrebuje Ford, kakor tudi vsak drug voz, nekatere pozornosti v vzdrževanju, katero mnogo vpliva na znižanje vzdrževalnih stroškov.

Pri nabavi Fordovega voza Vam pritiče pravica do treh pregledov istega in sicer po 800, 1600 in 2400 km. Izkoristite to! Od vzdrževanja voza v prvih mesecih je odvisna njegova dolgotrajnost.

Ti pregledi vsebujejo: Preizkus baterije, vpostavljanje generatorja, razpredelnika, carburatorja, žarometov, zavor, amortizerjev, krmila, izmenjava motornega olja ter premazanje šasije. Zaračunati se Vam zamore le olje, mast in morebitna popravila, katera so bila povzročena vsled nesreče ali nepazljivosti.

Te od časa do časa izvršene revizije so v prvih mesecih neobhodno potrebne, vendar se izkažejo tudi kasneje za jako koristne. Povsod se najdejo zanesljivi in vestni Fordovi zastopniki, kateri Vam bodo pomagali prevoziti z Vašim vozom na tisoče kilometrov z največjo sigurnostjo in najmanjšimi obratnimi in vzdrževalnimi stroški.

Prodajne cene:

Phaeton	Dinarjev	48.800·—
Roadster	„	48.000·—
Trgovski-Coupe . . .	„	56.000·—
Standard-Coupe . . .	„	57.800·—
Sport-Coupe	„	57.800·—
Tudor Sedan s 2 vratmi	„	56.100·—
Fordor Sedan s 4 vratmi	„	63.200·—

Loco južne kraje Jugoslavije 900 dinarjev dražje.

Netto brez odbitka za plačilo v gotovini.

FORD MOTOR COMPANY, TRIESTE

LJUBLJANA, Komenskega ulica 20 BEOGRAD, Carinska ulica 10

„ČEHOSTAKLO“

INDUSTRIJA STEKLA

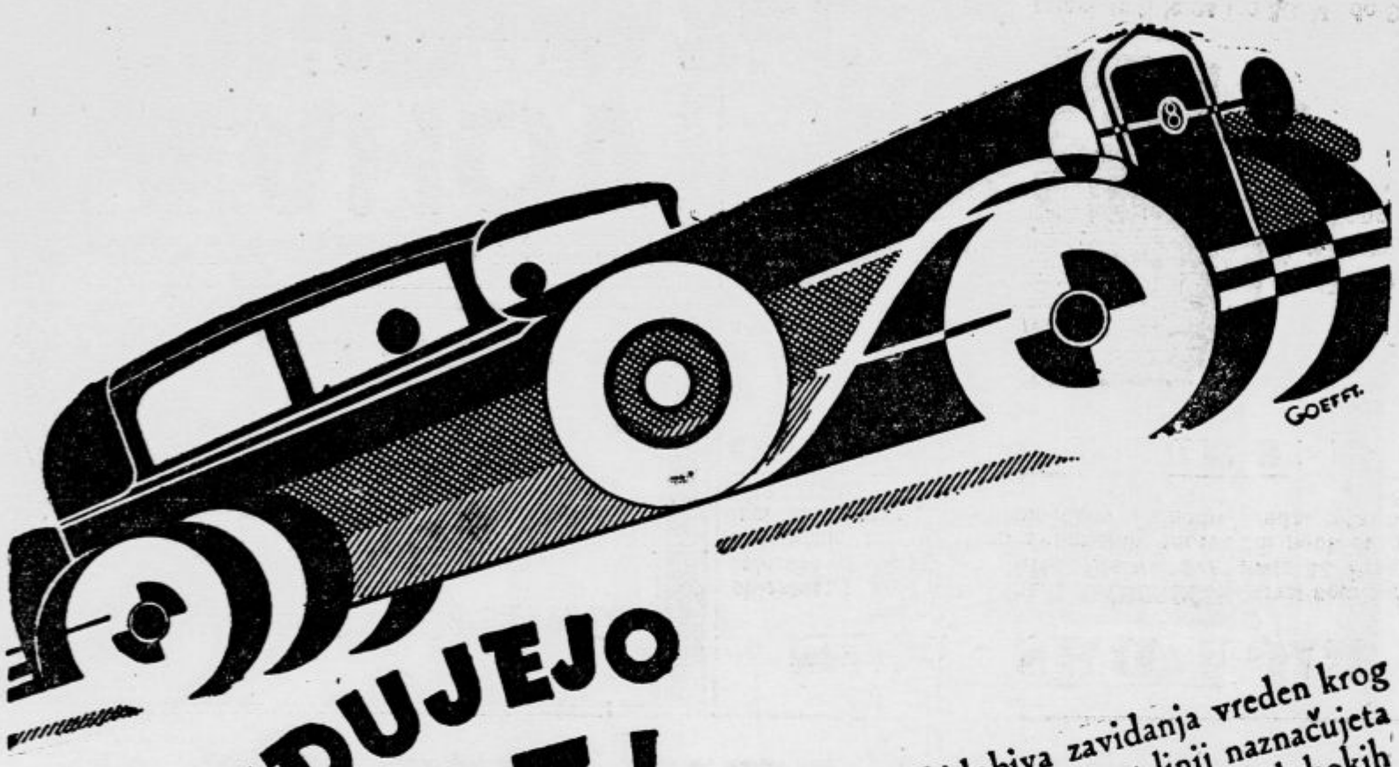

VSI OBČUDUJEJO TA VOZ!

Njegova odličnost mu pridobiva zavidanja vreden krog prijateljev. Nizki chassis in gracioznost linij naznačujeta njegovo vsestransko popolnost - udobnost globokih blazinastih sedežev vas kar vabi, da primete za vodilo in začutite, kako vam stroj neslišno oživi pod rokami. Nehote vas obide koprnenje, da bi poizkusili ta velikolepi novi voz, ki brez tresljajev predrevi z vami po 105 ali 120 km na uro

Da, tak je novi Studebakerjev Commander Eight. On je sijajni naslednik slavnega voza, ki je v 23,968 ure prebrzel 40 km ter obogatil Studebakerjev venec 11 svetovnih in 22 mednarodnih rekordov za hitrost in vztrajnost z novo lovoriko.

Novi Commander se odlikuje z vsem bleskom, ki ga predpostavlja to prednjaštvo. Dajte Studebakerjevemu zastopniku priliko, da vas o tem osebno preveri.

Studebaker gradi štiri vrste voz: Commanderje, 8cilindrske Presidente, 8cilindrske Direktorje in Erskine na 6 cilindrov. Vsak model je prvak svoje vrste.

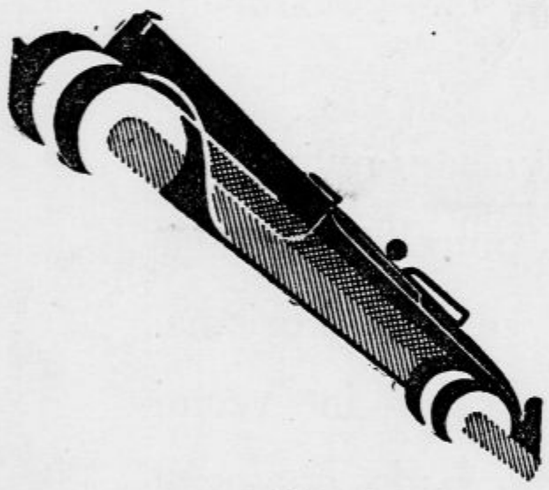

LASTNOSTI, KI VELIKE VOZOVE ŠE POVEČAJO.
8cilindrski Studebakerjevi motorji Dvakrat obokani chassisi. - Širša vrata. - Širši zadnji sedeži. - Dvojna karburacija. - Avtomatična zračna zapornica. - Vetrobran iz nezlomljivega stekla. - Uredljiv sedež za voznika. - Uredljiv varnosten krmilni volant. - Uredljivi pedali za zaviranje. - Vzmetni verižni členi s krogličnimi ležaji. - Hidravlični slabilci sunkov.

A. REIN I DRUG
Generalno Zastopstvo Studebaker-Erskine Automobilov
Preradovićeva ul. 34, ZAGREB.

Zastopnik za Slovenijo
D. MEKOVEC I DRUG,
ČAKOVEC, Zvonimirova ul. 7

STUDEBAKER

Damske plašče in obleke

gotove in po meri izdeluje prvovrstno samo **ALOJZIJ PAULIN, damska konfekcija in modni salon za dame in gospode, LJUBLJANA, KONGRESNI TRG št. 5.** 6162

Šamotna tovarna
Celje

priporoča svoje prvovrstne izdelke 6859

Ljubljanski velesejm F 228-230

Šoferska šola

oblastveno koncesionirana, **I. GABERŠČIK, bivši komisar za šoferske izpite, LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 52.** Praktične vožnje z modernimi avtomobili, teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Prihodnji redni tečaj prične 1. junija. 6646

Dobroznana **izdelovalnica in razpošiljalnica**

I. Rozman, Ljubljana, Sv. Petra c. 85

priporoča **prvovrstne pristne**

kranjske klobase

lastnega izdelka na malo in veliko. 6689

VLAHOV

ELIXIR, ki krepi in zdravi želodec, je edino R. VLAHOV

odlikovan na vseh svetovnih izložbah.
Ime VLAHOV z našo etiketo je zaščiteno po vseh državah sveta.
ČUVAJTE SE PONAREJANJ!

LUBASOVA HARMONIKA

Obiščite razstavo v paviljonu „E“

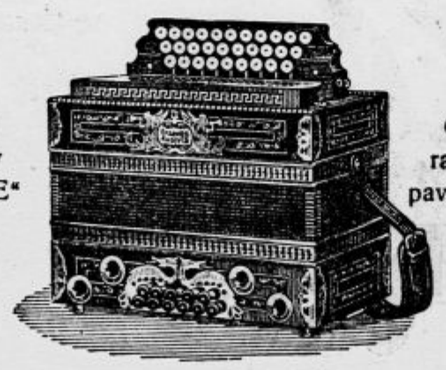

Obiščite razstavo v paviljonu „E“

Kakor vsako leto, tako razstavi tudi letos od 30. V. do 9. VI. po vsem svetu znana izdelovalnica harmonik znamenite

LUBASOVE HARMONIKE

Tovarna Lubas izdeluje in prodaja več harmonik kot vsi ostali izdelovalci v Jugoslaviji skupaj

Zakaj?

Dobra kakovost! Prvovrstno delo! Poln glas!

F. Lubas & sin, Celovec, St. Veiterstrasse 36, Avstrija. — Frz. Lubas, Ljubljana, Dunajska cesta 36, S. H. S. — Lubas - E. Habets, Genck, rue de la Station 17, Belgija. — Lubas - St. Stonich, Chisholm - Minn. U. S. A. Amerika.

VELIKI SEJEM GRAMOFONOV

COLUMBIA, Odeon in drugih znamk.

Kolosalna izbira plošč: opere, najnovejši šlagerji itd. — Na lubši Vaš prijatelj za dom in izlet je dober gramofon, zato ga nabavite še danes pri tvrdki

‚TEHNIK‘ JOSIP BANJAI, Ljubljana

„Ljubljanski dvor“ Pražakova ul. 19

v neposredni bližini glavnega kolodvora. 6764

Michel Zévaco: 136

V kremljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Favsta je stopila tako tesno k Toreru, da se ga je malone dotaknila, in mu z neusmiljenim glasom zabrusila v obraz:

»Tvoj oče?... Vedeti hočeš, kdo je tvoj oče?...«

»Oh, kaj mi boste povedali?« je zajecljal Torero.

Favsta se je sklonila še bliže, prijela ga za roko in ponovila:

»Svojega očeta bi rad poznal?... Poglej ga! Evo ga!...«

Njen iztegnjeni prst je kazal na starca, ki je s hladnim, dolgočasnim obrazom opazoval dogorevajoča trupla obsojencev...

Torero je odskočil. Oči so mu stopile iz jam, lasje so se mu naježili, pest se mu je skrčila na ročniku bodala. Z glasom, v katerem je bilo težko razločiti grozo od bolečine, je zavpil:

»Kralj?!...«

III.

Kraljev sin.

Favsta je dolgo časa z mrkim zadovoljstvom opazovala mladega moža, ki je bil videti ves skrušen od nesreče. Važno poglavje njenega peklenskega načrta se je bližalo zaključku.

Vedela je, da je Torero izmed tistih, za katere je kraljevo ime pomenilo toliko kakor strahoto in krvolitje in v katerih je vzbujalo ime Filipa II. samo sovraštvo in grozo. Bila je natanko poučena o Torerovi mržnji do okrutnega vladarja. Vedela je, da se Torero ni iz previdnosti ali malomarnosti doslej ogibal družbe onih, ki so se skrivaj združevali, da bi strmoglavili trinoga. Njegovo sovraštvo je bilo osebno in sklenil je bil, da ga tudi osebno uteši. Mimo tega se mu je kot odkritemu in poštenemu človeku globoko upiralo vse, kar je bilo potuhnjenega in zavratnega. Ne, on je hotel pogaziti sovražnika o belem dnevu, pa da zapečati s tem svojo lastno poguba!

Taka so bila čustva dona Cesarja vse do trenutka, ko mu je Favsta pokazala kralja Filipa in zaklicala: »Tvoj oče!«

Čitatelj si lahko misli, da ga je to odkritje v dno duše pretreslo.

A to še ni bilo vse. Don Cesar je bil zgradil očetu, ki ga nikoli ni bil videl, v svojem srcu oltar ljubečega češčenja. Nehote si je bil naslikal tega očeta velikega, plemenitega in blagega ter ga okitil z vsemi najlepšimi krepostmi.

In glej, ta polbog se je bil ob Favstinih besedah mahoma izpremenil v krvavo pošast! To je bilo najstrašnejše. Bilo je tako strašno, da ni in ni mogel verjeti.

»Slabo sem slišal,« je mrmral sam pri sebi. »Meša se mi. Kralj ni moj oče... oh, on ne more biti moj oče, ker ga še vedno sovražim!... Ne, ne, moj oče je mrtev!...«

Toda Favstina trditev je bila odločna, dvom je bil nemogoč. Da, kralj je bil njegov oče... Torero se je obupno oklenil strmoglavljenega ideala ter jel iskati opravičb za moža, ki ga je princesa imenovala njegovega roditelja. Z vso hlastnostjo koprnenja je iztikal po kraljevih dejanjih, da bi našel med njimi vsaj mrvico dobrote in plemenitosti, ki bi ga mogla povzdigniti v njegovih očeh.

Z obupom si je moral priznati, da ne najde ničesar. Da, Filip II. je bil res pošast, za kakršno ga je od nekdaj imel.

»In vendar je moj oče! Moj oče je! Kako naj bi sin sovražil svojega očeta? Ali nisem jaz prvi, ki bi se moral imenovati pošast?«

Tedajci pa se je njegova misel razcepila: spomnil se je matere.

Tako malokdaj je bil kaj slišal o njej. Zato tudi ni nikoli zavzemala v njegovem srcu tistega mesta kakor oče. Pogosto je mislil nanjo, toda prvi je bil vendarle oče. In evo, zdajci se je nekaj premaknilo v njem: mati je izpodrinila očeta in stopila na njegovo mesto.

Donu Cesarju se je zdelo, da ve, odkod je prišel ta občutek.

»Bože moj!« je vzkliknil v svojem zbeganem srcu. »Kakopak! Očeta sovražim zato, ker so mi povedali, da je izmučil mojo mater do smrti...«

In res je bilo do neke meje tako.

»Ali ni mati prva na svetu?« je nadaljeval Torero sam pri sebi. »Ali ni prav, da je otroku dražja od očeta? In če je bil oče tako podel in brezčasten, da jo je umoril s počasnimi mukami, ali naj se sin obotavlja? Ali ni njegova dolžnost, da jo maščuje? Da jo maščuje tudi tedaj, če bi moral vzdigniti roko zoper očeta!«

S tem je bilo vse pojasnjeno. Razdvojena vest mladega moža se je umirila...

Načrt, po katerem ga je Favsta obdelovala, je bil res mojstrski. Po tej burji čustev, ki je bila shrumela preko njegovega srca, je bil Torero samo še človeška krpa, s katero se je mogla princesa po mili volji igrati. Najtežje je bilo opravljeno, ostalo je bilo samo še igrača!

Vidoč, da mladi mož nepremično upira pogled v kralja in ne izpregovori besedice, je Favsta rahlo spustila zaveso preko okna ter skrila mučni prizor njegovim očem.

In res: kakor hitro je to storila, se je don Cesar globoko oddahnil. Negotovo se je ozrl po svoji sijajni okolici, kakor bi se vpraševal, kje je in kaj dela tu. Nato je ustavil pogled na Favsti, ki ga je molče opazovala, in se po malem osvestil resničnosti.

Ko je Favsta videla, da je spet zmožen nadaljevati razgovor, je rekla z rahlim, a resnim glasom, ki je drhtel od prikritega nemira:

»Oprostite mi, visočanstvo, da sem vam tako neusmiljeno odkrila resnico. Zapeljale so me okolnosti, ki so bile močnejše od moje volje.«

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta 4.

Naznanjam, da sem prevzela

restavracijo „Central“

ZAGREB, Sudnička ul. 5

Poskrbela bom za dobro pijačo in prvovrstno postrežbo. Vodila bom prvovrstno kuhinjo in vsak čas morske ribe in sortirana vina, domača in dalmatinska. Abonenti se sprejemajo.

Za obilen obisk se priporočam REZI SLIVNIK.

LUTZ in MONOLIT peči. ŠAMOTEŽ

najcenejša, prvovrstna Samota za peči in štedilnike

Elektromotorji **CONZ Altona Bahrenfeld**

Ing. GUZELJ. Ljubljana VII. Jerneieva c. 5

Telefon štev. 3252

Najboljši in najekonomičnejši

elektromotorji

iz znanih čeških tovarn

Škodovi Zavodi v Plznju

se nahajajo v velikosti 1/4 do 30 k. s. stalno v naši zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na:

Zastopstvo Škodovih Zavodov

Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Telefon 2966. 97

Cenjenim obiskovalcem ljubljanskega velesejma priporočamo, da si ob tej priliki ogledajo bogato zalogo tvrdke

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino, stroji in orodjem

v Ljubljani, Dunajska cesta 16

ki se je ravno založila z vsakovrstnimi stroji in orodjem za poljedelstvo in vsako obrt v priznano najboljši kakovosti iz prvovrstnih tu- in inozemskih tovarn.

Velika zaloga tudi ostalega v to stroko spadajočega blaga, to je vsakovrstnega železa in posode, kakor tudi stavbenega materijala: betonskega železa, žel. nosilk, cementa, raznega okovja, štukaturja itd., itd., itd., Vam zasigura hitro dobavo in ugled tvrdke Vam jamči za točno postrežbo z zanesljivo dobrim blagom po najnižjih konkurenčnih cenah.

6890

Zahvala.

Ob priliki javnosti že znane požarne nesreče v Kočevski Reki z dne 9. maja 1929 smo bili podpisani materijalno znatno oškodovani. Ker smo pa bili medtem zavarovani pri domači zavarovalnici „VARDAR“ d. d. v Ljubljani, smo prejeli od nje kulantno in takojšnje izplačilo odškodnine. Radi tega si štejemo v svojo dolžnost, da se zavarovalnici „VARDAR“ za to njeno kulantno postopanje javno zahvaljujemo in da jo vsem najtopleje priporočamo.

Alojz Krisch, Franc Knaus, Franc Rajšel, župni upravitelj

Frančiška Knaus, Ana Fritz, Marija Wittine

vsi posestniki v Kočevski Reki.

IZLAGAMO NA VELESEJMU

NOVI ESSEX Super 6

Paviljon „G“

Najboljši voz za najnižje cene!

ŠTEVILKE GOVORE!

Leta 1928 prodano v Zagrebu, središču jugosl. automobilske trgovine:

Hudson Essex	32
Torino Fiat	25
Opel	21
Chevrolet	20
Studebaker-Erskine	20
Ford	14
Renault	12
Buick	12
Škoda	10
Rugby	9
Dodge	9
Steyer	8
Mercedes-Benz	8
Mathis	6
Austro Daimler	5
Citroen	4
Talbot	3

Ostale znamke po 1 do 2 voza.

V mesecu marcu t. l. prodano v Detroitu, središču ameriške in automobilske industrije in trgovine:

Chevrolet	2,278
Essex-Hudson	2,155
Pontiac	843
Oakland	86
Chrysler	109
De Soto	216
Dodge	232
Plymouth	171
Whippet	434
Willys Knight	107
Buick	460
Paige	347

CENE:

Essex Grand Sedan	**91.000·—**	**Essex Coach**	**81.000·—**
Essex Sedan	**88.000·—**	**Essex Coupé**	**79.000·—**
Essex Phaethon	**81.000·—**	**Essex Convert Coupé**	**84.000·—**

Generalno zastopstvo za Slovenijo O. ZUZEK - LJUBLJANA

Cene malim oglasom:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din.

Telefonske številke 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah **2 Din** sicer ne bo prejel odgovora!

Cene malim oglasom:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. Številka čekovnega računa pri Poštni hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo, poštenega in z veseljem do trgovine sprejme takoj Edo Löschnigg, trgovec z mešanim blagom, Šmarje pri Jelšah. 20392

Usnjar. pomočnika
dobro izvežbanega v strojenju podplatov išče za takojšen nastop Tone Knafelč, Kamnik. 20390

Žagarja
dobro izurjenega na venecijanski jarmenik sprejmem takoj — Tudi oženjenega sprejmem. Stanovanje na žagi. Ponudbe na naslov: Josip Barišoš, gostilničar in mesar v Litiji 20388

Vajenca
za kovaško obrt sprejmem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Matevž Krmelj, sekirni kovač, Log pri Škofji Loki. 20344

Gospodična
inteligentna dobra strojepiska, z znanjem slov. nemškega in srbohrvatskega jezika v govoru in pisavi, z lepim nastopom, porabna tudi v trgovini za občevanje s strankami, muzikalična, dobi takoj dobro mesto. Oferte na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Gramofon«. 20309

Šofer-mehanik
mlad in lepega obnašanja, z znanjem nemškega jezika dobi službo pri ing. Dragomiru Iliču Kraljevića — Đorđa 4. Sombor, Bačka 20439

2 pekovska vajenca
ki sta se že nekaj časa učila ali pa tudi novinca z oskrbo v hiši sprejmem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pošten vajenec«. 20549

Strojepisko
mlajšo pisarniško moč z nekoliko prakse, vešča slov., hrvaščine in nemščine ter slovenske in nemške stenografije sprejmemo s 1. junijem. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Strojepiska«. 20561

Trg. poslovodjo ali poslovodinjo
za mešano trgovino v trgu na deželi, z najmanj 25000 Din kavcije, ki se primerno obrestuje, sprejmem s 1. julijem 1929. Vpošteva se le starejša samska oseba. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Podsreda« 20016

Vajence
z začetno plačo sprejme tovarna za ključavničarske izdelke pri Mariboru. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »St. 20« 20006

Boljše dekle
event. vzgojiteljico sprejmem k dvema fantoma v starosti do 5 let. Vajena naj bi bila vsega dela v gospodinjstvu in šivanju — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Iščem za v Kranj« 20283

Trg. pomočnika
mlajšega ki bi bil vsestranski uporabljiv išče začasno tovarna v okolici Ljubljane. Ponudbe »Takoj 76« na ogl. odd. »Jutra« 20161

Brivski pomočnik
le prvovrstna moč, po možnosti dober onduler dobi takoj mesto. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 20423

Sobarico
z najboljšimi spričevali — iščem s 1. julijem. Istotam za avgust gospodično-vzgojiteljico z znanjem perfektne slovenščine in nemščine k dvema 3 in 5-letnima dečkoma. Ponudbe s sliko je poslati na gospo Greto Loebl, Maribor, Melje. 20273

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

47.

Toda — o groza! Siromak ni vedel, da leži na nakovalu še žareč železni drog. »Pomagajte! Pomagajte! Joj! Jav! Moje hlače!« je zarjovel in prestraen planil kvišku.

Jamskega paznika
ki je absolviral rudarsko šolo in ima najmanj dvoletno pazniško prakso v premogovniku, sprejmemo takoj. Reflektantje ne smejo biti čez 30 let stari. Mesečni prejemki poleg prostega stanovanja, kurjave in razsvetljave 1400 Din. — Prošnje s spričevali o zahtevani sposobnosti je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Jamski paznik«. 20476

Pek. pomočnika
skupnega delavca, za stalno delo in ne pod 15 let starega

pekovskega vajenca
sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »148«. 20306

Pekovski pomočnik
ki bi bil pripravljen raznašati pecivo, dobi delo. Vprašati: Tržič št. 111. 20482 a

Pekovskega vajenca
sprejmem takoj. Vprašati: Tržič št. 111. 20482

Spreten I. tenorist
obrtnik, delavec etc., ki želi službo v Laškem, se naj zglasi pri Pevskem društvu »Hum« v Laškem. 20484

Kuharica
k mali družini, ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela, se sprejme. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20474

Delovodja
za čevljarsko industrijo se takoj sprejme. Vešč mora biti popolnoma modeliranja, kombinacij in voditi delo po meri. Ponudbe je poslati na upravo »Jutra« Maribor pod šifro »Strokovnjak«. 20461

Koncipijent
(advokatski) s prakso se sprejme takoj za v Mursko Soboto. Ponudbe na dr. Artur Geiger, Murska Sobota. 20465

Iščem kuharico
voditeljico z 26. junijem za pet oseb, kateri je dodeljena postrežnica. Kuha se navadna hrana. Mesečna plača Din 400.— in vse proste. Naslov: »Frakna«, Šmartno pri Litiji. 20443

Stavbni tehnik
s prakso v železobetonu, se išče za konstrukcijsko pisarno večjega podjetja v Ljubljani. — Ponudbe pod »Železobeton« na oglasni oddelek »Jutra« 20412

Šofer
trezen in zanesljiv dobi službo. Mehanik ima prednost. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dober šofer 1890«. 20261

Varuhinjo
k trem otrokom, v starosti 5, 3 in 1 leta sprejmem. — Ponudbe s sliko in zahtevo plače pa naslov A. Kummerkramer, Sombor, Bačka 20438

Pridnega učenca
z event. plačo sprejme takoj Vi-Ta Dental Company, Ljubljana, Gledališka ul. 4 20512

Mizar. pomočnika
za boljša dela s hrano in stanovanjem v hiši ter plačo po dogovoru takoj sprejme Lovro Mačič, Prevalje, Koroško. 20546

Kroj. pomočnika
takoj sprejme modno krojaštvo Viktor Vrenjak. Rožna dolina, cesta VII/20. 20536

2 strojna ključavničarja, 2 kovača in 2 električarja
ki imajo večletno prakso v rudnikih, dobijo takoj mesto. Plača po sposobnosti. Ponudbe na naslov: Rudnici Uglja u Aleksincu B. D. 20550

Pleskar. pomočnike
samo prvovrstne sprejme takoj Tausclj, Trbovlje 20400

Snažilca jed. orodja
takoj sprejme restavracija hotela »Slon« v Ljubljani. 20558

Kroj. pomočnika
za fina dela sprejme F. Premič, Aleksandrova c. 1. 20559

Šiviljo
sprejmem na dom. Poizve se v Streliški ulici št. 10 — izkuh. 20539

Pek. vajenca
zdravega in poštenega, z vso oskrbo, drugo po dogovoru, sprejme takoj Josip Majerič, pekarna, Trbovlje II/67. 20537

Vrtnarja
zanesljivega samostojnega in samskega iščem. Ponudbe s spričevali in z navedbo zahtevane plače na Kendovo grajsko upravo na Bledu. Hrana, stanovanje in pranje v hiši. 20087

Kurjača
k Lancovi lokomobili iščem za takoj. Le dobro izurjeni imajo prednost. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Izurjen kurjač«. 20545

2 kroj. pomočnika
za veliko delo sprejme takoj Franjo Škrbec. Lož. 20541

Klepar. pomočnike
dobro izurjene in vajenca sprejme K. Bocak, Tržič. 20138

Trgovski potniki

Potnika
ki že potuje v kaki manufakturni ali galanterijski stroki in bi bil pripravljen vzeti v prodajo tudi fine pletenine domač izdelka. Sprejmemo pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod šifro »Agilen potnik 156« na ogl. oddelek »Jutra«. 20442

Provizij. potnika
kolonijalne stroke ki že potuje po Sloveniji. Iščem za dobro vpeljan sezijski predmet. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobro vpeljan potnik«. 20058

Potnik
dobro vpeljan v Sloveniji, išče mesto za takoj. Ponudbe pod značko »Dobro vpeljan« na podružnico »Jutra« Celje. 20459

Zaslužek

Šivilja
ki je že delala za boljšo konfekcijo, dobi delo na dom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Boljša konfekcija«. 20467

Razstavljalcu na Velesejmu
izročimo dobro vpeljan kolonijalni predmet pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Lahek zaslužek«. 20059

Veliko denarja zaslužite
ako prodajate naš gospodarski predmet. Rabi vsaka hiša. Vprašati in priložiti Din 1 — za vzorec navodila Rova Maribor poštni predal 2 12935

Zastopnikom
piemeno garantiramo za zaslužek — dnevno 100 Din. Predmet potreben gospodinjstvu in družini. Delo lahko »Delmond«, Miklošičeva c. št. 14, Ljubljana. 20514

Osebe,
katere mi pomorejo, da pridem do praznih cilindrov za ogljikovo kislino tovarne Securitas, dobijo lepo nagrado. Franc Paar, Jesenice, Gorenjsko. 20477

Za zastopnika
s stalno plačo in provizijo sprejmem agilno, značajno in trezno osebo s kavcijo 30.000 Din. Ponudbe s podatki na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »30 000 kavcije«. 20509

Pouk

Prva oblast. koncesijonirana

šoferska šola
Camernik Ljubljana (Jugo avto) Dunajska cesta 36 Telefon 2236 Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega 254

Kdor prodaja ali kupuje

AUTO
naj se obrne na naslov Karol Camernik Ljubljana Dunajska cesta 36 (Jugo Auto telefon 2236) in vpošlje popis voza kakršnega želi prodati ali kupiti. Pri tem posredovanju se najbolj varujejo interesi prodajalca in kupca. 23

Pozor!
Začetkom junija se prične nov tečaj v krojnem risanju in v prikrojevanju damskih oblek, kakor tudi v izdelovanju. Kroji po meri. Pouk zajamčen. — Krojno učilišče in modni atelje ROZA MEDVED, Ljubljana, Mestni trg 24, III. nadstropje (nasproti magistrata). 20595

Pozor, čevljarji
Začetni tečaj za gg. čevljarje se vrši v mesecu juliju in avgustu. Poučevalo se bo prikrojevanje vzorcev in izdelovanje gornjih delov, praktično lepljenje čevljev, galoš ter gumij. izdelkov itd. po novi metodi Ehkam in Ago. Pojasnila daje Josip Steinman, Ljubljana, Kolodvorska ul. 41. 137

Službe išče

Kdor
bi imel dobro voljo in moč mlademu inteligentu, absolventu srednje šole in filozofskih študij, ki obvlada slovenski, srbohrv., nemški in italijanski jezik v govoru in pisavi, vseskozi izobraženemu človeku pripomoči do primerne uradniške službe, bo imel zavest, da je preskrbel podjetju najvestnejšega sodelavca in pripomogel inteligentu brez protekcij do eksistence. — Hranilnice bi dobile z njim izvežbanega uradnika. Kdor more, naj ne odlaša. Dopise pod »Eksistenca za zanesljivo delo« na oglasni oddelek »Jutra«. 20540

Inteligenten Čeh
28 let star, absolvent 4 razredov realke in dveh letnikov tekstilnega tečaja, vešč vseh pisarniških poslov in deloma tudi nemščine, trenutno zaposlen kot skladiščnik pri svetovni tekstilni tvrdki, je pripravljen sprejeti mesto skladiščnika, ekspedijenta ali tehničnega vodje. Pismene ponudbe pod šifro »Dolgoletna praksa« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 13665

Žagar
s petindvajsetletno prakso pri boljših firmah na lesen jarem (Veneciansko), od 1—4 listi, vešč rezanja lesa v vseh režnjah na vsaki obrat, želi premeniti službo. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prva moč 81«. 20481

Kot žagovodja ali skladiščnik
pri lesni industriji iščem stalno nameščenje. — Imam večletno prakso pri boljših firmah in razumem tudi dobro gozdne manipulacije. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Veščrben«. 20495

Deklica
druge meščanske šole, v zavodu, brez staršev (vojna sirota) želi mesto učenke ene ali druge obrti, z vso oskrbo, v mestu ali na deželi. Odda se jo tudi kot za svojo v dobro hišo. — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vojna sirota«. 20517

Šofer
samec, mehanik, ki poseduje večletna spričevala, se išče za stalno službo. Dopise poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Čakovec« 20480

Prodajalka
izučena v železnini, špeceriji in manufakturi, želi premeniti službo na deželo ali v mesto. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20485

Pri odvetniku ali notarju
išče nameščenja abiturijentka srednje šole z znanjem modernih jezikov. Ponudbe pod »Juristinja« na oglasni oddelek »Jutra«. 20299

Kontoristinja
z večletno prakso želi nameščenja v mestu ali na deželi. Gre tudi za blagajničarko. Naslov pod šifro »Marljiva kontoristinja« v ogl. odd. »Jutra«. 20343

Starejša gospodična
želi priti brezplačno k boljši rodbini. Razume vsa hišna kakor tudi ročna dela. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dobro ravnanje«. 20429

Blagajničarka
dobra in zanesljiva moč, išče mesta v trgovini ali restavraciji. Nastopi lahko takoj ali s 15. junijem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Dobra moč 03«. 20503

Gospodična
želi primerne službe do septembra, če mogoče v kakšno letovišče, k otrokom, pomoč v kuhinji ali slično. Izučena v trgovini, vešča strojepisja, šivanja in tudi različnega domačega dela. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20556

Uradnik
z večletno prakso, popolnoma izurjen v nemški in slov. korespondenci, stenografiji, strojepisju, knjigovodstvu (bilanciet), išče službo. Nastopi lahko takoj. Gre tudi na deželo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Samostojno« 20562

Za natakarico
začetnico gre pridno in pošteno dekle, ki je vajeno vseh del in tudi nekoliko kuhanja. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20383

500 Din nagrade
dobi tisti, ki preskrbi poštenemu in zanesljivemu fantu, s 4. g. r. in polletnim trgovskim tečajem primerno stalno službo v kakem trg. ali industrijskem podjetju. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiv 500«. 20323

Prodam

Gonilna jermena
iz češke blago tvrdke Policky Varomet ima stalno v zalogi Rudolf Deržaj, Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 38. 120

Odpadke
od parketov bukove in hrastove za kurjavo dostavlja po nizki ceni na dom V. Seagnetti parna žaga v Ljubljani za gorenjskim kolodvorom 108

Žaganje
v vsaki množini po znižani ceni prodaja parna žaga V. Seagnetti 9929

Puhasto perje
razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg po Din 38 kg izkoristite priliko. Lokal traja zaloga L. Brozović Zagreb Ilica 82 Kemična čistilnica perja 189

Jeklene vrvi
17, 22 in 35 mm. večjo množino proda Mihael Kavčič, Zg. Šiška Ljubljana VII, Telefon 2297. 20230

Športni čoln
na Ljubljanici prodam — Vprašanja na oglasni oddelek »Jutra« pod »Coln« 11445

Otroški vozički
naprodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20472

Stare znamke,
potni listi, zemljevid na platnu iz leta 1848, znamke 15, 3, 2 krajcarja, žiro ane leta 1850—1860 naprodaj najvišjemu ponudniku. Dopise pod »Redkost« na ogl. odd. »Jutra« Maribor. 20458

Železna blagajna
težka, dobro ohranjena, pripravna za tovarno, hranilnico, občinsko pisarno, poceni naprodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20452

Lesena galerija
5.10 × 2.80, s stopnjicami v trgovski lokal, nekaj steklenih sten in pisarniške opreme radi preselitve naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20427

Športni čoln
na Ljubljanici prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20528

Radio

Radio-aparat
štiricevni Hartley z žarnicami naprodaj za 1500 Din Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20563

Motorna vozila

Fiat avto
tipa 501, v zelo dobrem stanju, poceni prodam — Ogleda se pri Malgaj avto ličar, Šiška, poleg mitnice. 20348

Lancia-Lambda
4 (5) sedežen, v najboljšem stanju, zaradi odpotovanja takoj na prodaj. Povprašati in si ga ogledati pri »EXPRESS« Vegova 8. Ljubljana. 20335

Zaprt avto
štirisedežen, še malo rabljen, v brezhibnem stanju kupim. — Ponudbe z navedbo cene, znamke in prevoženih km na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gotov denar«. 20312

Limuzina
»Wanderer« 6 cilindrska, 5 sedežev, popolnoma nova, na prodaj radi odpotovanja. Ponudbe na inseratni oddelek »Jutra« pod »Wanderer« 12931

Motor Douglas
350 cm³, s prestavami, jako dober naprodaj za 5000 Din. Na ogled pri Nard'n. Poljanska cesta 31. 20449

Avtomobila
Fiat, type 501 in 509, v najboljšem stanju po ugodni ceni proda »Alko« Ljubljana, Kolizej 13214

Avto-limuzino
dobro ohranjeno kupim. Ponudbe z navedbo znamke in cene na oglasni oddelek »Jutra« pod »Avtotaksi«. 20523

Motorno kolo
s priklopnim sedežem, že rabljen, kupim takoj. Ponudbe: Delikatesa Ščurk, Dunajska cesta 12. 20502

Avtomobile:
3—4 tonski tov. avto nemške znamke, prvovrsten; »BENZ«, šestsedežen, odprt;
»FIAT« šestsedežen;
»SAURER«, 1½ tonska chassis s skoro novo pnevmatiko ugodno proda tv. Lampret & drug. d. z o. z. Ljubljana, Dunajska cesta 22. 20436

Motorno kolo
s prikolico ali samo prikolico za Indian ali Ariel kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prikolica«. 20507

Opel 4/16 HP
skoro nov, dvosedežen, ki porabi 5½ l bencina, zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20511

Harley-Davidson
350 ccm, 11.000 km vožen, v brezhibnem stanju proda Ludvik Ravnik, Jesenice-Fužine. 20543

Kolesa

Tricikelj
pripraven za trgovino ali obrt, poceni prodam. Na ogled pri tvrdki J. Goreč nasl., d. s o. z., Ljubljana. 20116

Vrednote

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah

Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 38

Švicarske ure
najboljše kupite samo pri »Otplati«, Beograd, Kralja Petra 64, mezanin. Zahtevajte brezplačen cenik za ure na odplačilo in za gotovino. 20553

Pohištvo

Trgovske stelaže
in prodajalne mize, opremljene brez ali s steklom, dobro ohranjene, kupim. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 13495

Več spalnic
iz hrastovega, jesenovega in mehkega lesa ter več kuhinjskih oprav, solidno izdelanih, proda — August Cerne, Zg. Šiška 122. 20446

Veliko, težko mizo
kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Cena«. 20505

Lepe spalnice
po 2700 in kuhinje po 1250 Din, priznano solidne izdelave prodaja Vidmar, Zg. Šiška 2. 20554

Prehrana

Za časa velesejma
sprejmem abonente na velesejmskem veseličnem prostoru. — Ivanka Vidmar. 20340

Več abonentov
sprejmem na dobro domačo hrano. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20329

Šolska mladina
dobi ob obisku velesejma kosilo po 5 Din v paviljonu gostilne Vidmar. 20506

Več abonentov
sprejmem na dobro domačo hrano. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20557

Kupim

Kupim za motor
signalno luč, očala in zadnji pomožni sedež. Gregl. Emonska 10. 20410

Vinske sodčke
50—100 litrov kupi Sterk, hotel »Bellevue«. 20513

Izložbeno okno
z rolo, srednje velikosti, za trgovino z mešanim blagom kupi takoj Franjo Poljanšek, trgovec, Gor. Logatec 20548

Arnika cvetje
podleskovo seme in vsa druga zdravilna zelišča kupujem po najvišjih cenah. — Zahtevajte brezplačni cenik Ed. Pišler, Vrhnika. 20547

Posest

Posestvo
z inventarjem in vinogradom kupim v bližini Maribora. — Ponudbe z opisom posestva in navedbo cene na naslov: Strajnar, Kočevje 78. 20385

Hišo z gostilno
in gospodarskim poslopjem, na prometnem kraju po zelo ugodni ceni proda Pavlija, Brežice. 13738

Vilo ali hišo
s 4—6 sobami, pritiklinami in vrtom, v sredini mesta vzamem v najem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Mirni dom 78«. 20493

Stavbna parcela
v Hrastniku, pred križiščem cest Hrastnik—Dol, pripravna za vsako obrt, trgovino ali gostilno, po ugodni ceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20034

Manjša tekstilna tovarna
v Sloveniji po ugodni ceni naprodaj. Elektrika in vodna moč na razpolago. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Predilnica«. 13068

Parcela
531 m² naprodaj v Rožni dolini VIII/22. 20516

Hiša z vrtom
naprodaj blizu Ljubljane; 4 sobe, kuhinja, jedilna shramba, vodovod in električna razsvetljava, poleg je velika delavnica, pripravna za vsako obrt — Naprodaj tudi otroški in močan mlekarski voziček. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20471

Vila na Bledu
enodružinska, 4 sobe, predsoba, kuhinja, s popolno opremo za letoviščarje, elektrika, voda, cvetlični in sadni vrt, 1500 m², stavbna parcela 2000 m², solnčna, krasna lega, 8 minut od jezera, miren kraj, naprodaj ali v zameno za malo posestvo. Informacije pod »Takoj prosto« na ogl. odd. »Jutra« 20494

Posestvo
prodam v gorenjski vasi Rateče Hiša s trgovino, gospodarsko poslopje, 1 travnik, 4 njive, 3 gozdi, pripravno za gostilno, deset minut od postaje, primerno za vsako trgovino; event. prodam samo hišo z gospodarskim poslopjem — Poizve se pri lastniku Jožefu Jesih, Medvode. 20397

Redka prilika za nakup krasnega posestva
v Sloveniji, obstoječega iz velike enonadstropne stanovanjske hiše, velikega krasnega gospodarskega poslopja, svinjskih hlevov, hiše za služinčad, sušilnice za hmelj, vse zidano, vodovod in električna razsvetljava v vseh poslopjih. — Posestvo leži v ravnini, obstoji iz travnikov, sadonosnikov, njiv, hmeljskih nasadov in lepega gozda, ki obsega ca. 50 oralov. Vse je tik glavne ceste ob živi vodi, pet minut od železniške postaje in le nekaj minut od cerkve in šole v zelo prometnem kraju — se radi družinskih razmer takoj proda za posestvu primerno ceno. 20391

Krasno posestvo
malo, z velikim sadnim vrtom, 3 sobe in shramba ter zidanimi svinjaki in kletjo, v bližini Vrhnike, 15 minut od železnike postaje, po ugodni ceni naprodaj. Naslov ogl. oddelku »Jutra«. 20313

Več stavbnih parcel
od 450—820 m² velikih, v predmestju Ljubljane prav ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20405

Domačijo
obstoječo iz 2 zidanih in z opeko kritih hiš, hleva, svinjaka, vodnjaka in pritiklin, ob hišah je 50.000 m² vrta s prvovrstno zemljo, prodam za 150.000 Din. Posestvo se nahaja v Banjaluki, ob žel. postaji. Prva hiša ima 3 sobe, kuhinjo in je podkletena, visokopritlična; druga enonadstropno poslopje, ki se da urediti za obrt. Obe hiši ste moderno zidani. Potreben kapital 100.000 Din. ostalo državna hipoteka. Ogled in ponudbe do 15. junija t. l. na naslov: Nanut, Banjaluka, Alfonzova ulica 2 — Bosna. 20555

Lepega posestva
35 johov takoj naprodaj z vsem inventarjem. Posestvo je v eni parceli, njive posejane, lep sadni vrt. Cena po dogovoru. Posestvo leži v Lokavcu, železn. postaja Rimske Toplice. Pojasnila daje Jožef Florjanc, Ljubljana, Mišičeva cesta 23/III 20510

Enonadstropna hiša
vogalna, velika delavnica, 7 sob s pritiklinami, posebno stavbo za pralnico in drugo ter vrtom naprodaj za 300.000 Din. Takoj potrebno 100.000 Din. Pojasnila v trgovini Seljak, Prešernova ulica 52. 20508

Hiše, vile
v Mariboru od 130.000 Din naprej in

posestva, gostilne
gozdove, pekarije ter ključavničarstvo proda Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19 — pri Petku. 13365

Lepo posestvo
pri Bosanskem Brodu, 42 hektarjev veliko, rodovitna zemlja — večinoma polje, 2000 sliv, dobre stavbe, poceni proda, ker ne more sam obdelovati veletrgovec Vlado Milanović, Banjaluka 20551

Pridelki

Stoječe seno
proda na vsem posestvu št. 102 Medved, Dobrenja, p. Pesnica. 20462

Prodaja košnje
I. Knez iz Ljubljane bo prodajal v nedeljo, dne 2. junija t. l. svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se prične ob 2 uri popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški. 13708

Obe letošnji košnji
(nad ¾ orala) prodam ali oddam za več let v zakup. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20538

Košnjo v parkih v Mariboru
bo dražbenim potom oddalo Olepševalno društvo v soboto dne 1. junija t. l. — Reflektanti naj pridejo ob 11. uri dopoldne k godbenemu paviljonu v parku. 20568

Kapital

Sodelujoče družabnike
išče tvrdka za izdelovanje dobičkanosnega predmeta. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Podjeten 333«. 13739

Poslovodkinjo
ki je zmožna samostojno voditi podružnico, s kavcijo ali garancijo najmanj 20.000 Din sprejmem. Ponudbe pod šifro Špecerija Kranj«. 24441

Lokali

2 dvoriščna lokala
oddam na najprometnejši ulici v sredini mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20393

Lokal na Jesenicah
v sredini mesta, pripraven za vsako večjo obrt, oddam v najem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Obrt«. 20307

Lokale
trgovsko pisarniške oddam na Miklošičevi cesti. Pojasnila daje pisarna dr. Fr. Frlana, odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta 4. 20186

Suho skladišče
v centru mesta za 400 Din z avgustom odda Privšek, Dunajska cesta 7. 12494

Prodajni lokal
s skladiščem, samo na prometnem kraju, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Nujno 33«. 20487

Obrtni lokal
oddam v najem za 8 let, po ugodni ceni, v sredini mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20382

2 veliki skladišči
s pisarno, v sredini mesta, blizu glavnega kolodvora in glavne pošte oddam takoj ali s 1. avgustom. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20504

Stanovanja

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin oddam za avgust termin na Miklošičevi cesti. Pojasnila daje advokat dr. Frlan, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4/I. 20384

Stanovanje
pritlično, z 2 sobama in kuhinjo oddam z 8. junijem na Viču št. 24. 20285

Hišni posestniki!
Stanovanja, ki jih oddajate bodisi za maj ali poznejši termin prijavite za oddajo tvrdki »Posest« Miklošičeva cesta 4 — Prijava in posredovanje za oddajalca popolnoma brezplačno 78

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam s 1. julijem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20431

Stanovanje
3—4 sob kuhinje in pritiklin, najraje v vili iščem za čimpreje. Ponudbe pod šifro »Zračno stanovanje« na oglasni oddelek »Jutra« 20408

Gimn. profesor
z doraslim otrokom, išče stanovanje 3 ali 2 sob za avgust ali prej. Ponudbe prosi pod »Prijaznost« na oglasni oddelek »Jutra« 20032

Stanovanje
2 sob in kuhinje v centru išče zakonski par brez otrok, event. sprejme tudi mesto hišnika. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20529

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin oddam takoj. Kodeljevo 312. 20498

Stanovanje
sobe in kuhinje iščem v sredini ali na periferiji mesta. Naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dve osebi«. 20421

Stanovanje
v sredini mesta 2—4 sob s pritiklinami išče miren zakonski par brez otrok za september ali oktober. Željena solnčna lega in souporaba vrta. Ponudbe pod udobno stanovanje na ogl. odd. »Jutra«. 20478

Rožnik-Mirje
Družina treh oseb išče lepo stanovanje v vili pod Rožnikom ali na Mirju za avgust ali tudi prej. Ponudbe pod »Rožnik-Mirje« na ogl. odd. »Jutra«. 20532

Štirisobno
ali petsobno stanovanje, komfortno, v sredini mesta išče mala obitelj za takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Zdravo« na ogl. odd. »Jutra«. 20533

Komfortno stanovanje
4 sob, sobe za služinčo, kopalnice na plin, v drugem nadstropju v sredini mesta takoj odda Hinko Privšek, Dunajska cesta 7, pritličje. 12494

Solnčno stanovanje
v sredini mesta obstoječe iz dveh ali treh sob s pritiklinami išče miren zakonski par brez otrok. — Ponudbe pod šifro »Solnčno« na oglasni oddelek »Jutra« ur-Z

Sobe

Opremljeno sobo
snažno, v bližini kavarne Evropa ali Sp. Šiški iščem. Pismene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod 1. junij 1929-5«. 20372

2 krasni sobi
v sredini mesta oddam posamezno ali skupaj. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 20566

Solnčno sobo
na Mirju s krasnim razgledom, separirano, s predsobo, prazno ali opremlj. oddam. Vprašanja na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani pod naslovom »Solnčna soba 5«. 20366

Opremljeno sobo
s separatnim vhodom in elektriko oddam gospodu s 1. junijem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20295

Sobo
elegantno in s posebnim vhodom, v bližini glavnega kolodvora išče samski gospod za takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Soba 600«. 20450

Opremljeno sobo
s souporabo kuhinje iščeta za takoj zakonca brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Snažno«. 20407

Opremljeno sobo
lepo v vili oddam boljšemu solidnemu gospodu. Ogledati med 2. in 4. uro. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20156

Sobo
zračno in solnčno oddam 1—2 gospodoma na Taboru št. 5/II, levo. 20520

Prazno sobo
takoj oddam v Rožni dolini VIII/22. 20515

2 gdč. ali gospoda
sprejmem v centru mesta na stanovanje. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20524

Oddam sobo
v centru 1 ali 2 gospodoma s 1. junijem; električna razsvetljava. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20473

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, najraje v pritličju, išče gospodična za takoj. Ponudbe na: Salon Mila, Dunajska cesta. Najemnina do 400.— Din. 20470

Vdova
z dvema večjima otrokoma išče stanovanje z dvema malima ali 1 večjo sobo. Plača event. vnaprej. Ponudbe pod »Stalni dom« na ogl. od. »Jutra«. 20490

Sobo
novo meblovana, v centru mesta, s strogo separiranim vhodom in električno razsvetljavo oddam boljšemu gospodu. Ogleda se lahko od 11. do 1. in od 2. do 3. ure. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20492

Opremljeno sobo
s souporabo kuhinje oddam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20491

Oddam sobo
v sredini mesta. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20501

Lepo sobo
v bližini vlade oddam gospodu. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 20499

Dijak
išče stanovanje z vso oskrbo. Ponudbe pod: Tehnična sr. šola IV. 1929—1930. 20496

Dva gospoda
sprejmem na stanovanje v Hrenovi ulici 19, pritličje. 20531

Pisarna
Za malo pisarno se iščeta ena ali dve sobi v centrumu, event. tudi za pozneje. Ponudbe pod »Mala pisarna« na ogl. odd. »Jutra«. 20534

Sobo
s posebnim vhodom, v bližini Tabora oddam s 1. ali 15. junijem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20535

Sobo
z elektr. razsvetljavo, pri boljši rodbini v sredi mesta oddam samo boljšemu gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 20525

Lepo sobo
parketirano, z elektr. razsvetljavo oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20530

Opremljeno sobo
elegantno, event. 2 s posebnim vhodom išče stalni gospod za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 20542

Opremljeno sobo
oddam gospodu v Ilirski ulici 29/I. 20560

Prazno sobo
oddam takoj gospodični ali zakoncema. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Takoj soba«. 20565

Letovišče

Letoviščarji!
Hotel-pension vila »Lucija« lastnik Nikola Žic
Aleksandrove — otok Krk
idilično lepo ležeče in priljubljeno slovensko letovišče se cenj. gostom najvljudneje priporoča. — Za prospekte, informacije in naročila se je obrniti na lastnika ali na »Posest«, Ljubljana, Miklošičeva c. 4 13429

Letovišče
V bližini Bleda oddam takoj 3—4 lepe sobe s kuhinjo po dogovorjeni ceni. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Lep senčnat vrt«. 20440

Pljuča!
Privatni pljučni zavod — (Privat-Lungenheilanstalt) — Sečevo, dr. Pečnik-a, pošta Rogaška Slatina. Zdravniki priporočajo zavod! Prospekt 3 Din. 20552

Dopisi

16. avgust
Vse najboljše k imendanu Ti želi Tvoje pozabljenje . . . 20483

Samostojna dama
želi znanja z boljšim gospodom srednjih let v svrho skupnih izletov, event. skupnega letovanja. Oglase na ogl. odd. »Jutra« pod »Nesebična«. 20379

Dva gospoda
želita poznanstva z dvema gospodičnama v starosti od 16—20 let v svrho dopisovanja. Ponudbe s sliko na ogl. odd. »Jutra« pod »Slavček« in »Pavlek«. 20400

Gospod
dobro situiran, velike postave, simpatičen, inteligenten, srednjih let, ločen, se želi takoj seznaniti s enako damo, ki bi utegnila junija z njim potovati na morje za 2—3 tedne. Nesebičnost in diskrecija zagurana. Dopise prosim pod »Skupno potovanje« na ogl. odd. »Jutra«. 20445

»Zaupanje«
Po možnosti dvignite pismo še danes med 10. in 11. uro 20099

Sidonija
Dvignite pismo. [illegible]

Ženitve

Vdova
kavarnarica in gostilničarka v Ljubljani se želi seznaniti s starejšim od 46 do 60 let starim gospodom drž. uslužbencem ali z nekaj premoženja radi ženitve. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »65 let«. 20406

Katera gospodična
ali vdova, ki poseduje lastno trgovino ali nekaj premoženja, bi hotela poročiti 31-letnega mladeniča, trgovsko naobraženega, solidnega in dobrega značaja, a brez premoženja. — Prosi se samo resne ponudbe s sliko, katera se na željo vrne, pod »Sreča 31« na ogl. odd. »Jutra«. Tajnost častno zajamčena 20417

Glasbila

Klavir
dobro ohranjen ceno naprodaj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 20481

Klavirji

Steinway, Bösendorfer, Hölzl & Heitzmann, Förster in Stingl so nesporno najboljši in jih dobite na najmanjše obroke le pri tvrdki

Alfonz Breznik

Ljubljana, Mestni trg št. 3. 20432

Modern klavir

(Stutzflügel) z jekleno dušo (Stimmstock) in jekleno podlago kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 13496

Klavirje

in pianine prodaja in izposojuje najceneje, tudi na obroke: Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5 (v bližini Glasbene Matice). 20489

Kupim pianino

ali kratek klavir. Koren, Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ulica. 20463

Klavir

šivalni stroj in starinske avbe prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 20430

Živali

Nemških golšarjev

8 parov proda Sever & Ko., Gosposvetska cesta štev. 5. 20308

Ljubitelji psov!

Sprejemam v striženje pse ob vsaki uri. Točna postrežba in nizki cene. — Rimska cesta štev. 17 — dvorišče. 20272

Pes volčje pasme

½ leta star, ki sliši na ime »Ado«, se je izgubil. Franja Šuštar, Celovška cesta 84. 20519

Dva bernardinca

krasna, 8 tednov stara — ugodno proda Ciril Železnik, Zidani most (gostilna »Slap«). 20486

Psički pinči

mladi so naprodaj: Kolizej, vrata 81/I. 20475

Dobermana

lepega, črnega, pet mesecev starega, prodam v dobre roke; starši večkrat premirani. Ivan Grilc, gojitelj, Ljubljana. 20500

Pisalni stroji

Pisalni stroj

Remington, z nevidno pisavo poceni proda tiskarna »Kolektor«, Stražišče. 20564

Stroji

Motor

3 k. s., Volt 380/220, za vrtilni tok, z zaganjačem in števcem proda Franc Peterlin, Preserje — pošta Radomlje. 20209

Dva stroja

za izdelovanje cementne zarezne opeke poceni naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 13747

Pozor pletilci!

Pletarna Jenko, Domžale proda 8ključni stroj št. 10—90 radi preureditve na motorni pogon Kupec dobi brezplačen pouk. 13622

Kosilni stroj

zelo dobro ohranjen, naprodaj: »Merkur«, Celje. 20479

Kosilni stroj

obračevalni stroj in grablje za seno, firme Corning, vse v dobrem stanu, ugodno proda Hauff, Kočevje 97. 20378

Obrt

Otvoritev!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim začetkom junija svojo čevljarsko delavnico in trgovino z lastnimi izdelki v Kranju v Likozarjevi hiši. — S tem sem svojo že več let obstoječo delavnico in trgovino samo povečal, da omogočim cenj. odjemalcem čim točnejšo postrežbo. Izdelujem vseh vrst čevlje od najfinejših do najtrpežnejših gojzarjev ter športnih čevljev po meri. Sprejemam vsa popravila, tudi čevlje, ki niso kupljeni pri meni. Skušal bom cenj. občinstvu ustreči s čim točnejšo in solidno postrežbo ter se najtopleje priporočam. Ivan Hafner, izdelovanje in prodaja čevljev, Škofja Loka in Kranj. 20618

Entlanje

izvršuje hitro po 1 Din od metra G. Menca, Novi Vodmat, Vodmatska ulica št. 166/I. 13630

Dražbe

Na sodni dražbi

se proda 1 šivalni stroj, 2 pletilna stroja, nekaj pletenin in nekaj sobne opreme dne 31. maja t. l. ob pol 3.uri popoldne v Langusovi ulica št. 5 v Ljubljani. — Društvo industrijcev in veletrgovcev, Dalmatinova ulica 7. 20497

Žaga

naprodaj iz proste roke na javni dražbi dne 12. junija t. l. ob 10. uri dopoldne. Kompletna žaga venecijanski jarem z dvema listoma, s stalno vodno močjo in vsemi pritiklinami: popraviti je samo jez. Izklicna na Din 12.500. Drugi pogoji se zvedo v Godiču pri Kamniku št. 37. 20402

Dražba premičnin

konkurz. mase grofov Chorinsky v Gornji Radgoni se vrši dne 31 maja in naslednje dni, razen nedelje. Upravitelj konkurzne mase. 20527

Razno

Malinovec
Oranžada
Limonada

Na drobno
Na debelo

Josip Vitek
Ljubljana
Sv. Petra cesta 13

N. Sadlucki odpotuje!

Hirozof in psihograf Sadlucki sprejema vsaki dan med 9. in 12. ter 14. in 19 uro v Celju, hotel Evropa 14. V Celju ostane še do 1. junija, potem odpotuje v Trbovlje, Laško in Dobrno. 20364

Priljubljeni motocikli Griffon

prispela nova partija po znižani ceni 2½ HP Din 7250.—

Minimalna vporaba bencina.

O. ŽUŽEK, Ljubljana
Tavčarjeva 11.

Velesejem paviljon „G“

krepi in zdravi
ŽELODEC
LOVRO SEBENIK,
Ljubljana VII.

Avtomobilisti Motociklisti!

Največja izbira rabljenih in dobro ohranjenih luksuznih 2, 4 in 6-sedežnih ter tovornih avtomobilov, nadalje motociklov znanih znamk z in brez prikolic po najugodnejših cenah!

O. ŽUŽEK, Ljubljana
Tavčarjeva 11.

Zahtevajte ponudbe!

Pozor
ženini in neveste!

ŽIMNICE

(matrace), posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane, in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik
Krekov trg št. 7.
poleg Mestnega doma

Oglejte si

razstavo na Velesejmu, paviljon H, lakiranih štedilnikov vseh velikosti, svetovne in dobro znane tovarne H. Koloseus, Wels. Zastopstvo Tehna d. z o. z., Mestni trg št. 25 I. nadstr. Telefon 2580. 6941

Drva

za kurjavo (odpadki od žage) v vsaki množini se dobe pri

IVAN ŠISKA
parna žaga in tovarna parketov Ljubljana. Metelkova ulica 4 406

Uglašuje ter popravlja klavirje in harmonije strokovna tvrdka

G. Jurásek

Ljubljana, Ključavničarska ulica 3/II, vhod Mestni trg št. 22 in Cankarjevo nabrežje št. 13. 136-a

Proda se:

Lancia - Lambda 4 sedežni radi odpotovanja takoj. »Express« Ljubljana, Vegova 8.

Industrija volnenih izdelkov
PETER MAJDIČ, CELJE
6856 izlaga
volnene posteljne odeje in kože
na
Ljubljanskem velesejmu „paviljon F št. 228/30“

ODPRODAJA!

manufakturnega blaga, predvsem moških kamgarnov

radi prezidave lokala

pri tvrdki **NOVAK** LJUBLJANA Kongresni trg 15

Zelo znižane cene!!!

Blago za obleke z vso podlogo že za Din 295·-

Razni ostanki izpod tovarniške cene.

Priložnost ugodnega nakupa! -- Oglejte si! -- Okoristite se!

Važno za posetnike velesejma! Važno za posetnike velesejma!

Naznanilo otvoritve.

Slavno občinstvo in svoje drage odjemalce vljudno obveščam, da otvorim s **1. junijem** zopet svojo

delikatesno trgovino na Sv. Petra c. 24

in priporočam priznano dobro šunko, čajno maslo, razno pecivo in druge **delikatese**.

Za obilen obisk prosim kar najvljudneje vdana

MARIJA KALUŽA, delikatesna trgovina
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 24,
PREJ Marijin trg štev. 8.

6904-a

Otroški vrtec

na veseličnem prostoru ljubljanskega velesejma od 30. V. do 9. VI. 1929 nasproti restavracije »Volga«.

Oglejte si ga in se prepričajte, kako po nizkih cenah lahko kupite različne igračke in spomine za vaše malčke in odrasle.

Prodaja se: **na drobno — na debelo.** 6880

MOJE DAME!

Zasigurajte si **plašč s kožuhom** najnovejšega kroja v bajni kakovosti in izdelavi ob **poletnih cenah**. Oglejte si našo ogromno izbiro v koji štev 565 do 569.

MARIANNE HOMSCHAK & CO.
GRADEC (Graz), Radetzkystrasse 10 - DUNAJ (Wien), Mariahilferstrasse 165

Prepustim udeležbo pri rentabilnem podjetju

onemu, ki uloži Din 70.000 ter da obratni lokal v pritličju 3×5 m velik 4½ m visok v hiši z elektr. napeljavo. Prednost dolenjsko predmestje. Ponudbe pod »Prule«. 6931

Najboljši v materijalu in konstrukciji in najlepši v opremi so **šivalni stroji in kolesa „Gritzner“ in „Adler“** za dom obrt in industrijo le pri

JOS. PETELINC
Ljubljana
poleg Prešernovega spomenika ob vodi
Pouk vezenja brezplačen
Večletna garancija
Zahtevajte ponudbe

Mineralno in blatno kopališče

Daruvar

Radioaktivni topli vrelci 38-50° C

Najuspešneje zdravljenje: **ženskih bolezni, revmatizma, podagre, išiasa, slabokrvnosti in splošne slabosti.**

Celo leto odprto!
Prijetno letovišče!
Ugodne železniške zveze!
Zelo zmerne cene!

Izven glavne sezone znaten popust! Zahtevajte prospekt od ravnateljstva kopališča. 6575

KRAPINSKE TOPLICE

poleg Zagreba ozdravljajo s sigurnim uspehom protin, ishias, revmo, ženske bolezni itd. 42° C naravne toplote in blatne kopelji. V pred- in posezoni znatni popusti ter naročito 20 dnevne kure za ceno 1280 Din (stanovanje, hrana, kopelji in pristojbine) Reden promet z avtobusi, ves komfort, izvrstna oskrba, cene zmerne. Početek sezone 16. aprila. Zahtevajte prospekte! 85-a

En gros **Specijalna trgovina vozičkov in koles** En detail

V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke
Renoviranje koles, vozičkov in šivalnih strojev

ZEMELROK OTON
Tržaška cesta — Glince Marijin trg 8

Specialne čevljarske strojne tovarne
FROBANA A. G. BARMEN
ROBERT KIEHLE, LEIPZIG
se priporoča za obisk na
velesejmu paviljon J št. 624—626 in 615—621
vsled dokazovanja delavnosti svojih specialno kvalitetnih strojev.

Malinska Otok Krk

„HOTEL VELEBIT“

Novo urejeni hotel z prvorazredno kuhinjo, vsakovrstna jedila, dobra vina in dnevno sveže pivo.
vse po zmernih cenah.
Postrežba točna in solidna. — Priporoča se prejšnji dolgoletni restavrater in lastnik »Slavije« na Sušaku
Franjo Cvetko, poslovodja hotela »Velebit«

BUGATTI

Znamka za poznavalca avtomobilov.
Pred nakupom si oglejte te vozove pri gen. zastopniku:

O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Najnovejši model 1929

PUCH

250 cm **250 cm**

Najmodernejša konstrukcija — Nedosegljiva trpežnost in zanesljivost — Najcenejši motor — **Najugodnejši plačilni pogoji**

Viktor Bohinec, Ljubljana

Dunajska cesta štev. 21

Na velesejmu paviljon „G“

AFN **Austro Fiat**

brzovozni AUTOBUSI in tovorni ter vozovi za vse svrhe, **najpopolnejši in najrazširjenejši** svetovni fabrikat

Glavno zastopstvo
O. Žužek, Ljubljana
Tavčarjeva ul. 11.
— Zelo ugodni plačilni pogoji. —

Velesejem paviljon „G“

POZOR!

Prekajevalci in mesarji, izdelovalci salam in tvorničarji prekajenega mesa.

Na ljubljanskem velesejmu so razstavljeni že nad 60 let svetovnoznani in prvovrstni

SAXONIA - stroji za mesarje

tvrdke Gebrüder Wommer A. G. Leipzig v paviljonu tvrdke F. Slamič. 6909 a

Novost: V obratu na sejmu so razstavljeni: kombinirani stroji z vzidanimi elektromotorji, polnilni stroji (Kraftfüllmaschinen) na električni pogon, poleg tega najmodernejši kuhalniki za gnjati iz aluminija. Opreme za mesarske in prekajevalske poslovnice iz trdega aluminija, novega srebra, belega emaila itd.

Generalno zastopstvo **Hans Truetsch, Sibin.**

Zahvala.

TOMAŽ BIZILJ se v svojem in v imenu svojih hčerk najiskreneje zahvaljuje za vse tolažilne dokaze sočutja in izraze sožalja, ki jih je prejel ob prerani izgubi svoje ljubljene soproge oz. matere, gospe

Francke Bizilj

Posebno zahvalo pa izreka gg. zdravnikom, čč. sestram usmiljenkam, gg. pevcem »Ljublj. Zvona«, »Slavca«, »Krakovo-Trnovo« in »Gl. Matice« za ganljivo žalno petje, vsem darovalcem vencev in cvetja ter končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so blagopokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 30. maja 1929.

6887

Tvrdka

J. C. MAJER

LJUBLJANA

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga in lepo izbero damskih, moških in otroških čevljev tvrdke F. L. Popper

Največja izbera — najnižje cene najnovejših dvokoles dirkalnih, za ceste ture in damskih, motorjev, malih dvokoles za otroke, igračnih in otroških vozičkov raznih modelov od najcenejšega do najfinejšega, brzošivalnih strojev Central Bobbin. Pred nakupom oglejte si zalogo pri tvrdki Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

Na drobno! Brez konkurence! Na debelo!

Oglejte si specijalne detajlne in engros trgovine

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave in dolge konoplje, garantirano, in sicer vrvi za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij Posebno močne oprti za transmisije (Mühlengurten), oprti navadne vseh širokosti, vrvi in mreže za seno. ribje mreže in vrvice, gugalne mreže (Hängematten), bombaževe vrvice za otroške postelje v vseh barvah. tržne torbice, vrvi za perilo. štrange, uzde, cungelne.povodce, tesarske, zidarske in trtne vrvice. trakove in vrvice za žaluzije. — Motvoz in dreta po tovarniških cenah Specijalno montiranje (šplajsanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.

PRVA KRANJSKA VRVARNA IN TRGOVINA S KONOPNINO

IVAN N. ADAMIČ, LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA št. 31 — TELEFON št. 2441

Podružnice: Maribor, Vetrinjska ulica št. 20 — Telefon št. 454. Celje, Kralja Petra cesta 33 — Kamnik, Šutna 4.

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo.

Opalograph razmnoževalec z varstveno znamko «Globus», kakor tudi potrebščine dobite edinole pri

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 6

Telefon 2980 Pazite na varstveno znamko! Vse drugo potvorba!

Opozorilo!

Samo kratek čas se bode zaradi preselitve trgovine prodajalo vse

manufakturno in modno blago po globoko znižanih cenah.

Posebej se opozarja ljubitelje pristnih pirotskih preprog, naj ne zamudijo te ugodne prilike.

F. Kosteve

6921 Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Ustanovljeno l. 1879. Telefon št. 2553.

Ključavničarstvo

August Martinčič

Ljubljana, Rimska c. 14

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valjčnih zastorov v Sloveniji

priporoča naprave novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročila

solnčnih plaht, okrižij vsake vrste od priproste do najfinejše izpeljave, škarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra itd.

Stalna zaloga štedilnikov

v priznani vestni in solidni izvršitvi!

Inseriraite v „Jutru“

Opekarna F. P. VIDIC & Komp

Ljubljana, Prešernova ulica

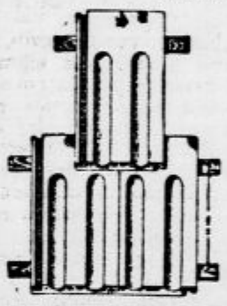

Tovarniška zaloga stavbnega materijala, krasnih lončenih peči in štedilnikov, čeških emajliranih belih ploščic za štedilnike in obložitev sten, češke šamotne opeke itd. — nudi v poljubnih množinah prvovrstne

— zarezane strešnike —

Pravilno žgano gosto blago, *prezimi dobro in se ne lušči;* ker ne vsebuje apna, tudi ne vsrkava tako vode kakor nekateri drugi izdelki. — Prekrije ravno kakor bobrovec, tes se doseže *dobro zaprto streho in gost streši krov.*

«ADLER»

nemški kvalitetni automobili najnovejše konstrukcije

4197

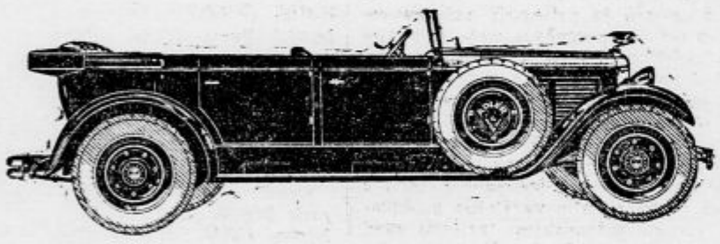

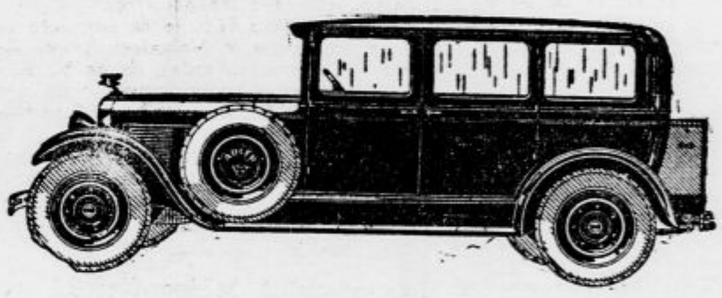

Tipa „Favorit“, 4 cilindri, 2000 cm³ vsebine, 8/35 KS

šasija	Din 69.000·—
odprt 4—5 sedežen s 4 vratmi	„ 82.500·—
limuzina 4—5 sedežna s 4 vratmi	„ 82.500·—

Tipa „STANDARD 6“, 6 cilindrov, 3000 cm³ vsebine, 12/50 KS

odprt 2-sedežen, 2 vrat in rezervni sedeži	Din 120.000·—
odprt 4—5 sedežen, 4 vrata	„ 115.000·—
odprt 6—7 sedežen, 4 vrata	„ 135.000·—
limuzina 4—5 sedežna, 4 vrata	„ 125.000·—
limuzina v luksuzni opremi, dražja za	„ 8.500·—
kabriolet 2-sedežen, 2 vrat in rezervni sedeži	„ 137.000·—
kabriolet 4-5 sedežen, 4 vrata	„ 145.000·—
Pullmann-limuzina, 6—7 sedežna, 4 vrata	„ 145.000·—

Tipa „STANDARD 8“, 8 cilindrov, 3800 cm³ vsebine, 15/70 KS

odprt 6—7 sedežen, 4 vrata	Din 175·000·—
Pullmann-limuzina, 6—7 sedežna, 4 vrata, luksuzna oprema	„ 195.000·—

Tipa L 6, tovorni 1-tonski 50 KS, 6 cilindrov

šasija	Din 95.000·—
odprt	„ 105·000·—
zaprt	„ 120.000·—

Tipa L 9, tovorni 1½ tonski, 32 KS, 4 cilindri

šasija	Din 105.000·—
odprt	„ 115.000·—
zaprt	„ 129·000·—

Vsi vozovi so opremljeni z 2 kompletnimi rezervnimi kolesi razen tipe „FAVORIT“ in tovornih avtomobilov, ki imajo po eno rezerv. kolo

Glavno zastopstvo in skladišče rezervnih delov:

Ing. C. R. Luckmann, Ljubljana, Ahacljeva 10

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.